

II. UWARUNKOWANIA ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO**Spis treści**

Spis tabel	4
Spis wykresów.....	5
1. Stan dotychczasowego przeznaczenia, zagospodarowania i uzbrojenia terenu	6
2. Stan ładu przestrzennego i wymogi jego ochrony.....	12
3. Stan środowiska, w tym stan rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej, wielkości i jakości zasobów wodnych oraz wymogów ochrony środowiska, przyrody w tym krajobrazu kulturowego.....	13
3.1. Stan rolniczej przestrzeni produkcyjnej.....	13
3.2. Stan leśnej przestrzeni produkcyjnej.....	18
3.3. Warunki klimatyczne	19
3.4. Szata roślinna i świat zwierzęcy	19
3.5. Jakość powietrza atmosferycznego	21
3.6. Jakość klimatu akustycznego	22
4. Stan dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej.....	23
5. Rekomendacje i wnioski zawarte w audycie krajobrazowym lub określenie przez audyt krajobrazowy granic krajobrazów priorytetowych.....	83
6. Warunki i jakość życia mieszkańców, w tym ochrona ich zdrowia.....	83
6.1. Ludność.....	83
6.2. Migracje	86
6.3. Struktura gospodarki	87
6.4. Bezrobocie	89
6.5. Edukacja.....	90
6.6. Ochrona zdrowia i opieka społeczna	90
6.7. Kultura i sport	91
6.8. Turystyka	92
7. Zagrożenie bezpieczeństwa ludności i jej mienia	92
8. Potrzeby i możliwości rozwoju gminy.....	93
8.1. Analizy ekonomiczne, środowiskowe i społeczne.....	95
8.1.1. Analizy ekonomiczne	95
8.1.2. Analizy środowiskowe	95
8.1.3. Analizy społeczne	96

8.2.	Prognozy demograficzne.....	97
8.3.	Możliwości finansowania przez gminę inwestycji służących realizacji zadań własnych gminy.....	98
8.4.	Bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę.....	100
8.4.1.	Maksymalne w skali gminy zapotrzebowanie na nową zabudowę.....	100
8.4.2.	Chłonność obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej.....	106
8.4.3.	Chłonność obszarów przeznaczonych w planach miejscowych pod zabudowę, innych niż wymienione w poprzednim punkcie.....	108
8.4.4.	Porównanie maksymalnego w skali gminy zapotrzebowania na nową zabudowę z chłonnością obszarów położonych na terenie gminy	111
8.4.5.	Możliwości finansowania przez gminę inwestycji służących realizacji zadań własnych gminy.....	112
8.4.6.	Potrzeby inwestycyjne gminy wynikające z konieczności realizacji zadań własnych, związane z lokalizacją nowej zabudowy.....	112
9.	Stan prawny gruntów	113
10.	Występowanie obiektów i terenów chronionych na podstawie przepisów odrębnych.....	114
10.1.	Obszar Chronionego Krajobrazu „Wzgórza Niemczańsko-Strzelińskie”	114
10.2.	Obszary Natura 2000	115
10.3.	Pomniki przyrody.....	116
11.	Występowanie obszarów naturalnych zagrożeń geologicznych	120
12.	Występowanie udokumentowanych złóż kopalin, zasobów wód podziemnych, udokumentowanych kompleksów podziemnego składowania dwutlenku węgla oraz terenów górniczych	121
12.1.	Udokumentowane złoża kopalin oraz tereny górnicze ustalone na podstawie przepisów odrębnych.....	121
12.2.	Wody powierzchniowe	122
12.3.	Jednolite Części Wód Powierzchniowych	124
12.4.	Udokumentowane kompleksy podziemnego składowania dwutlenku węgla.....	125
12.5.	Wody podziemne	125
13.	Stan systemów komunikacji i infrastruktury technicznej, w tym stopnia uporządkowania gospodarki wodno-ściekowej, energetycznej oraz gospodarki odpadami ..	127
13.1.	Stan systemu komunikacji kolejowej.....	127
13.2.	Stan systemu komunikacji drogowej	127
13.3.	Zaopatrzenie w wodę	128
13.4.	Odprowadzanie ścieków	130

13.5.	System elektroenergetyczny	130
13.6.	Gospodarowanie odpadami.....	131
13.7.	System gazowniczy.....	131
14.	Zadania służące realizacji ponadlokalnych celów publicznych	132
15.	Wymagania dotyczące ochrony przeciwpowodziowej	132

Spis tabel

Tabela 1 Powierzchnia sołectw gminy Ziębice w 2016 roku.....	6
Tabela 2 Zestawienie obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego na terenie gminy Ziębice	7
Tabela 3 Powierzchnia użytków na terenie gminy Ziębice w 2016 r.	13
Tabela 4 Wskaźnik jakości gleb	14
Tabela 5 Kategorie glebowe w gminie Ziębice w 2016 r.	15
Tabela 6 Powierzchnia grup klas bonitacyjnych w gminie Ziębice w 2016 r.....	16
Tabela 7 Struktura władania gruntami	16
Tabela 8 Struktura gospodarstw prowadzących działalność rolniczą na terenie gminy Ziębice w 2010 r.....	17
Tabela 9 Liczba gospodarstw rolnych wg prowadzonego rodzaju zasiewu na terenie gminy Ziębice w 2010 r.....	17
Tabela 10 Pogłowie zwierząt gospodarskich na terenie gminy Ziębice w 2010 r.	18
Tabela 11 Wyniki pomiaru hałasu na terenie powiatu ząbkowickiego w 2010 r.....	23
Tabela 12 Wykaz zabytków gminy Ziębice (stan na lipiec 2016 r.).....	25
Tabela 13 Stanowiska archeologiczne, fakty osadnicze w gminie Ziębice	59
Tabela 14 Obszary ewidencyjne w gminie Ziębice.....	81
Tabela 15 Liczba ludności w gminie Ziębice w latach 1995-2014.....	84
Tabela 16 Liczba ludności w obrębach gminy Ziębice w latach 2006-2016	84
Tabela 17 Gęstość zaludnienia w gminie Ziębice w latach 2002-2014	85
Tabela 18 Przyrost naturalny w gminie Ziębice w latach 2000-2014.....	86
Tabela 19 Liczba ludności w gminie Ziębice w 2000 r. i 2014 r. wg ekonomicznych grup wieku	86
Tabela 20 Migracje w gminie Ziębice w latach 1995-2014.....	86
Tabela 21 Liczba bezrobotnych w gminie Ziębice w latach 2004-2015.....	89
Tabela 22 Proponowane kierunki działania Strategii Rozwoju Gminy Ziębice	94
Tabela 23 Analiza SWOT sytuacji ekonomicznej w gminie	95
Tabela 24 Analiza SWOT środowiska w gminie	95
Tabela 25 Analiza SWOT warunków życia mieszkańców gminy	96
Tabela 26 Prognoza demograficzna dla gminy Ziębice na lata 2014-2035	97
Tabela 27 Wskaźniki gospodarki mieszkaniowej w gminie na rok 2014 i 2045	102
Tabela 28 Zapotrzebowanie powierzchni użytkowej zabudowy mieszkaniowej	102
Tabela 29 Proponowane proporcje terenów zainwestowanych w gminie	103
Tabela 30 Aktualne zainwestowanie funkcją usługową w gminie	104
Tabela 31 Aktualne zainwestowanie funkcjami związanymi z aktywnością gospodarczą w gminie.....	105
Tabela 32 Bilans terenów obrębie obszarów o zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej	107
Tabela 33 Bilans chłonności terenów niezainwestowanych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego poza zwartą strukturą funkcjonalno-przestrzenną.....	109
Tabela 34 Bilans zapotrzebowania na nową zabudowę	111

Tabela 35 Porównanie zapotrzebowania powierzchni użytkowej zabudowy z sumą projektowanych terenów w Studium.....	112
Tabela 36 Wykaz pomników przyrody w gminie Ziębice	117
Tabela 37 Wykaz udokumentowanych złóż w gminie Ziębice (stan na 31 XII 2015)	121
Tabela 38 Porównanie stężeń miarodajnych w wybranych punktach pomiarowo-kontrolnych na rzece Oławie	123
Tabela 39 Porównanie stężeń miarodajnych w wybranych punktach pomiarowo-kontrolnych na rzece Nysie Kłodzkiej.....	123
Tabela 40 Jednolite Części Wód Powierzchniowych na terenie gminy Ziębice.....	124
Tabela 41 Ujęcia wód podziemnych w gminie Ziębice	126
Tabela 42 Sieć wodociągowa na terenie gminy Ziębice w latach 2002-2014	128
Tabela 43 Sieć kanalizacyjna na terenie gminy Ziębice w latach 2002-2014.....	130
Tabela 44 Sieć gazownicza na terenie miasta Ziębice w latach 2002-2014	131
Tabela 45 Ewidencja zbiorników małej retencji wodnej w gminie Ziębice (stan na 31.12.2006).....	133

Spis wykresów

Wykres 1 Podmioty gospodarcze w gminie Ziębice wg PKD 2007	88
Wykres 2 Prognozowane dochody i wydatki gminy do 2025 roku	99
Wykres 3 Bilans prognozowanych dochodów i wydatków gminy do 2025 roku.....	99
Wykres 4 Struktura władania gruntami w gminie Ziębice w 2006 r.	113

1. Stan dotychczasowego przeznaczenia, zagospodarowania i uzbrojenia terenu

Gmina Ziębice zlokalizowana jest w południowo-wschodniej części województwa dolnośląskiego. Struktura funkcjonalno-przestrzenna gminy charakteryzuje się podziałem na dwie części: pierwszą (zlokalizowaną w centrum) – miasto Ziębice oraz drugą – obszar wiejski gminy. Administracyjnie gmina Ziębice jest częścią powiatu ząbkowickiego i od północy graniczy z gminą Strzelin, od północno-wschodniej strony z gminą Przeworno, od południowo-wschodniej i południa z gminami Kamiennik, Otmuchów i Paczków (woj. opolskie), od zachodu z gminami Kamieniec Ząbkowicki, Ząbkowice Śląskie i Ciepłowody. Obszar gminy zajmuje 22 262,8 ha, z czego 1 507,5 ha przypada na miasto Ziębice natomiast pozostałe 20 755,3 ha to tereny wiejskie. W związku z Ustawą o samorządzie gminnym i Statutem gminy Ziębice, gmina została podzielona na 29 sołectw:

- miejskie: Ziębice (Wschód, Zachód, Nieszków)
- wiejskie: Biernacice, Bożnowice, Brukalice, Czerńczyce, Dębowiec, Głęboka, Henryków, Jasienica, Kalinowice Dolne, Kalinowice Górne, Krzelków, Lipa, Lubnów, Niedźwiednik, Niedźwiedź, Nowina, Nowy Dwór, Osina Mała, Osina Wielka, Pomianów Dolny, Raczyce, Rososznicza, Skalice, Służejów, Starczówek, Wadochowice, Wigańcice, Witostowice.

Tabela 1 Powierzchnia sołectw gminy Ziębice w 2016 roku

Lp.	SOŁECTWO	POWIERZCHNIA [ha]	Lp.	SOŁECTWO	POWIERZCHNIA [ha]
1.	Biernacice	969,136	16.	Nowina	379,269
2.	Bożnowice	676,239	17.	Nowy Dwór	343,803
3.	Brukalice	174,048	18.	Osina Mała	160,102
4.	Czerńczyce	906,042	19.	Osina Wielka	962,217
5.	Dębowiec	745,202	20.	Pomianów Dolny	1 012,800
6.	Głęboka	503,728	21.	Raczyce	229,390
7.	Henryków	649,725	22.	Rososznicza	645,048
8.	Jasienica	223,803	23.	Skalice	918,989
9.	Kalinowice Dolne	575,868	24.	Służejów	600,376
10.	Kalinowice Górne	902,000	25.	Starczówek	1 323,020
11.	Krzelków	846,568	26.	Wadochowice	575,140
12.	Lipa	692,951	27.	Wigańcice	1 185,990
13.	Lubnów	1 048,440	28.	Witostowice	855,671
14.	Niedźwiednik	1 151,350	29.	Ziębice	1 507,500
15.	Niedźwiedź	1 498,360		RAZEM:	22 268,800

Miasto Ziębice

W strukturze przestrzennej gminy, miasto Ziębice stanowi dominującą funkcję będąc ośrodkiem usługowym o znaczeniu lokalnym. Zlokalizowane są tutaj różne usługi publiczne, w szczególności obiekty związane z administracją, szkolnictwem i oświatą (żłobki, przedszkola, szkoły podstawowe i gimnazjalne, szkoły ponadgimnazjalne), porządkiem publicznym,

kulturą, sztuką, opieką zdrowotną, jak również organizacje pozarządowe, kościoły i obiekty sportowe. Historia miasta sięga najprawdopodobniej XI w. i trwała niezmiennie do czasu najazdu Mongołów na Śląsk (XIII w.). Miasto ponownie zostało wytyczone w późniejszych latach średniowiecza na prawie magdeburskim z rynkiem w kształcie prostokąta oraz wpadającymi do niego ulicami w narożach. Obecnie rynek oraz dawne stare miasto stanowią centralne miejsce aktywności gminy, głównie zlokalizowane są tu budynki mieszkalne, usługi (kościół, szkoły), tereny zabudowy mieszkaniowej jedno- i wielorodzinnej. Właśnie ta część miasta ograniczona dawnymi murami miejskimi charakteryzuje się największą koncentracją zabudowy mieszkaniowo-usługowej.

Przez teren miasta przepływa rzeka Oława z jej lewobrzeżnym dopływem Wierzbnicą. Znajduje się tu także oczyszczalnia ścieków. W zachodniej stronie miasta zlokalizowany jest dworzec oraz przebiega zelektryfikowana linia kolejowa relacji Ząbkowice Śląskie – Ziębice – Strzelin – Wrocław. Niewielki fragment miasta położony w północnej części znajduje się w granicach Zespołu Przyrodniczo-Krajobrazowego „Wzgórza Strzelińskie”, ponadto na terenie miasta wyróżnić można obiekty objęte ochroną konserwatorską.

Obszar wiejski gminy Ziębice

Pozostała część gminy składa się z 28 sołectw, głównie o charakterze wiejskim. Na terenie gminy dominują wsie w układzie ulicowym oraz owalnicowym. W znacznej mierze przeważa zabudowa mieszana z dominacją zabudowy zagrodowej, która składa się z budynków mieszkalnych, gospodarczych oraz inwentarskich. Na terenie gminy występują obiekty dawnych PGR-ów połączone z zabudową o charakterze miejskim – bloków wielorodzinnych. Obecnie zauważalny jest trend lokalizowania zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej. Na terenie gminy zlokalizowane są obszary chronione na mocy przepisów odrębnych, w szczególności: na południu gminy Specjalny Obszar Ochrony „Łęgi koło Chałupek”, w północnej części gminy: Specjalny Obszar Ochrony „Wzgórza Strzelińskie” oraz Obszar Chronionego Krajobrazu „Wzgórza Niemczańsko-Strzelińskie”. Głównie są to siedliska borów i lasy mieszane świeże (buki, dęby, graby, brzozy, sosny oraz świerki) o bogatym runie i podszyciu. Na terenie gminy występują liczne obiekty objęte ochroną konserwatorską, m.in. zabytki architektoniczne, obiekty sakralne czy zespoły pałacowo-parkowe. W południowej części gminy, równoległe do jej granic, płynie rzeka Nysa Kłodzka, która stanowi istotne zagrożenie powodziowe.

Stan zagospodarowania przestrzennego

Na terenie gminy obowiązuje 44 miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, których pokrycie głównie dotyczy większości terenów miejskich gminy Ziębice oraz mniejsze powierzchniowo, punktowe plany miejscowe realizowane na terenie sołectw gminy Ziębice.

Tabela 2 Zestawienie obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego na terenie gminy Ziębice

Lp.	Miejscowość	Uchwalenie	Data uchwalenia	Nazwa uchwały	Uchwała inauguracyjna
1.	Biernacie	L/404/98	z dnia 30 kwietnia 1998r.	teren zabudowy zagrodowej	-

2.	Ziębice	L/405/98	z dnia 30 kwietnia 1998r.	teren cmentarza	-
3.	Ziębice	L/406/98	z dnia 30 kwietnia 1998r.	teren handlu detalicznego i hurtowego z dopuszczeniem zabudowy mieszkaniowej	-
4.	Rososznicza	L/407/98	z dnia 30 kwietnia 1998r.	obszar usług rzemiosła i drobnej wytwórczości, teren mieszkalnictwa	-
5.	Ziębice	V/35/99	z dnia 28 stycznia 1999r.	teren ochrony obszaru wodonośnego, teren zabudowy mieszkaniowo-usługowej	-
6.	Krzelków, Niedźwiednik, Rososznicza, Osina Wielka, Biernacice	V/36/99	z dnia 28 stycznia 1999r.	teren zabudowy mieszkaniowej po budynkach opieki i oświaty	-
7.	Pomianów Dolny, Wadochowice, Czerńczyce, Głęboka, Brukalice	V/37/99	z dnia 28 stycznia 1999r.	teren zabudowy mieszkaniowej po budynkach opieki i oświaty, teren zabudowy mieszkaniowej	-
8.	Lipa	VIII/63/99	z dnia 28 maja 1999r.	składowisko odpadów komunalnych	-
9.	Dębowiec	XVI/117/2000	z dnia 26 stycznia 2000r.	teren zabudowy mieszkaniowej	-
10.	Bożnowice	XVI/118/2000	z dnia 26 stycznia 2000r.	teren zabudowy mieszkaniowej	-
11.	Ziębice	XVI/119/2000	z dnia 26 stycznia 2000r.	usługi o charakterze ponadlokalnym	-
12.	Gmina Ziębice	XVIII/139/2000	z dnia 24 marca 2000r.	linia elektroenergetyczna	-
13.	Witostowice	XX/163/2000	z dnia 19 maja 2000r.	zabudowa mieszkaniowa, remiza strażacka, urządzenia sportowe	-
14.	Ziębice	XXV/181/2000	z dnia 28 września 2000r.	zabudowa mieszkaniowa z dopuszczeniem usług bytowych	-
15.	Ziębice	XXV/182/2000	z dnia 28 września 2000r.	zabudowa mieszkaniowa z dopuszczeniem usług bytowych	-
16.	Bożnowice	XXV/183/2000	z dnia 28 września 2000r.	tereny usług agroturystycznych	-
17.	Ziębice	XXIX/213/2001	z dnia 26 stycznia 2001r.	teren usług zdrowia i opieki społecznej z dopuszczeniem funkcji mieszkaniowej	-

18.	Biernacice	XXXLV/248/2001	z dnia 28 czerwca 2001r.	teren zabudowy mieszkaniowej o niskiej intensywności	-
19.	Nowina	XL/278/2002	z dnia 22 lutego 2002r.	teren usług agroturystycznych, teren budownictwa jednorodzinnego	-
20.	Bożnowice	XLIII/307/2002	z dnia 31 maja 2002r.	teren usług agroturystycznych	-
21.	Niedźwiednik	XLIII/308/2002	z dnia 31 maja 2002r.	teren mieszkaniowo-usługowo-produkcyjny i przetwórstwa rolnego z towarzystwem funkcji rolniczej	-
22.	Wigancice	XLVI/329/2002	z dnia 27 września 2002r.	obszar usługowy z dopuszczeniem funkcji mieszkaniowej, usługi z zakresu obsługi ruchu	-
23.	Ziębice	V/29/03	z dnia 28 lutego 2003r.	składowisko odpadów komunalnych	-
24.	Ziębice	XXII/140/08	z dnia 26 czerwca 2008 r.	w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części miasta Ziębice, obejmującego obszar zawarty między ulicami: Chrobrego, Kolejową, Wałową, Przemysłową a granicą administracyjną miasta Ziębice (z wyłączeniem ulicy Wałowej).	XXXIV/241/2005 z dnia 17 listopada 2005r.
25.	Raczyce	XXVII/180/08	z dnia 14 listopada 2008r.	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w granicach części wsi Raczyce - część działki nr 81	XVI/81/07 z dnia 22 listopada 2007r.
26.	Kalinowice Górne	XXIX/210/09	z dnia 27 lutego 2009r.	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części wsi Kalinowice Górne	XXXII/144/08 z dnia 26 czerwca 2008r.
27.	Ziębice	L/317/2010	z dnia 10 listopada 2010r.	w sprawie sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego przy ul. Przemysłowej w Ziębicach	XXXVI/244/09 z dnia 1 października 2009r.
28.	Ziębice	IV/15/2011	z dnia 3 lutego 2011r.	w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej w rejonie ulicy Wojska Polskiego, Cichej i Spacerowej w Ziębicach	XXIV/161/08 z dnia 3 października 2008r.

29.	Ziębice	V/27/2011	z dnia 3 marca 2011r.	w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części miasta Ziębice	XLI/278/2006 z dnia 28 czerwca 2006r.
30.	Ziębice	V/28/2011	z dnia 3 marca 2011r.	w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części miasta Ziębice	XLI/279/2006 z dnia 28 czerwca 2006r.
31.	Ziębice	V/29/2011	z dnia 3 marca 2011r.	w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części miasta Ziębice	XLI/280/2006 z dnia 28 czerwca 2006r.
32.	Henryków	IX/55/2011	z dnia 30 czerwca 2011r.	w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miejscowości Henryków	XXXVIII/254/09 z dnia 26 listopada 2009 r.
33.	Ziębice	XVII/115/2012	z dnia 23 lutego 2012r.	w sprawie sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu położonego przy ul. Kolejowej w Ziębicach (działki nr: 528/11 i 528/29)	VI/39/2011 z dnia 20 kwietnia 2011r.
34.	Ziębice	XVII/114/2012	z dnia 23 lutego 2012r.	w sprawie sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu położonego przy ul. Kolejowej w Ziębicach (działki nr: 528/16 i 528/7)	IV/17/2011 z dnia 3 lutego 2011r.
35.	-	XIX/138/2012	z dnia 13 kwietnia 2012r.	w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla budowy linii EE 110 kV	XI/68/2011 z dnia 5 września 2011r.
36.	Ziębice	XXIII/162/2012	z dnia 31 sierpnia 2012r.	w sprawie zmiany uchwały nr XXII/140/08 Rady Miejskiej w Ziębicach z dnia 26 czerwca 2008 roku w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części miasta Ziębice, obejmującego obszar zawarty między ulicami: Chrobrego, Kolejową, Wałową, Przemysłową a granicą administracyjną miasta Ziębice (z wyłączeniem ulicy Wałowej)	XII/78/2011 z dnia 27 października 2011r.

37.	Ziębice	XXIII/163/2012	z dnia 31 sierpnia 2012r.	w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części miasta Ziębice – działka nr 933, Obręb Zachód	XII/77/ /2011 z dnia 27 października 2011r.
38.	Rososznica, Czerńczyce	XXX/227/2013	z dnia 21 lutego 2013r.	w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla tereny położonego w granicach obszaru wsi Rososznica, Czerńczyce, gmina Ziębice	XLII/275/10 z dnia 31 marca 2010r.
39.	Ziębice	XXXIX/264/2013	z dnia 2 września 2013r.	w sprawie zmiany uchwały Nr XXII/140/08 Rady Miejskiej w Ziębicach z dnia 26 czerwca 2008 roku w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części miasta Ziębice, obejmującego obszar zawarty między ulicami: Chrobrego, Kolejową, Wałową, Przemysławą a granicą administracyjną miasta Ziębice (z wyłączeniem ulicy Wałowej)	XXVII/195/2012 z dnia 29 listopada 2012r.
40.	Ziębice	XLI/273/2013	z dnia 30 października 2013r.	w sprawie zmiany uchwały nr V/28/2011 Rady Miejskiej w Ziębicach z dnia 3 marca 2011 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części miasta Ziębice obejmującego obszar zawarty między ulicami: Gliwicką, Wałową, Przemysławą, Otmuchowską, a granicą miasta Ziębice (z wyłączeniem ulic: Gliwickiej, Wałowej i Przemysławej)	XXIX/213/2012 z dnia 27 grudnia 2012r.
41.	Henryków	XLI/274/2013	z dnia 30 października 2013r.	w sprawie zmiany Uchwały Nr IX/55/2011 Rady Miejskiej w Ziębicach z dnia 30 czerwca 2011 roku w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miejscowości Henryków	XXVII/197/2012 z dnia 29 listopada 2012r.
42.	Ziębice	XLIII/293/2013	z dnia 19 grudnia 2013r.	w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla wybranych obszarów miasta Ziębice	XXVII/199/2012 z dnia 29 listopada 2012 roku

43.	Ziębice	XLIII/294/2013	z dnia 19 grudnia 2013r.	w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla wybranych obszarów położonych w południowej części miasta Ziębice	XXVII/200/2012 z dnia 29 listopada 2012r.
44.	Ziębice	VII/30/2015	z dnia 26 marca 2015r.	w sprawie zmiany uchwały nr XLIII/294/2013 Rady Miejskiej w Ziębicach z dnia 19 grudnia 2013 r. w przedmiocie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla wybranych obszarów położonych w południowej części miasta Ziębice	XLVII/294/2013 z dnia 10 kwietnia 2014r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta i Gminy w Ziębicach

2. Stan ładu przestrzennego i wymogi jego ochrony

Gmina Ziębice jest gminą miejsko-wiejską. Z uwagi na rolniczy charakter, na terenie gminy dominuje zabudowa zagrodowa, która składa się z budynków mieszkalnych, gospodarczych oraz inwentarskich, jak również zabudowa wielorodzinna związana z dawnymi Państwowymi Gospodarstwami Rolnymi. Na terenach sołectw występuje także zabudowa związana z mniejszymi zakładami przemysłowo – rzemieślniczymi. Zabudowa terenów wiejskich koncentruje się wzdłuż istniejących dróg. Istnienie terenów atrakcyjnych przyrodniczo, zwłaszcza lasów i zbiorników wodnych, przyczynia się do lokalizowania zabudowy wiejskiej w oderwaniu od zwartej struktury wsi.

Miasto Ziębice stanowi największą jednostkę osadniczą gminy. W tym miejscu koncentrują się najważniejsze funkcje. Poza administracją, na terenie miasta dominuje handel i przemysł (również rolno-spożywczy). Miasto w centralnej części stanowi zwartą strukturę przestrzenną. Rozwój zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej prowadzony jest w północnej części, gdzie powstają niewielkie zespoły mieszkaniowe. W jego południowej części miasta, w pobliżu linii kolejowej, funkcjonują zakłady przemysłowe. Struktura przestrzenna miasta jest bardziej różnorodna w porównaniu do części wiejskiej. Istotną rolę usługową i przemysłową pełni także sołectwo Henryków zlokalizowane w północnej części gminy. Elementem charakterystycznym tej miejscowości jest działalność turystyczna związana z lokalizacją wyjątkowego kompleksu opactwa Cystersów.

Na obszarze gminy dominuje zabudowa wiejska w układzie zabudowy zagrodowej złożonej z części gospodarczej oraz domu mieszkalnego. Na terenach wiejskich, prócz charakterystycznej zabudowy związanej z działalnością i życiem w sferze rolniczej, występują także pojedyncze budynki zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej. W znacznej mierze dominują bryły budynków o prostej kubaturze, usytuowane kalenicowo lub szczytowo względem dróg, o dachach dwuspadowych. Niekiedy występują budynki o urozmaiconej sylwecie w postaci ganków czy lukarn. Na terenie gminy zlokalizowane są również obiekty dysharmonijne, które swoim kształtem, kolorystyką czy usytuowaniem nie odpowiadają lokalnemu charakterowi zabudowy, wśród nich można wyznaczyć obiekty o zbyt dużej

wysokości, odmiennemu kątowi nachylenia połaci dachowych niż tradycyjny dla danego miejsca, bądź budownictwo wielorodzinne umiejscowione między budynkami jednorodzinnymi.

Budynki niewspółgrające z lokalną sylwetką wsi obniżają wartość dziedzictwa kulturowego. W rezultacie tego należy zwrócić uwagę na poszanowanie ładu przestrzennego oraz poprawną rewaloryzację obecnie niszczących budynków na terenie gminy Ziębice. Ponadto południowa część gminy cechuje się mniejszą intensywnością zainwestowana niż ma się to w sołectwach na północy.

3. Stan środowiska, w tym stan rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej, wielkości i jakości zasobów wodnych oraz wymogów ochrony środowiska, przyrody w tym krajobrazu kulturowego

3.1. Stan rolniczej przestrzeni produkcyjnej

Tereny zurbanizowane gminy zajmują powierzchnię 1506,88 ha, co stanowi 6,77% powierzchni gminy. Z bilansu terenów wynika również, że użytki rolne (grunty orne, pastwiska oraz łąki) zajmują 78,47% powierzchni ogólnej gminy. Powierzchnia lasów wynosi 13,22% powierzchni gminy.

Tabela 3 Powierzchnia użytków na terenie gminy Ziębice w 2016 r.

Grupy użytków	Grunty orne	Pastwiska	Łąki	Lasy	Wody	Nieuzytki	Kopaliny	Grunty zurbanizowane
Powierzchnia [ha]	15 019,67	1 621,34	828,96	2942,71	271,29	59,96	11,99	1 506,88
Udział procentowy	67,47%	7,28%	3,72%	13,22%	1,22%	0,27%	0,05%	6,77%

Źródło: Opracowanie własne

Na podstawie zgromadzonych danych można stwierdzić, że dominującą funkcją na terenie gminy Ziębice jest rolnictwo (78,47%). Istotnym bogactwem naturalnym jest także gospodarka leśna, w której lasy stanowią 13,22% pokrycia terenów gminy. W związku z tym na terenie sołectw funkcjonuje struktura użytkowania terenu podzielona na 6 typów:

- leśny z udziałem rolnego – obręb: Skalice,
- rolno – leśny – obręby: Dębowiec, Witostowice,
- rolny z udziałem lasów – obręby: Głęboka, Kalinowice Górne, Niedźwiedź, Nowina,
- rolny z udziałem zabudowań – obręb: Henryków,
- rolny – obręb: Osina Mała
- wybitnie rolny – pozostałe obręby.¹

¹ PLAN URZĄDZENIOWO-ROLNY GMINY ZIĘBICE, Dolnośląskie Biuro Geodezji i Terenów Rolnych, Wrocław 2006 r.

Ogólna lesistość rozkłada się nierównomiernie w przestrzeni gminy. Północna strona Ziębic wykazuje znacznie wyższy stopień występowania obszarów zalesionych w porównaniu do sołectw leżących we wschodniej i zachodniej części gminy. Sołectwami o najwyższej lesistości są: Skalice (67%), Witostowice (48%), Dębowiec (42%). W większości tereny te są chronione na mocy przepisów odrębnych i należą do obszarów objętych ochroną przyrody na terytorium Unii Europejskiej – Natura 2000.

Ziębice to gmina o rolniczych tradycjach. Ocena uwarunkowań przyrodniczych dla rolnictwa możliwa jest za pomocą wskaźnika waloryzacji rolniczej przestrzeni produkcyjnej, który prócz klas bonitacyjnych uwzględnia także agroklimat, rzeźbę terenu oraz warunki wodne. Dla gminy Ziębice wskaźnik ten wynosi 65,0 pkt. Amplituda wskaźnika na terenie gminy wynosi 34,6 pkt. pkt przy najwyższej wartości 82,3 pkt w sołectwie Czerńczyce oraz najniższej wartości 47,7 pkt w obrębie Kalinowice Dolne. Gleby o niższej jakości występują także w Wigańcicach i Dębowcu, gdzie wskaźniki wynoszą poniżej 50 pkt. Niemniej jednak, żadne z sołectw gminy Ziębice nie jest skwalifikowane jako obszary o niekorzystnych warunkach gospodarowania.

Tabela 4 Wskaźnik jakości gleb

Lp.	SOŁECTWO	WSKAŹNIK [pkt]	Lp.	SOŁECTWO	WSKAŹNIK [pkt]
1.	Biernacice	61,3	15.	Niedźwiedź	61,4
2.	Bożnowice	72,9	16.	Nowina	69,6
3.	Brukalice	72,5	17.	Nowy Dwór	50,4
4.	Czerńczyce	82,3	18.	Osina Mała	56,0
5.	Dębowiec	49,7	19.	Osina Wielka	68,6
6.	Głęboka	62,5	20.	Pomianów Dolny	66,1
7.	Henryków	78,1	21.	Raczyce	58,8
8.	Jasienica	75,7	22.	Rososznica	76,8
9.	Kalinowice Dolne	47,7	23.	Skalice	50,7
10.	Kalinowice Górne	54,4	24.	Służejów	74,1
11.	Krzelków	75,1	25.	Starczówek	64,8
12.	Lipa	76,4	26.	Wadochowice	77,3
13.	Lubnów	53,8	27.	Wigańcice	48,5
14.	Niedźwiednik	67,3	28.	Witostowice	60,4

*Źródło: PLAN URZĄDZENIOWO-ROLNY GMINY ZIĘBICE,
Dolnośląskie Biuro Geodezji i Terenów Rolnych, Wrocław 2006 r.*

„Obszar gminy Ziębice położony jest we wschodniej części bloku przedsudeckiego. Jest on młodą strukturą geologiczną utworzoną w kenozoiku w wyniku zrębowego wypiętrzenia regionu sudeckiego. Do omawianego obszaru gminy należy szeroki pas skał metamorficznych bloku przedsudeckiego, położony pomiędzy blokiem sowiogórskim, a pasmem wychodni metakwarcytów zaliczanych do dewonu.

Wymienione kompleksy skał reprezentowane są na powierzchni jako niewielkie izolowane wystąpienia położone w północnej i środkowej części gminy. Na pozostałym obszarze dominują serie trzeciorzędowe i czwartorzędowe.

W obniżeniach podłoża krystalicznego zalegają trzeciorzędowe osady ilasto-pylaste z domieszką piasków i żwirów zaglinionych. Na powierzchni utworów trzeciorzędowych zalegają ciemnoszare gliny przykryte rzecznyymi piaskami średnioziarnistymi, pochodzące ze zlodowacenia południowopolskiego. Nad nimi występuje kompleks piasków, żwirów i glin związanych z akumulacją zlodowacenia środkowopolskiego. Najwyżej położone i najmłodsze osady stanowią pokrywy lessowe, oraz aluwia rzeczne, wypełniające dna dolin. Kompleks skał krystalicznych i osadów trzeciorzędowych przecinają kominy i wylewy bazaltowe.

Na terenie gminy stwierdzono występowanie następujących odmian skalnych: bazalty, gnejsy, amfibolity, kwarcyty, granity, łupki łyszczykowe.

Obszar gminy mimo zróżnicowanej budowy geologicznej, pod względem surowców mineralnych należy do niezbyt zasobnych. Wykonano kilka badań w poszukiwaniu złóż kwarcytów, ilów ceramiki budowlanej i kruszywa naturalnego, ale ze względu na zmienne warunki geologiczne i zróżnicowaną jakość kopaliny, na tym poprzestano. Badania pozwoliły stwierdzić, że istniało szereg niewielkich punktów okresowo czynnej eksploatacji pospółki, piasków i żwirów. Największe wyrobiska to położona na północ od Jasienicy, na zachód od Krzelkowa, na południowy zachód od Wigańcic, a także w okolicy Osiny Wielkiej, Służejowa Małego oraz na południe od Niedźwiednika.”²

Na terenie gminy dominują gleby brunatne wykazujące wysokie właściwości fizyczne, chemiczne oraz biochemiczne. Występują również na niewielkich areałach gleby bielcowe otaczające gleby brunatne i posiadają niski poziom próchnicości oraz składników pokarmowych. Pierwszoplanową kategorią gleb w gminie Ziębice jest kategoria IV. Kategoryzacja odbywa się na zasadzie badania kompleksów gleb o podobnych właściwościach w oparciu o skład granulometryczny. Kategoria IV to gleby bardzo dobre, ciężkie, mało podatne na suszę. Ponadto na podstawie danych z 2016 r. Systemu Monitoringu Suszy Rolniczej na terenie gminy nie występują gleby zagrożone suszą dla wszystkich badanych gatunków roślin uprawnych.

Tabela 5 Kategorie glebowe w gminie Ziębice w 2016 r.

Lp.	KATEGORIA GLEBY	UDZIAŁ [%]
1.	Kategoria I	4,35
2.	Kategoria II	9,68
3.	Kategoria III	11,35
4.	Kategoria IV	74,62

Źródło: System Monitoringu Suszy Rolniczej [w:] susza.iung.pulawy.pl
[dostęp: 28.06.2016]

Uwzględniając klasyfikację bonitacyjną, na terenie gminy Ziębice przeważają grunty klas I-III - 56,61% wszystkich użytków rolnych. Znacząco dominują gleby dobre o III klasie bonitacyjnej. Najwięcej dobrych gleb jest w obrębach: Bożnowice, Czerńczyce, Henryków, Jasienica, Krzelków, Rososznica, Służejów oraz Wadochowice. Istotną powierzchnię gruntów ornych gminy stanowią gleby o kompleksie pszennym dobrym i bardzo dobrym, pozostałą część zajmują głównie gleby żytne dobre i bardzo dobre. Stwarza to warunki bardzo korzystne dla prowadzenia produkcji rolniczej. Na obszarze gminy nie

² Program Ochrony Środowiska Gminy Ziębice, BMT Polska Sp. z o.o., Ziębice 2004 r.

stwierdzono występowania użytków ekologicznych, natomiast gleby organiczne występują jedynie na terenach podmokłych.

Tabela 6 Powierzchnia grup klas bonitacyjnych w gminie Ziębice w 2016 r.

Lp.	KLASA BONITACYJNA	POWIERZCHNIA [ha]
1.	ŁI, PsI, RI	76,62
2.	ŁII, PsII, RII	2577,67
3.	ŁIII, PsIII, RIIIa, RIIIb	7235,92
4.	ŁIV, PsIV, RIVa, RIVb	5881,04
5.	ŁV, PsV, RV	1313,28
6.	ŁVI, PsVI, RVI	385,44
7.	LsI-VI, Lzr	2942,71
8.	W, Wp, Ws, Wsr	271,29
9.	N	59,96
10.	K	11,99

Źródło: Opracowanie własne

W strukturze władania gruntami gminy Ziębice prym wiodzie sektor prywatny (63,2%). Występuje zróżnicowanie przestrzennego udziału gospodarstw rolnych. Najwięcej z nich zlokalizowanych jest w obrębach: Rososznicza, Raczyce i Starczówek. Nieruchomości do 1 ha najczęściej występuje we wsiach Pomianów Dolny i Lubnów, natomiast Spółdzielnie dominują w Wigańcicach, Bożnowicach i Jasienicy. Gruntów publicznych ANR najczęściej jest w sołectwach Lipa, Osina Wielka oraz Biernacice.³

Tabela 7 Struktura władania gruntami

SEKTOR PRYWATNY	Powierzchnia gruntów w stosunku do powierzchni gminy
Gospodarstwa rolne indywidualne – rodzinne	52,0%
Nieruchomości do 1 ha	1,7%
Grunty spółdzielni	3,5%
Pozostałe	6,0%
	SUMA: 63,2%
SEKTOR PUBLICZNY	Powierzchnia gruntów w stosunku do powierzchni gminy
Agencja Nieruchomości Rolnych Skarbu Państwa	16,4%
Państwowe Gospodarstwo Leśne	12,2%
Własność komunalna	6,3%
Pozostałe	1,9%
	SUMA: 36,8%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie: *PLAN URZĄDZENIOWO-ROLNY GMINY ZIĘBICE*, Dolnośląskie Biuro Geodezji i Terenów Rolnych, Wrocław 2006 r.

³ *PLAN URZĄDZENIOWO-ROLNY GMINY ZIĘBICE*, Dolnośląskie Biuro Geodezji i Terenów Rolnych, Wrocław 2006 r.

Średnia powierzchnia gospodarstwa, bez gospodarstw wielkoobszarowych (powyżej 100 ha), wynosi 9,93 ha. Dane te obejmują grunty prywatne rolników indywidualnych wraz z dzierżawami Agencji Nieruchomości Rolnych i gminy⁴. Zgodnie z Powszechnym Spisem Rolnym z 2010 r. struktura gospodarstw prowadzących działalność rolniczą została podzielona względem powierzchni. Na podstawie tych danych, na terenie gminy dominują przedsiębiorstwa o powierzchni nie przekraczającej 5 ha (643 gospodarstwa), kolejną grupą są gospodarstwa o powierzchni 5-10 ha (202 gospodarstwa) oraz 10-15 ha (130 gospodarstw). Na terenie gminy Ziębice funkcjonuje 196 gospodarstw o powierzchni powyżej 15 ha.

Tabela 8 Struktura gospodarstw prowadzących działalność rolniczą na terenie gminy Ziębice w 2010 r.

POWIERZCHNIA GOSPODARSTWA PROWADZĄCEGO DZIAŁALNOŚĆ ROLNICZĄ	LICZBA GOSPODARSTW
ogółem	1171
do 1 ha	313
powyżej 1 ha	858
1-5 ha	330
1-10 ha	532
1-15 ha	662
5-10 ha	202
5-15 ha	332
10-15 ha	130
5 ha i więcej	528
10 ha i więcej	326
15 ha i więcej	196

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego:

Bank Danych Lokalnych, Kategoria: *Powszechne Spisy Rolne*, Grupa: *PSR 2010 – wg Siedziby Gospodarstwa*,

Podgrupa: *Gospodarstwa rolne wg grup obszarowych użytków rolnych*

Wśród wyżej wymienionych gospodarstw najwięcej z nich zajmuje się uprawą zbóż. Drugim najbardziej popularnym rodzajem zasiewu na terenie gminy są ziemniaki. Najmniejsza liczba gospodarstw zajmuje się uprawą warzyw strączkowych.

Tabela 9 Liczba gospodarstw rolnych wg prowadzonego rodzaju zasiewu na terenie gminy Ziębice w 2010 r.

RODZAJ ZASIEWU	LICZBA GOSPODARSTW
ogółem	1035
zboża razem	933
zboża podstawowe z mieszankami zbożowymi	884
ziemniaki	532
uprawy przemysłowe	491
buraki	60
rzepak i rzepik	467

⁴ Ibidem

Strączkowe jadalne na ziarno	14
warzywa gruntowe	81

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego:

Bank Danych Lokalnych, Kategoria: *Powszechne Spisy Rolne*, Grupa: *PSR 2010 – wg Siedziby Gospodarstwa*,
Podgrupa: *Gospodarstwa z uprawą wg rodzaju i powierzchni zasiewu*

Na terenie gminy prowadzona jest działalność hodowlana związana z pogłowiem zwierząt gospodarskich. Z dostępnych danych wynika, że największa liczba gospodarstw (535) zajmuje się hodowlą drobiu (24 385 szt.). Kolejną najbardziej liczną grupą jest trzoda chlewna (5 905 szt. zwierząt) znajdująca się w 221 gospodarstwach.

Tabela 10 Pogłowie zwierząt gospodarskich na terenie gminy Ziębice w 2010 r.

POGŁOWIE ZWIERZĄT GOSPODARSKICH	LICZBA GOSPODARSTW	ZWIERZĘTA GOSPODARSKIE [szt.]
Bydło razem	172	1 381
Bydło – krowy	135	577
Trzoda chlewna razem	221	5 905
Trzoda chlewna - lochy	173	661
Konie	23	96
Drób ogółem	535	24 385

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego:

Bank Danych Lokalnych, Kategoria: *Powszechne Spisy Rolne*, Grupa: *PSR 2010 – wg Siedziby Gospodarstwa*,
Podgrupa: *Pogłowie zwierząt gospodarskich (bydło, trzoda chlewna, konie, drób)*

3. 2. Stan leśnej przestrzeni produkcyjnej

Powierzchnia gruntów leśnych na terenie gminy wynosi 2 942,71 ha, co stanowi 13,22% ogólnej powierzchni gminy. Rozkładają się one nierównomiernie. Północna strona Ziębic wykazuje znacznie wyższy stopień występowania obszarów zalesionych w porównaniu do sołectw leżących we wschodniej i zachodniej części gminy. Sołectwami o najwyższej lesistości są: Skalice (67%), Witostowice (48%), Dębowiec (42%). Lasy położone na terenie gminy Ziębice znajdują się w zarządzie Nadleśnictwa Henryków. W większości tereny te leżą w obrębie Specjalnego Obszaru Ochrony „Wzgórza Strzelińskie” oraz częściowo na terenie Specjalnego Obszaru Ochrony „Łęgi koło Chałupki”.

Na obszarze nadleśnictwa wyodrębniono 9 typów siedliskowych lasu. Lasy nadleśnictwa Henryków położone są w zasięgu Krainy Śląskiej, Przedgórze Sudeckiego i Płaskowyżu Głubczyckiego, w mezoregionie Przedgórze Sudeckiego oraz mezoregionu Strzelińskiego. Zgodnie z Regionalizacją geobotaniczną Polski wg Jana Marka Matuszkiewicza, gmina Ziębice leży w Prowincji Subatlantyckiej Górskiej, Podprowincji Hercyńsko-Czeskiej, w Dziale Sudecki, Krainie Przedgórze Sudeckiego, w granicach Okręgu Strzegomsko-Strzelińskiego Wzgórz Niemczańskich, Wzgórz Strzelińskich, Ziębic oraz Goworowic.

Na terenie ww. obszarów ochrony znajdują się ważne, zidentyfikowane siedliska roślin. W niektórych miejscach szatę leśną urozmaicają związane ze specyficznym topoklimatem fragmenty buczyn - żyznych i kwaśnych z coraz rzadszym w tym mikroregionie starym drzewostanem. Wąskie smugi lasów łęgowych (podgórskie łągi przystrumykowe, łągi olchowo-jesionowe i łągi jesionowo-wiązowe), zajmują siedliska

związane z siecią hydrograficzną lub zabagnionymi obniżeniami. Wzgórza Strzelińskie wyróżniają się także udziałem siedlisk kwaśnych dąbrów, zajmowanych przez fitocenozy podgórskiej dąbrowy z kosmatką gajową oraz bardzo rzadko, dąbrowy z trzęślicą trzcinowatą. Na terenie Łęgów koło Chałupek istnieją doskonale zachowane fragmenty lasów łęgowych, szczególnie podgórskich postaci łągu jesionowego z dużymi populacjami typowych dla podtypu gatunków chronionych (szczególnie *Leucoium vernum*).^{5,6}

Drzewostanem występującym najczęściej na terenie gminy są dęby od 21 lat do wieku rębności, kolejno są to graby oraz buki zwyczajne w wieku rębnym oraz starsze, z drzewostanu najmłodszego dominują buki zwyczajne oraz graby.

3.3. Warunki klimatyczne

Zgodnie z podziałem na regiony klimatyczne Polski (wg W. Okołowicz, D. Martyn) gmina Ziębice leży w przedgórzu - Regionie Sudeckim. Położenie to sprawia, że w gminie Ziębice panują wyjątkowo korzystne warunki klimatyczne dla rolnictwa. Centrum gminy zajmuje Wysoczyzna Ziębicka (250-300 m n.p.m.), falista równina, którą przecina dolina Oławy.

- Średnia roczna temperatura wynosi ok. 9,3°C.
- Styczeń charakteryzuje się minimalną średnią dobową temperaturą wynoszącą -3°C, natomiast maksymalną o wysokości 2 °C
- Lipiec charakteryzuje się minimalną średnią dobową temperaturą wynoszącą 14°C, natomiast maksymalną o wysokości 24 °C
- Okres z temperatura poniżej 5°C wynosi ok. 210 dni
- Okres z temperaturą powyżej 15°C wynosi ok. 70 dni
- Suma opadów rocznych ok. 634 mm
- Pokrywa śnieżna utrzymuje się przez około 50 - 60 dni w roku

Klimat gminy Ziębice jest zróżnicowany ze względu na naturalne fałdowanie terenu. Rejony pagórkowate oraz zlokalizowane wyżej posiadają lepszą ekspozycję słoneczną, niemniej jednak ich waloryzacja klimatyczna jest zdeterminowana przez dodatkowe czynniki, m.in. spadki terenu. Groźnym efektem mogą być zastoiny zimnych mas powietrza wzdłuż dolin rzecznych lub sztucznie wykreowanych nasypów utrudniających prawidłową cyrkulację powietrza.

3.4. Szata roślinna i świat zwierzęcy

Zgodnie z ustawą Prawo Ochrony Środowiska, ochrona zwierząt i roślin polega na:

- zachowaniu cennych ekosystemów, różnorodności biologicznej i utrzymaniu równowagi przyrodniczej,

⁵ NATURA 2000 STANDARDOWY FORMULARZ DANYCH dla obszarów specjalnej Ochrony (OSO), dla obszarów spełniających kryteria obszarów o znaczeniu wspólnotowym (OZW) i dla specjalnych obszarów ochrony (SOO) – Obszar: PLH020104 Łęgi koło Chałupek

⁶ NATURA 2000 STANDARDOWY FORMULARZ DANYCH dla obszarów specjalnej Ochrony (OSO), dla obszarów spełniających kryteria obszarów o znaczeniu wspólnotowym (OZW) i dla specjalnych obszarów ochrony (SOO) – Obszar: PLH020074 Wzgórza Strzelińskie

- tworzeniu warunków prawidłowego rozwoju i optymalnego spełniania przez zwierzęta i roślinność funkcji biologicznej w środowisku,
- zapobieganiu lub ograniczaniu negatywnych oddziaływań na środowisko, które mogłyby niekorzystnie wpływać na zasoby oraz stan zwierząt oraz roślin,
- zapobieganiu zagrożeniom naturalnych kompleksów i tworów przyrody.

Ochrona zwierząt i roślin, jest realizowana w szczególności poprzez:

- obejmowanie ochroną obszarów i obiektów cennych przyrodniczo,
- ustanawianie ochrony gatunków zwierząt oraz roślin,
- ograniczanie możliwości pozyskiwania dziko występujących zwierząt oraz roślin,
- odtwarzanie populacji zwierząt i stanowisk roślin oraz zapewnianie reprodukcji dziko występujących zwierząt oraz roślin,
- zabezpieczanie lasów i zadrzewień przed zanieczyszczeniem i pożarami,
- ograniczanie możliwości wycinania drzew i krzewów oraz likwidacji terenów zieleni,
- zalesianie, zadrzewianie lub tworzenie skupisk roślinności, zwłaszcza gdy przemawiają za tym potrzeby ochrony gleby, zwierząt, kształtowania klimatu oraz inne potrzeby związane z zapewnieniem różnorodności biologicznej, równowagi przyrodniczej i zaspokajania potrzeb rekreacyjno-wypoczynkowych ludzi,
- nadzorowanie wprowadzania do środowiska organizmów genetycznie zmodyfikowanych.

Na terenie gminy występują obszary objęte formami ochrony przyrody, wymienionymi w Ustawie o ochronie przyrody (Dz. U. 2004 Nr 92 poz. 880). Dzięki objęciu ochroną tych terenów, świat roślinny gminy Ziębice urozmaicony jest o rzadkie i zagrożone gatunki. Najcenniejsze przyrodniczo są duże kompleksy leśne w północnej oraz południowej części gminy. Są to przeważnie siedliska borów i lasów mieszanych świeżych (buki, dęby, graby, brzozy, sosny, świerki) z bogatym runem i licznymi podsyciami. Ostojami cenniejszych gatunków flory są ponadto parki przypałacowe, doliny cieków wodnych oraz wilgotne nadrzeczne łąki. Niewątpliwie istotnymi obszarami na terenie gminy są kompleksy leśne porastające Wzgórza Strzelińskie. W obrębie użytków rolnych występują pasy i zespoły zadrzewień śródpolnych, a wzdłuż cieków – ciągi drzew i krzewów.

W związku z lokalizacją Specjalnego Obszaru Ochrony „Wzgórza Strzelińskie” oraz Specjalnego Obszaru Ochrony „Łęgi koło Chałupek”, na terenie gminy Ziębice, znajdują się następujące typy siedlisk wymienione w Załączniku I Dyrektywy Rady 92/43/EWG (Dyrektywa siedliskowa):

- 6410 - Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (Molinion),
- 6430 - Ziołorośla górskie (*Adenostylion alliariae*) i ziołorośla nadrzeczne (*Convolvuletalia sepium*),
- 6510 - Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*),
- 8220 - Ściany skalne i urwiska krzemianowe ze zbiorowiskami z *Androsacion vandellii*,
- 9110 - Kwaśne buczyny (*Luzulo-Fagenion*),
- 9130 - Żyzne buczyny (*Dentario glandulosae-Fagenion*, *Galio odorati-Fagenion*),

- 9170 - Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (Galio-Carpinetum, Tilio-Carpinetum),
- 9190 - Pomorski kwaśny las brzoźowo-dębowy (Wetulo-Quercetum),
- 91E0 - Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (Salicetum albo-fragilis, Populetum albae, Alnenion),
- 91F0 - Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (Ficario-Ulmetum).

Siedliska te stanowią ważny element środowiska przyrodniczego gminy Ziębice. Postępująca agrocenoza na terenie gminy jak i w wielu innych miejscach powiatu wypiera pierwotne ekosystemy leśne. Wzgórza Strzelińskie są ostoją rozwoju fauny i flory nie tylko w wymiarze lokalnym, ale również regionalnym i stanowią cenne elementy przyrody podlegające ochronie in situ.

Ptaki, które objęte są ochroną, występujące na terenie Wzgórz Strzelińskich wymienione w Załączniku I Dyrektywy Rady 79/409/EWG to:

- A030 - *Ciconia nigra* – Bocian czarny,
- A031 - *Ciconia ciconia* – Bocian biały,
- A072 - *Pernis apivorus* – Trzmielojad,
- A074 - *Milvus milvus* – Kania ruda,
- A103 - *Falco peregrinus* – Sokół wędrowny,
- A122 - *Crex crex* – Derkacz zwyczajny,
- A229 - *Alcedo atthis* – Zimorodek zwyczajny,
- A234 - *Picus canus* – Dzięcioł zielonosiwy,
- A236 - *Dryocopus martius* – Dzięcioł czarny,
- A238 - *Dendrocopos medius* – Dzięcioł średni,
- A321 - *Ficedula albicollis* – Mucholówka białoszyja,
- A338 - *Lanius collurio* – Gąsiorek,
- A379 - *Emberiza hortulana* – Ortonal.

Ssaki na terenie Wzgórz Strzelińskich wymienione w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG:

- 1308 - *Barbastella barbastellus* – Mopek zachodni,
- 1321 - *Myotis emarginatus* – Nocek orzęsiony,
- 1323 - *Myotis bechsteinii* – Nocek Bechsteina,
- 1324 - *Myotis myotis* – Nocek duży,
- 1355 - *Lutra lutra* – Wydra europejska.

Płazy i gady na terenie Wzgórz Strzelińskich wymienione w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG:

- 1166 *Triturus cristatus* – Traszka grzebieniasta,
- 1188 *Bombina bombina* – Kumak nizinny.

3. 5. Jakość powietrza atmosferycznego

Na terenie gminy Ziębice stan powietrza atmosferycznego ocenić można jako dobry, ze względu na niski stopień urbanizacji gminy oraz na brak gęstej sieci szlaków komunikacyjnych przebiegających przez teren gminy. Na obszarze gminy nie występują

znaczne źródła emisji zanieczyszczeń do atmosfery. Głównym emitorem zanieczyszczeń do powietrza atmosferycznego są źródła pozaprzemysłowe tj. związane z gospodarką komunalną i motoryzacją - emisja z indywidualnych systemów ogrzewania, w większości węglowych a także zanieczyszczenia pochodzenia motoryzacyjnego. Na pogorszenie czystości powietrza nieznaczny wpływ mają zanieczyszczenia napływające spoza gminy. W pobliżu zlokalizowane są znacznie większe ośrodki: Wrocław, Strzelin, emitujące do atmosfery zanieczyszczenia pyłowe i gazowe, docierające również do gminy Ziębice.

Ocenę jakości powietrza i obserwację zmian dokonuje się na podstawie pomiarów w ramach państwowego monitoringu. Niestety na terenie gminy nie zlokalizowano stałych stacji pomiarowych. Najbliższa znajduje się w miejscowości Ząbkowice Śląskie, w których prowadzone są pomiary automatyczne dwutlenku azotu - NO_2 , dwutlenku siarki - SO_2 , tlenku azotu - NO , tlenku azotu - NO_x , pyłu zawieszonego - PM_{10} i wykazuje dobry indeks jakości powietrza określony przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska we Wrocławiu. Na ulicy Spacerowej w Ziębicach zlokalizowany jest punkt pomiarowy monitoringu pasywnego; który przeprowadza pomiary w zakresie stężenia dwutlenku siarki i dwutlenku azotu⁷. Według danych przedstawionych przez WIOŚ we Wrocławiu na rok 2012 roczna ocena pod kątem wszystkich negatywnych składników powietrza mierzonych w Ziębicach nie wskazała przekroczeń dopuszczalnego poziomu substancji dla wskaźników średniorocznych. Stężenie dwutlenku azotu NO_2 , w 2012 r. wyniosło $17\mu\text{g}/\text{m}^3$ (dopuszczalny poziom średnioroczny - $40\mu\text{g}/\text{m}^3$), natomiast stężenia dwutlenku siarki SO_2 - $6\mu\text{g}/\text{m}^3$. Jest to wynik nieprzekraczający norm średniorocznych zgodnych z Wytocznymi Komisji Europejskiej.

3. 6. Jakość klimatu akustycznego

Ochrona przed hałasem polega na zapewnieniu jak najlepszego stanu akustycznego środowiska, w szczególności przez:

- utrzymanie poziomu hałasu poniżej dopuszczalnego lub przynajmniej na tym poziomie,
- zmniejszenie poziomu hałasu co najmniej do dopuszczalnego gdy nie jest on dotrzymany.

Na terenie gminy hałas emitowany jest z kilku typów źródeł. Głównym źródłem emisji hałasu jest komunikacja kołowa. Szczególnie ruch komunikacyjny na odcinku drogi wojewódzkiej Nr 395 oraz 385 z uwagi na swój tranzytowy charakter stanowi znaczące źródło hałasu i wibracji. Źródłem hałasu są także pociągi jeżdżące wzdłuż wydzielonych torów kolejowych na trasach: Wrocław-Kłodzko, Legnica-Katowice. Z uwagi na brak badań akustycznych nie można stwierdzić w jakiej odległości od pasa komunikacyjnego dochodzi do przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu.

Mniej znaczące jest oddziaływanie pozostałych dróg sieci komunikacyjnej na terenie gminy, jej głównymi użytkownikami są mieszkańcy gminy. Na terenie gminy występują tereny i obszary górnicze, będące jednoznacznie związane z działalnością produkcyjno-wydobywczą. Tereny te stanowią źródło hałasu, niemniej jednak ich negatywne

⁷ Wojewódzki Inspektorat Ochrony środowiska we Wrocławiu, *OCENA JAKOŚCI POWIETRZA NA TERENIE WOJEWÓDZTWA DOLNOŚLĄSKIEGO W 2012 ROKU*, Wrocław 2013 r.

oddziaływanie powinno zamknąć się w wyznaczonych odpowiednimi koncesjami terenami górnictwymi.

Maszyny stosowane w rolnictwie (głównie kombajny) stanowią okresowe źródło hałasu i nieznacznie wpływają na pogorszenie stanu środowiska akustycznego na terenie gminy.

Tabela 11 Wyniki pomiaru hałasu na terenie powiatu ząbkowickiego w 2010 r.

Lp.	Lokalizacja punktów pomiarowych		Natężenie ruchu poj/h ogółem	Natężenie ruchu poj/h ciężarowych	L _{Aeq} na granicy terenu chronionego [dB]	Odległość terenu chronionego od krawędzi jezdni [m]
1.	Ząbkowice Śląskie	ul. Kamieniecka	387	46	66,1	3,0
2.	Ząbkowice Śląskie	ul. Ziębicka	586	15	63,3	8,0
3.	Złoty Stok	ul. 3 Maja	157	15	64,0	5,0
4.	Złoty Stok	ul. Traugutta	383	74	66,2	9,0
5.	Ziębice	ul. Przemysłowa	308	23	61,2	5,0
6.	Bardo	ul. Kolejowa	666	112	71,2	3,0

Źródło: Tabela IV.5. Wynik pomiaru hałasu na terenie powiatu ząbkowickiego w 2010 r. [w:] *Klimat akustyczny w wybranych punktach województwa dolnośląskiego w 2010 r.*, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska we Wrocławiu, Wrocław 2011 r.

Pomiaru klimatu akustycznego w Ziębicach odbywał się w ciągu komunikacyjnym drogi wojewódzkiej nr 385 - trasy wylotowej w kierunku Ząbkowic Śląskich. W obrębie jej strefy oddziaływania zlokalizowane były 32 budynki wielorodzinne. W wyniku zebranych danych zauważono, że w mieście Ziębice dopuszczalny poziom hałasu (60 dB) został przekroczony o 1,2 dB, jednocześnie jest to najniższa uzyskana wartość z sześciu wybranych punktów pomiarowych na terenie powiatu ząbkowickiego. W odniesieniu do norm hałasu związanego z ruchem kolejowym, hałas ten jest porównywalny w całej Polsce w określonych odległościach od linii. Niemniej jednak tory kolejowe w granicach gminy przebiegają w znacznych odległościach od zwartych struktur urbanistycznych, jedynie na terenie miasta Ziębice linia trasy Wrocław – Strzelin – Kamieniec Ząbkowicki – Kłodzko znacząco wkracza w obręb zabudowań.

4. Stan dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej

W 1250 r. miasto Ziębice uzyskało lokację na prawie niemieckim przez księcia śląskiego Henryka III, w miejscu dawnej polskiej osady, która została zniszczona przez Tatarów w 1241 r. Wtedy też, średniowieczne Ziębice przeżywały rozkwit podczas panowania Piastów Śląskich. W latach 1322-1428 istniało samodzielne księstwo ziębickiego, którego pierwszym władcą został Bolko II Ziębicki. W tym czasie miasto liczyło ok. 5 tysięcy mieszkańców, co powodowało, że Ziębice były piątym co do wielkości miastem na Śląsku. W tym czasie nadany został też kształt zabudowy miejskiej ze średniowiecznym rynkiem, zwartym szachownicowym układem ulic i widocznymi do dziś murami obronnymi. Wiek XIX zmienił nieco charakter miasta, stało się ono znaczącym ośrodkiem przemysłowym

(fabryka konserw, zakłady ceramiczne, cukrownia, browar) położonym przy dogodnym połączeniu kolejowym z Wrocławiem.

Obszar gminy odznacza się wysokimi walorami historyczno-kulturowymi, które podnoszą jego rangę w aspekcie krajoznawczym. Znajduje się tu wiele rozproszonych po wsiach obiektów budownictwa gospodarskiego i sakralnego z różnych okresów i o różnej wartości historycznej i architektonicznej. Występują tu również interesujące zespoły dworskie i parkowe.

Pod względem kulturowym szczególnie odznacza się Henryków wraz z zespołem pocysterskim i układem zabudowy miejscowości. Unikalny charakter miejscowości podkreśla szereg obiektów wpisanych do rejestru zabytków, tj. kościół paraf. p.w. Wniebowzięcia NMP i Jana Chrzciciela, mauzoleum Piastów (kaplica M. Magdaleny), klasztor Cystersów (ob. Klasztor, Seminarium, Gimnazjum, rezydencja), budynek szpitala (ob. internat gimnazjum), szkoła łacińska, ob. dom mieszkalny - oficyna pld.-zach. Opactwa, mieszkanie oficjalistów, ob. dom opieki Caritas, oficyna zach. Opactwa, stajnia z częścią mieszkalną, ob. częściowo nieużytkowana, oficyna pñ. Opactwa, wozownia (obecnie częściowo użytkowana, oficyna wsch. opactwa), budynek bramy górnej, głównej wjazdowej do opactwa, droga od bramy górnej na teren klasztoru z pasem jezdny, chodnikami, murami i mostem, budynek d. więzienia, budynek bramy parkowej opactwa, oranżeria (ob. sala gimnastyczna), pawilon ogrodowy, dom ogrodnika, mur ogrodu opackiego z dwiema bramami, mur obronny z basztą, ogrody klasztorne i park, dom czeladzi na folwarku opactwa, budynek bramy dolnej, ob. dom mieszkalny, przy drodze na folwark opactwa, droga od bramy dolnej na teren folwarku z murami po obu jej stronach i mostem, kościół pom. p.w. św. Andrzeja, spichlerz. Miejscowość ta wyraża się znaczącą wartością kulturową i stanowi istotny potencjał rozwojowy gminy.

Dzisiejszy układ miasta koresponduje z historycznym założeniem. Mimo występowania obiektów zabudowy dysharmonijnej, układ urbanistyczny najstarszej części miasta został zachowany. Ochroną konserwatorską objęte zostają obszary, zespoły o istotnych lokalnych walorach historycznych, kulturowych i krajobrazowych, ujęte w wojewódzkiej ewidencji zabytków i wykazie zabytków, o którym mowa w art. 7 ustawy o zmianie ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2010 r., poz. 474). Zasób wojewódzkiej i gminnej ewidencji zabytków architektury i budownictwa podlega sukcesywnemu rozpoznaniu i może być aktualizowany. Zmiany te nie powodują zmian ustaleń studium.

Obszar gminy odznacza się wysokimi walorami historyczno-kulturowymi, które podnoszą jego rangę w aspekcie krajoznawczym. Znajduje się tu wiele rozproszonych po wsiach obiektów budownictwa gospodarskiego i sakralnego z różnych okresów i o różnej wartości historycznej i architektonicznej. Występują tu również interesujące zespoły dworskie i parkowe. Najliczniejszą grupę zabytków nieruchomości gminy Ziębice stanowią domy mieszkalne oraz obiekty gospodarcze wchodzące w skład zespołów folwarcznych czy gospodarstw rolnych. Ponadto na terenie gminy występują liczne obiekty związane z kultem religijnym (kościół, kaplice, plebanie), elementy dawnej kultury produkcyjnej (np. wiatraki, obiekty przemysłowe), czy komponenty infrastruktury technicznej (m.in. mosty, drogi). Wśród nich, ze względu na wyjątkowe walory dziedzictwa kulturowego, znajdują się obiekty wpisane do rejestru zabytków. Poniższa tabela zawiera dane dotyczące wykazu zabytków

architektury i budownictwa i obejmuje różne obiekty nieruchome powstałe przed 1945 rokiem, w których późniejsza działalność nie zatarła cech świadczących o ich historycznym rodowodzie. Stanowi charakterystyczne przykłady działalności budowlanej dawnych epok lub posiadające znaczne w skali lokalnej walory artystyczno- architektoniczne. Dane zestawione są na lipiec 2016 roku.

Tabela 12 Wykaz zabytków gminy Ziębice (stan na lipiec 2016 r.)

Lp.	RODZAJ OBIEKTU	OBIEKT/ZESPÓŁ	ULICA	NR	NR REJESTRU	DATA
BIERNACICE						
1.	kościół	kościół fil. P.w. Najświętszej Marii Panny Królowej Polski	-	-	A/867/1829	8.10.1966
2.	cmentarz	cmentarz przykościelny i parafialny	-	-	-	-
3.	pałac	pałac	-	51	1419/WI	10.01.1995
4.	zespół	zespół folwarku	-	05	-	-
5.	dom mieszkalny	dom zarządcy folwarku	-	5	-	-
6.	oficyna mieszkalna	oficyna mieszkalno-gospodarcza w zespole folwarku	-	4a- 4b	-	-
7.	gospodarczy	obora w zespole folwarku	-	5	-	-
8.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	-	24	-	-
9.	dom mieszkalny	dom mieszkalno-gospodarczy	-	26	-	-
10.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	-	37	-	-
11.	gospodarczy	obora i chlew w zespole	-	37	-	-
12.	gospodarczy	stodoła w zespole	-	37	-	-
13.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	-	50	-	-
BOŻNOWICE						
14.	zespół	zespół kościelny	-	-	-	-
15.	kościół	kościół paraf. p.w. św. Trójcy	-	-	A/1783/1609	8.04.1966
16.	budynek bramny	budynek bramny w murze otaczający kościół parafialny	-	-	-	-
17.	mur	mur cmentarny z budynkiem bramnym przy kościele	-	-	-	-
18.	cmentarz	cmentarz przykościelny	-	-	-	-
19.	plebania	plebania	-	5	-	-
20.	szkoła	szkoła podstawowa	-	52	-	-

21.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	-	41	-	-
22.	dom mieszkalny	dom zarządcy folwarku	-	46	-	-
23.	mur	mur z bramami w zespole folwarku	-	46	-	-
24.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	-	58	-	-
25.	wiatrak	wiatrak holenderski, ob. dom mieszkalny	-	-	1627	8.04.1966
BRUKALICE						
26.	gospodarczy	obora	-	13	-	-
27.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	-	14	-	-
28.	gospodarczy	obora I w zespole	-	14	-	-
29.	gospodarczy	obora II w zespole	-	14	-	-
30.	gospodarczy	wozownia w zespole	-	14	-	-
31.	młyn	młyn wodno-elektryczny "Ręków"	-	-	-	-
CZERŃCZYCE						
32.	kościół	kościół par. p.w. Wniebowzięcia NMP	-	-	A/1860/1835	8.10.1966
33.	budynek bramny	budynek bramny przy kościele	-	-	-	-
34.	mur	mur ogrodzenia cmentarza	-	-	-	-
35.	kaplica	kaplica mszalna za kościołem	-	-	-	-
36.	cmentarz	cmentarz przykościelny	-	-	-	-
37.	kaplica	kapliczka przydrożna	-	37	-	-
38.	zespół	zespół dworski	-	69	-	-
39.	dwór	dwór	-	69	A/414/1433/WI	9.03.1995
40.	oficyna mieszkalna	oficyna mieszkalna	-	69	-	-
41.	gospodarczy	stajnia I w zespole	-	69	-	-
42.	gospodarczy	stajnia II w zespole	-	69	-	-
43.	publiczne	poczta	-	-	-	-
44.	plebania	d. plebania, ob. szkoła	-	-	-	-
45.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	-	19	-	-
46.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	-	34	-	-
47.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	-	37	-	-
48.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	-	40	-	-
49.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	-	41	-	-
50.	dom mieszkalny	dom mieszkalno-gospodarczy	-	43	-	-

51.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	-	47	-	-
52.	dom mieszkalny	dom mieszkalno-gospodarczy	-	47	-	-
53.	gospodarczy	stodoła w zespole	-	47	-	-
54.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	-	67	-	-
55.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	-	68	-	-
56.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	-	68a	-	-
57.	dom mieszkalny	dom mieszkalno-gospodarczy	-	68	-	-
58.	gospodarczy	stodoła w zespole	-	68	-	-
DĘBOWIEC						
59.	kościół	kościół fil. p.w. św. Antoniego	-	-	-	-
60.	szkoła	szkoła podstawowa	-	-	-	-
61.	dom mieszkalny	dom zarządcy folwarku	-	35a	-	-
62.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	-	47	-	-
63.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	-	48	-	-
GŁĘBOKA						
64.	kaplica	kaplica p.w. Wniebowzięcia NMP	-	-	A/1883/1837	8.10.1966
65.	kaplica	kapliczka przydrożna przy drodze Głęboka-Pomianów Dolny	-	-	-	-
66.	dwór	dwór	-	-	A/4145/1626/W1	10.06.1998
67.	park	otoczenie dworu	-	-	A/4145/1626/W1	10.06.1998
68.	dom mieszkalny	dom mieszkalny - folwark dworski	-	42	-	-
69.	gospodarczy	obora w zespole	-	42	-	-
70.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	-	37	-	-
HENRYKÓW						
71.	zespół	zespół klasztorny opactwa cystersów	Cystersów pl., Henryka Brodatego	-	-	-
72.	kościół	kościół paraf. p.w. Wnieb. NMP i Jana Chrzciciela	-	-	A/1682/72	25.11.1949
73.	kaplica	mauzoleum Piastów (kaplica M. Magdaleny)	-	-	A/4151/335	6.11.1956
74.	cmentarz	cmentarz przykościelny (miejsce pocmentarne)	-	-	-	-

75.	klasztor	klasztor Cystersów, ob. Klasztor, Seminarium, Gimnazjum, rezydencja	Cystersów pl.	2	A/ 1923/742/WI	30.04.1980
76.	oficyna klasztorna	budynek szpitala, ob. internat gimnazjum	-	-	A/4156/868/WI	21.09.1981
77.	oficyna klasztorna	szkoła łacińska, ob. dom mieszkalny- oficyna pld.-zach. opactwa	Cystersów pl.	3	A/4152/864/WI	21.09.1981
78.	oficyna klasztorna	mieszkanie oficjalistów, ob. dom opieki Caritas, oficyna zach. opactwa	Cystersów pl.	4	A/4153/865/WI	21.09.1981
79.	oficyna klasztorna	stajnia z częścią mieszkalną , ob. częściowo nieużytkowana, oficyna pln. opactwa	Cystersów pl.		A/4154/866/WI	21.09.1981
80.	oficyna klasztorna	wozownia, obecnie częściowo użytkowana, oficyna wsch. opactwa	Cystersów pl.		A/4155/867/WI	21.09.1981
81.	budynek bramny	budynek bramy górnej, głównej wjazdowej do opactwa	Henryka Brodatego		A/4162/874/WI	21.09.1981
82.	droga od bramy górnej na teren klasztoru z pasem jezdnym, chodnikami, murami i mostem	droga od bramy górnej na teren klasztoru z pasem jezdnym, chodnikami, murami i mostem	-	dz. 226	A/5879	09.07.2013
83.	więzienie	budynek d. więzienia	Cystersów pl.	8	A/5878	09.07.2013
84.	budynek bramny	budynek bramy parkowej opactwa	Henryka Brodatego	55	A/4160/872/WI	21.09.1981
85.	gospodarczy	oranżeria I, ob. sala gimnastyczna	-	-	A/4158/870/WI	21.09.1981
86.	gospodarczy	oranżeria II	-	-		
87.	pawilon ogrodowy	pawilon ogrodowy	-	-	A/4157/869WI	21.09.1981
88.	inne	dom ogrodnika	-	-	A/4165/1014/WI	31.03.1984
89.	mur	mur ogrodu opackiego z dwiema bramami	-	-	A/4159/871/WI	21.09.1981
90.	mury obronne	mur obronny z basztą	-	-	A/4164/876/WI	21.09.1981
91.	park	ogrody klasztorne i park	-	-	A/4166/293	1.02.1952

92.	dom mieszkalny	dom mieszkalny przy bażanciarni, ob. Posterunek Straży Leśnej	pd.-wsch. część parku	-	-	-
93.	gospodarczy	budynek gospodarczy przy bażanciarni, ob. Posterunek Straży Leśnej	-	-	-	-
94.	dom mieszkalny	dom czeladzi na folwarku opactwa	Cystersów pl.	14	A/4163/875/WI	21.09.1981
95.	budynek bramny	budynek bramy dolnej, ob. dom mieszkalny, przy drodze na folwark opactwa	Henryka Brodatego	-	A/4161/873/WI	21.09.1981
96.	droga od bramy dolnej na teren folwarku z murami po obu jej stronach i mostem	droga od bramy dolnej na teren folwarku z murami po obu jej stronach i mostem	-	-	A/5903/1-3	7.03.2014
97.	oficyna mieszkalna	oficyna mieszkalno-gospodarcza - folwark klasztorny	-	-	-	-
98.	gospodarczy	obora I - folwark klasztorny	-	-	-	-
99.	gospodarczy	obora II - folwark klasztorny	-	-	-	-
100.	gospodarczy	stodoła, ob. magazyn pasz	-	-	-	-
101.	młyn	młyn klasztorny, ob. dom mieszkalny	Kolejowa	2	-	-
102.	kościół	kościół pom. p.w. św. Andrzeja	-	-	A/1931/1047/WI	30.11.1984
103.	cmentarz	cmentarz parafialny	-	-	-	-
104.	kaplica	kaplica na cmentarzu parafialnym	-	-	-	-
105.	mur	mur ogrodzenia cmentarza parafialnego	-	-	-	-
106.	publiczne	budynek Banku Spółdzielczego	Cystersów	10	-	-
107.	gospodarczy	spichlerz	Henryka Brodatego	48	A/4150/877/WI	21.09.1981
108.	publiczne	poczta	Henryka Brodatego	50	-	-
109.	szkoła	budynek szkoły i przedszkola, ob. przedszkole	Słoneczna	20	-	-
110.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Cystersów	6	-	-

111.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Cystersów	7	-	-
112.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Cystersów	12	-	-
113.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Cystersów	13	-	-
114.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Henryka Brodatego	12	-	-
115.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Henryka Brodatego	15	-	-
116.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Henryka Brodatego	16	-	-
117.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Henryka Brodatego	17	-	-
118.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Henryka Brodatego	20	-	-
119.	dom mieszkalny	dom mieszkalny, ob. Ośrodek Zdrowia	Henryka Brodatego	21	-	-
120.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Henryka Brodatego	23	-	-
121.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Henryka Brodatego	24	-	-
122.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Henryka Brodatego	25	-	-
123.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Henryka Brodatego	27	-	-
124.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Henryka Brodatego	28	-	-
125.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Henryka Brodatego	29	-	-
126.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Henryka Brodatego	30	-	-
127.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Henryka Brodatego	31	-	-
128.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Henryka Brodatego	32/34	-	-
129.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Henryka Brodatego	33	-	-
130.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Henryka Brodatego	35	-	-
131.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Henryka Brodatego	36	-	-
132.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Henryka Brodatego	37	-	-
133.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Henryka Brodatego	38	-	-
134.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Henryka Brodatego	39	-	-
135.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Henryka Brodatego	41	-	-
136.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Henryka Brodatego	42	-	-
137.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Henryka Brodatego	43	-	-

138.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Henryka Brodatego	44	-	-
139.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Henryka Brodatego	45	-	-
140.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Henryka Brodatego	46	-	-
141.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Henryka Brodatego	47	-	-
142.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Henryka Brodatego	49	-	-
143.	dom mieszkalny	dom mieszkalny z restauracją	Henryka Brodatego	51	-	-
144.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Henryka Brodatego	52	-	-
145.	dom mieszkalny	dom mieszkalny, ob. Ośrodek Zdrowia	Henryka Brodatego	55	-	-
146.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Henryka Brodatego	56	-	-
147.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Kąpielowa	8	-	-
148.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Kolejowa	15	-	-
149.	dom mieszkalny	dom mieszkalny, ob. Nadleśnictwo Henryków	Polna	3-5	-	-
150.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Słoneczna	1-3	-	-
151.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Wrocławska	5-9	-	-
152.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Wrocławska	11-15	-	-
153.	dworzec	budynek stacji kolejowej	-	-	-	-
KALINOWICE DOLNE						
154.	dwór	dwór	-	42	-	-
155.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	-	3	-	-
156.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	-	7	-	-
157.	gospodarczy	budynek d. gorzelni z kominem	-	14	-	-
KALINOWICE GÓRNE						
158.	zespół	zespół pałacowo-parkowy z folwarkiem	-	-	-	-
159.	pałac	pałac	-	48	A/4245/1841	8.10.1966
160.	oficyna mieszkalna	oficyna mieszkalna w zespole pałacu	-	48	-	-
161.	gospodarczy	spichlerz z budyniem gospodarczym w zespole pałacu	-	48	-	-
162.	park	park (folwark w granicach wpisu)	-	-	A/4246/1580/WI	16.06.1997

163.	dom mieszkalny	dom mieszkalny z bramą	-	13	-	-
KRZELKÓW						
164.	zespół	zespół kościelny	-	-	-	-
165.	kościół	kościół paraf. p.w. św. Jadwigi	-	-	A/1861/1845	8.10.1966
166.	mur	mur kościoła z kapliczkami	-	-	-	-
167.	budynek bramny	budynek bramny przy kościele	-	-	-	-
168.	cmentarz	cmentarz przykościelny	-	-	-	-
169.	kaplica	kapliczka przydrożna przy	-	49	-	-
170.	zespół	zespół dworu sołtysiego:	-	22	-	-
171.	dwór	dwór sołtysi, ob. dom mieszkalny	-	22	-	-
172.	gospodarczy	obora I w zespole	-	22	-	-
173.	gospodarczy	obora II w zespole	-	22	-	-
174.	gospodarczy	stodoła I w zespole	-	22	-	-
175.	gospodarczy	stodoła II w zespole	-	22	-	-
176.	gospodarczy	wozownia w zespole	-	22	-	-
177.	brama	brama	-	22	-	-
178.	dom mieszkalny	dom mieszkalno-gospodarczy	-	3	-	-
179.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	-	6	-	-
180.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	-	12	-	-
181.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	-	16	-	-
182.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	-	20	-	-
183.	gospodarczy	obora w zespole	-	23	-	-
184.	gospodarczy	obora z wozownią w zespole	-	23	-	-
185.	gospodarczy	stodoła w zespole	-	23	-	-
186.	brama	brama przy budynku	-	23	-	-
187.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	-	23b	-	-
188.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	-	25	-	-
189.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	-	31	-	-
190.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	-	32	-	-
191.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	-	33	-	-
192.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	-	46	-	-
193.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	-	52	-	-

194.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	-	55	-	-
195.	gospodarczy	obora w zespole	-	55	-	-
196.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	-	56	-	-
197.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	-	58a	-	-
198.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	-	65	-	-
199.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	-	76	-	-
200.	gospodarczy	obora w zespole	-	76	-	-
201.	gospodarczy	stodoła w zespole	-	76	-	-
202.	wiatrak	wiatrak holenderski	-	-	-	-
LIPA						
203.	kaplica	kapliczka przydrożna NM Panny	-	-	-	-
204.	dom mieszkalny	d. czeladny, ob. dom mieszkalny w zespole folwarku	-	6	-	-
205.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	-	7	-	-
206.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	-	12	-	-
207.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	-	19	-	-
208.	dom mieszkalny	dom mieszkalno-gospodarczy	-	20	-	-
LUBNÓW						
209.	zespół	zespół kościelny	-	-	-	-
210.	kościół	kościół paraf. p.w. św. Andrzeja Apostoła	-	-	A/1767/984	28.03.1963
211.	budynek bramny	budynek bramny przy kościele paraf.	-	-	-	-
212.	mur	mur kościoła parafialnego	-	-	-	-
213.	cmentarz	cmentarz przykościelny	-	-	-	-
214.	plebania	plebania	-	40	1341/WI	28.05.1991
215.	gospodarczy	obora w zespole	-	40	-	-
216.	gospodarczy	stodoła w zespole	-	40	-	-
217.	cmentarz	cmentarz parafialny	-	-	-	-
218.	kaplica	kapliczka przydrożna przy	-	19	-	-
219.	kaplica	kapliczka przydrożna przy	-	32	-	-
220.	kaplica	kapliczka przydrożna przy	-	43	-	-
221.	kaplica	kapliczka przydrożna przy	-	44	-	-
222.	kaplica	kapliczka przydrożna przy	-	124	-	-

223.	kaplica	kapliczka przydrożna przy drodze Głęboka-Pomianów Dolny	-		-	-
224.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	-	16	-	-
225.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	-	43	-	-
226.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	-	54	-	-
227.	gospodarczy	obora w zespole	-	54	-	-
228.	gospodarczy	stodoła I w zespole	-	54	-	-
229.	gospodarczy	stodoła II w zespole	-	54	-	-
230.	gospodarczy	stodoła III w zespole	-	54	-	-
231.	gospodarczy	wozownia w zespole	-	54	-	-
232.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	-	84	-	-
233.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	-	106	-	-
234.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	-	112	-	-
235.	gospodarczy	obora w zespole	-	112	-	-
236.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	-	122	-	-
237.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	-	125	-	-
238.	most	most	-		-	-
NIEDŹWIEDNIK						
239.	zespół	zespół kościelny	-	-	-	-
240.	kościół	kościół paraf. p.w. św. Jana Ewangelisty	-	-	A/1864/1847	8.10.1966
241.	budynek bramny	budynek bramny przy kościele paraf.	-	-	-	-
242.	mur	mur kościoła parafialnego	-	-	-	-
243.	cmentarz	cmentarz przykościelny	-	-	-	-
244.	plebania	plebania, ob. dom mieszkalny	-	59	-	-
245.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	-	5 i 6	-	-
246.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	-	16	-	-
247.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	-	29	-	-
248.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	-	30	-	-
249.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	-	41	-	-
250.	dom mieszkalny	dom mieszkalno-gospodarczy	-	41	-	-
251.	dom mieszkalny	dom mieszkalno-gospodarczy	-	41	-	-

252.	dom mieszkalny	dom mieszkalno-gospodarczy	-	42	-	-
253.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	-	43	-	-
254.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	-	45	-	-
255.	gospodarczy	obora w zespole	-	45	-	-
256.	gospodarczy	stodoła w zespole	-	45	-	-
257.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	-	45a	-	-
258.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	-	48	-	-
259.	dom mieszkalny	dom mieszkalny, ob. plebania	-	53	-	-
260.	gospodarczy	budynek gospodarczy w zespole	-	53	-	-
261.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	-	58	-	-
262.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	-	99	-	-
263.	dom mieszkalny	dom dróżnika	-	101	-	-
NIEDŹWIEDŹ						
264.	zespół	zespół kościelny	-	-	-	-
265.	kościół	kościół fil. p.w. św. Szymona i Tadeusza	-	-	A/1887/1848	8.10.1966
266.	mur	mur kościoła z kaplicami	-	-	-	-
267.	cmentarz	cmentarz przykościelny	-	-	-	-
268.	plebania	plebania, ob. szkoła	-	-	-	-
269.	kaplica	kapliczka przydrożna przy	-	1	-	-
270.	kaplica	kapliczka przydrożna przy	-	117	-	-
271.	zespół	zespół folwarczny - POHZ	-	-	-	-
272.	dom mieszkalny	dom mieszkalny ob.. adm. POHZ	-	-	-	-
273.	gospodarczy	budynek gospodarczy - folwark	-	-	-	-
274.	gospodarczy	obora I - folwark	-	-	-	-
275.	gospodarczy	obora II - folwark	-	-	-	-
276.	gospodarczy	spichlerz - folwark	-	-	-	-
277.	gospodarczy	stodoła - folwark	-	-	-	-
278.	gospodarczy	stodoła - folwark	-	-	-	-
279.	gospodarczy	budynek magazynowy z wozownią - folwark	-	-	-	-
280.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	-	32	-	-

281.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	-	67	-	-
282.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	-	86	-	-
283.	gospodarczy	budynek gospodarczy z przejazdem w zespole	-	86	-	-
284.	gospodarczy	stodoła w zespole	-	86	-	-
285.	dom mieszkalny	dom mieszkalny i bar "Miś"	-	97	-	-
286.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	-	98	-	-
287.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	-	102	-	-
288.	most	most przy folwarku	-		-	-
289.	most	most obok	-	103	-	-
NOWINA						
290.	zespół	zespół folwarczny	-	22/23	-	-
291.	dom mieszkalny	dom mieszkalny w zespole folwarku	-	22/23	-	-
292.	brama	brama wjazdowa w zespole folwarku	-	22/23	-	-
293.	gospodarczy	obora I w zespole folwarku	-	22/23	-	-
294.	gospodarczy	obora II w zespole folwarku	-	22/23	-	-
295.	gospodarczy	stodoła I w zespole folwarku	-	22/23	-	-
296.	gospodarczy	stodoła II w zespole folwarku	-	22/23	-	-
297.	gospodarczy	stodoła III w zespole folwarku	-	22/23	-	-
298.	gospodarczy	wozownia w zespole folwarku	-	22/23	-	-
299.	brama	brama wjazdowa na pola w zespole folwarku	-	22/23	-	-
300.	wiatrak	wiatrak holenderski	-		-	-
NOWY DWÓR						
301.	kaplica	kapliczka przydrożna przy domu	-	56	-	-
302.	dom mieszkalny	dom mieszkalny, ob. leśniczówka	-	29	-	-
303.	gospodarczy	budynek gospodarczy przy leśniczówce	-	29	-	-
304.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	-	8a	-	-
305.	dom mieszkalny	dom mieszkalno-gospodarczy	-	8b	-	-
306.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	-	14	-	-
307.	dom	dom mieszkalny	-	22	-	-

	mieszkalny					
OSINA WIELKA						
308.	zespół	zespół kościelny	-	-	-	-
309.	kościół	kościół paraf. p.w. św. Wawrzyńca	-	-	A/1866/1851	8.10.1966
310.	cmentarz	cmentarz przykościelny	-	-	-	-
311.	mur	mur cmentarny z bramą przy kościele	-	-	-	-
312.	plebania	plebania	-	-	-	-
313.	kaplica	kapliczka przydrożna przy	-	66	-	-
314.	dom mieszkalny	dom mieszkalny w zespole folwarku	-	-	-	-
315.	gospodarczy	obora w zespole folwarku	-	-	-	-
316.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	-	3	-	-
317.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	-	6	-	-
318.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	-	19	-	-
319.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	-	29a	-	-
320.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	-	37	-	-
321.	gospodarczy	stodoła w zespole	-	37	-	-
322.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	-	55	-	-
POMIANÓW DOLNY						
323.	kościół	kościół fil. p.w. św. Franciszka Ksawerego	-	-	A/1894/1854	11.10.1966
324.	kaplica	kaplica mszalna p.w. MB Bolesnej (d. Rostków, ob. Pomianów Dolny-Jasienica)	-	-	A/1895/1859	11.10.1966
325.	kaplica	kapliczka przydrożna przy	-	47	-	-
326.	kaplica	kapliczka przydrożna przy	-	83	-	-
327.	kaplica	kapliczka przydrożna przy	-	4	-	-
328.	zespół	zespół pałacowo-parkowy z folwarkiem	-	-	-	-
329.	pałac	pałac	-	-	A/4485/794/WI	14.05.1981
330.	mauzoleum	mauzoleum w parku przy pałacu	-	-	-	-
331.	oficyna mieszkalna	oficyna mieszkalna w zespole folwarku pałacowego	-	-	-	-

332.	gospodarczy	obora I w zespole folwarku pałacowego	-	-	-	-
333.	gospodarczy	obora II w zespole folwarku pałacowego	-	-	-	-
334.	gospodarczy	obora III w zespole folwarku pałacowego	-	-	-	-
335.	gospodarczy	spichlerz w zespole folwarku pałacowego	-	-	-	-
336.	gospodarczy	wozownia w zespole folwarku pałacowego	-	-	-	-
337.	park	park	-		A/4486/899/WI	25.06.1982
338.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	-	26	-	-
339.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	-	34	-	-
340.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	-	86	-	-
341.	młyn	młyn, ob. magazyn	-	82	-	-
342.	młyn	budynek administracyjny młyna	-	82	-	-
RACZYCE						
343.	kaplica	kapliczka przydrożna przy	-	2	-	-
344.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	-	1	-	-
345.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	-	2	-	-
346.	gospodarczy	obora w zespole	-	2	-	-
347.	gospodarczy	stajnia w zespole	-	2	-	-
348.	gospodarczy	stodoła w zespole	-	2	-	-
349.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	-	16	-	-
350.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	-	17	-	-
351.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	-	19	-	-
352.	brama	bramka w zespole	-	19	-	-
ROSOSZNICA						
353.	zespół	zespół kościelny	-	-	-	-
354.	kościół	kościół paraf. p.w. św. Michała	-	-	A/1723/723	1.09.1960
355.	mur	mur kościoła fil. z bramą	-	-	-	-
356.	cmentarz	cmentarz przykościelny	-	-	-	-
357.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	-	6	-	-
358.	gospodarczy	stodoła w zespole folwarku	-	6	-	-
359.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	-	7	-	-
360.	dom mieszkalny	dom mieszkalny ze stodołą	-	8	-	-

361.	dom mieszkalny	dom mieszkalno-gospodarczy	-	10	-	-
362.	dom mieszkalny	dom mieszkalno-gospodarczy	-	11 i 12	-	-
363.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	-	13	-	-
364.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	-	24	-	-
365.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	-	25	-	-
366.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	-	32	-	-
367.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	-	43	-	-
368.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	-	57	-	-
369.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	-	74	-	-
370.	dom mieszkalny	dom mieszkalno-gospodarczy	-	74	-	-
371.	gospodarczy	obora w zespole	-	74	-	-
SKALICE						
372.	kaplica	kaplica p.w. św. Wawrzyńca	-	-	-	-
373.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	-	12	-	-
374.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	-	13	-	-
375.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	-	17	-	-
ŚLŹEJÓW						
376.	kaplica	kaplica p.w. Wniebowzięcia NMP	-	-	A/1865/1863	11.10.1966
377.	dwór	dwór	-	-	A/4697/1864	11.10.1966
378.	mur	mur z bramą w zespole	-	-	-	-
379.	gospodarczy	wozownia w zespole	-	-	-	-
380.	park	park	-	-	A/4698/900/WI	25.06.1982
381.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	-	12	-	-
382.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	-	16	-	-
383.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	-	20	-	-
384.	dom mieszkalny	dom dróżnika	-	-	-	-
STARCZÓWEK						
385.	zespół	zespół kościelny	-	-	-	-
386.	kościół	kościół paraf. p.w. Wniebowzięcia NMP	-	-	A/1941/932/WI	21.06.1983
387.	mur	mur kościoła parafialnego z bramką	-	-	-	-

388.	cmentarz	cmentarz przykościelny	-	-	-	-
389.	plebania	plebania, ob. szkoła	-	20	-	-
390.	dom mieszkalny	dom mieszkalny, ob. plebania	-	27	-	-
391.	pałac	pałac, ob. dom mieszkalny	-	30	-	-
392.	gospodarczy	stodoła w zespole folwarku pałacowego	-	30	-	-
393.	publiczne	dom ludowy z częścią mieszkalną	-	51	-	-
394.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	-	17	-	-
395.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	-	35	-	-
WADOCHOWICE						
396.	zespół	zespół kościelny	-	-	-	-
397.	kościół	kościół paraf. p.w. św. Wawrzyńca	-	-	A/1873/1872	11.10.1966
398.	budynek bramny	budynek bramny przy kościele parafialnym	-	-	-	-
399.	mur	mur kościoła paraf. z kaplicami	-	-	-	-
400.	cmentarz	cmentarz przykościelny	-	-	-	-
401.	cmentarz	cmentarz parafialny	-	-	-	-
402.	plebania	plebania, ob. przedszkole	-	27	-	-
403.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	-	1	-	-
404.	dom mieszkalny	dom mieszkalno-gospodarczy	-	13	-	-
405.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	-	26	-	-
406.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	-	29	-	-
407.	dom mieszkalny	dom mieszkalny z przejazdem	-	34	-	-
408.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	-	36	-	-
409.	gospodarczy	obora w zespole	-	36	-	-
410.	gospodarczy	obora w zespole	-	36	-	-
411.	gospodarczy	stodoła w zespole	-	36	-	-
412.	gospodarczy	gołębnik w zespole	-	36	-	-
413.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	-	48	-	-
414.	gospodarczy	obora I w zespole	-	48	-	-
415.	gospodarczy	obora II w zespole	-	48	-	-
416.	gospodarczy	obora III w zespole	-	48	-	-
417.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	-	51	-	-
418.	gospodarczy	obora w zespole	-	51	-	-

419.	gospodarczy	obora w zespole	-	51	-	-
420.	gospodarczy	wozownia w zespole	-	51	-	-
WIGAŃCICE						
421.	zespół	zespół kościelny	-	-	-	-
422.	kościół	kościół paraf. p.w. św. Bartłomieja	-	-	A/1890/1873	11.10.1966
423.	mur	mur otaczający kościół paraf. z bramą	-	-	-	-
424.	cmentarz	cmentarz przykościelny	-	-	-	-
425.	kaplica	kaplica Bożego Ciała w murze otaczającym cmentarz	-	-	-	-
426.	mur	mur otaczający cmentarz	-	-	-	-
427.	cmentarz	cmentarz parafialny	-	-	-	-
428.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	-	8	-	-
429.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	-	9	-	-
430.	dom mieszkalny	dom mieszkalny w zespole folwarku I	-	18a	-	-
431.	dom mieszkalny	dom mieszkalno-gospodarczy w zespole folwarku I	-	18b	-	-
432.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	-	23	-	-
433.	dom mieszkalny	dom zarządcy w zespole folwarku II	-	25	-	-
434.	oficyna mieszkalna	oficyna z przejazdem w zespole folwarku II	-	-	-	-
435.	gospodarczy	obora w zespole folwarku II	-	-	-	-
436.	gospodarczy	spichlerz w zespole folwarku II	-	-	-	-
437.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	-	51	-	-
438.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	-	82	-	-
WITOSTOWICE						
439.	zamek	zamek wodny	-	-	A/4596/785	11.10.1960
440.	gospodarczy	budynek gospodarczy z basztą w zespole zamku	-	-	A/4596/785	11.10.1960
441.	inne	kuźnia w zespole zamku	-	-	A/4596/785	11.10.1960
442.	inne	kazamaty zachodnie	-	-	A/4596/785	11.10.1960
443.	inne	kazamaty wschodnie	-	-	A/4596/785	11.10.1960
444.	most	most na fosie	-	-	A/4596/785	11.10.1960
445.	mur	mur obronny wewnętrzny	-	-	A/4596/785	11.10.1960

446.	mur	mur obronny zewnętrzny	-	-	A/4596/785	11.10.1960
447.	park	park - otoczenie zamku z obszarem folwarku w granicach wpisu	-	-	A/4597/898/WI	25.06.1982
448.	dom mieszkalny	dom mieszkalny z oborą w zespole folwarku zamkowego	-	-	-	-
449.	gospodarczy	stajnia w zespole folwarku zamkowego	-	-	-	-
450.	gospodarczy	stodoła w zespole folwarku zamkowego	-	-	-	-
451.	gospodarczy	spichlerz w zespole folwarku zamkowego	-	-	-	-
452.	mur	mur ogrodzenia folwarku zamkowego	-	-	-	-
453.	kaplica	kaplica cmentarna - ruina	-	-	-	-
454.	publiczne	dom ludowy	-	12	-	-
455.	szkoła	szkoła podstawowa, ob. dom mieszkalny	-	38	-	-
456.	leśniczówka	leśniczówka	-	57	-	-
ZIĘBICE						
457.	zespół	zespół kościelny Św. Jerzego	-	-	-	-
458.	kościół	kościół paraf. p.w. św. Jerzego	-	-	A/1684/51	29.03.1949
459.	szkoła	szkoła parafialna, ob. dom mieszkalny (d. Kościelna 1)	Gacka Wacława Ks.	5	A/5186/732	07.12.1960
460.	cmentarz	cmentarz przykościelny- miejsce pocmentarne	Gliwicka	-	-	-
461.	plebania	plebania	Gliwicka	4	-	-
462.	zespół	zespół klasztorny	Kolejowa	-	-	-
463.	klasztor	Kościół klasztorny Krzyżowców, ob. paraf. p.w. św. Piotra i Pawła	Kolejowa	-	A/1748/1263	30.03.1965
464.	klasztor	klasztor Krzyżowców, ob. Towarzystwo Chrystusowe	Kolejowa	27a	A/1748/1263	30.03.1965
465.	kaplica	kaplica przy kościele paraf. p.w. św. Piotra i Pawła	Kolejowa	-	-	-
466.	cmentarz	cmentarz przykościelny- miejsce pocmentarne	Kolejowa	-	-	-
467.	kościół	kościół ewangelicki, ob. sala gimnastyczna	Kościuszki	15	A/5187/847	14.02.1961

468.	kościół	kościół ewangelicko-luterański, ob. magazyn	Klasztorna	8	-	-
469.	ogrodzenie	ogrodzenie przy kościele	Klasztorna	8	-	-
470.	kaplica	kaplica zamkowa p.w. Bożego Ciała, ob. Izba Pamięci	Zamkowa	31	-	-
471.	synagoga	synagoga, ob. nieużytkowana	Wąska	9	A/5176/1353/W1	26.09.1991
472.	cmentarz	cmentarz żydowski	Piaskowa	-	A/5185/1024/W1	10.09.1984
473.	kaplica	kaplica na cmentarzu żydowskim	Przemysłowa	-	-	-
474.	cmentarz	cmentarz komunalny	Wałowa	-	-	-
475.	kaplica	dom przedpogrzebowy z kaplicą na cmentarzu	Wałowa	-	-	-
476.	kaplica	kaplica cmentarna	Wałowa	-	-	-
477.	dom mieszkalny	dom opatów cysterskich, ob. Hotel	Rynek	31	A/1257	14.07.2009
478.	pałac	willa -pałac fabrykanta, ob. internat	Bolesława Chrobrego	11	A/5180/1382/W1	30.12.1992
479.	pałac	willa -pałac fabrykanta, ob. internat	Bolesława Chrobrego	12	A/5179/1381/W1	30.12.1992
480.	zespół	założenie pałacowo-ogrodowe	Wojska Polskiego	10	-	-
481.	pałac	pałacyk myśliwski Towarzystwa Strzeleckiego	Wojska Polskiego	10	-	-
482.	publiczne	budynek kręgielni	Wojska Polskiego	10	-	-
483.	park	zieleń ogrodowo-parkowa	Wojska Polskiego	10	-	-
484.	brama	wieża bramy paczkowskiej	-	-	A/5190/729	5.09.1960
485.	mury obronne	mury obronne	-	-	A/2582/1060	27.01.1964
486.	park	park miejski na górze szubieniczej	Góra Parkowa	-	-	-
487.	publiczne	ratusz	Rynek	44	A/5184/778/W1	14.05.1981
488.	publiczne	siedziba Urzędu Miasta i Gminy	Przemysłowa	10	-	-
489.	publiczne	Sąd, ob. Szkoła Podstawowa nr 4	Zamkowa	31	-	-
490.	publiczne	urząd skarbowy, ob. budynek szkoły Podstawowej nr 3 i Sp. Ośrodek Szkolno- Wychowawczy	Wolności pl.	1	A/5178/1355/W1	26.09.1991

491.	publiczne	bank	Rynek	46/47	-	-
492.	publiczne	poczta	Kolejowa	15	-	-
493.	publiczne	budynek biurowy, ob. Gm. Sp. "Samopomoc Chłopska"	Gliwicka	10	-	-
494.	publiczne	szpital Rejonowy, ob. budynek Domu Pomocy Społecznej dla Dorosłych	Kościelna	12	-	-
495.	publiczne	szpital miejski, ob. żłobek	Klasztorna	6	-	-
496.	ogrodzenie	ogrodzenie	Klasztorna	6	-	-
497.	publiczne	budynek Domu Pomocy Społecznej dla Dorosłych	Kościelna	10	-	-
498.	publiczne	przedszkole	Gliwicka	10a	-	-
499.	szkoła	budynek Szkoły Podstawowej	Gliwicka	6	-	-
500.	dom mieszkalny	szkoła, ob. dom mieszkalny	1 Maja	7	-	-
501.	dom mieszkalny	ewangelicka szkoła dla dziewcząt, ob. dom mieszkalny	1 Maja	12	-	-
502.	brama	brama przy budynku	1 Maja	12	-	-
503.	park	zieleń ogrodowo-parkowa	Wojska Polskiego	10	-	-
504.	zespół	założenie Królewskiego Seminarium Ewangelickiego	Wojska Polskiego	3. - 6	-	-
505.	szkoła	d. Królewskie Ewangelickie Seminarium	Wojska Polskiego	3	-	-
506.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Wojska Polskiego	3a	-	-
507.	szkoła	sala gimnastyczna w zespole seminarium	Wojska Polskiego	6	-	-
508.	park	zieleń ogrodowo-parkowa	Wojska Polskiego	3. - 6	-	-
509.	publiczne	kino "Wisła"	Słowackiego	1a	-	-
510.	publiczne	hotel, ob. Sp. Pracy Krawieckiej	Rynek	36	-	-
511.	publiczne	zajazd, tzw. Zajazd Hartmana	Mała	1	-	-
512.	dom mieszkalny	zajazd, ob. dom mieszkalny	Przemysłowa	6	-	-
513.	dom mieszkalny	zajazd, ob. dom mieszkalny	Przemysłowa	45	-	-
514.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Bohaterów Getta	1	-	-
515.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Bohaterów Getta	2	-	-

516.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Bohaterów Getta	3	-	-
517.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Bohaterów Getta	4	-	-
518.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Bohaterów Getta	6	-	-
519.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Bohaterów Getta	7	-	-
520.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Bohaterów Getta	8	-	-
521.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Bohaterów Getta	9	-	-
522.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Bohaterów Getta	10	-	-
523.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Bohaterów Getta	11	-	-
524.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Bohaterów Getta	12	-	-
525.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Bohaterów Getta	14	-	-
526.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Bohaterów Getta	15	-	-
527.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Bohaterów Getta	16	-	-
528.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Bohaterów Getta	18	-	-
529.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Bohaterów Getta	20	-	-
530.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Bohaterów Getta	22	-	-
531.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Bohaterów Getta	24	-	-
532.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Browarna	1	-	-
533.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Browarna	1a	-	-
534.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Browarna	2	-	-
535.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Browarna	2b	-	-
536.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Browarna	2d	-	-
537.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Browarna	3	-	-
538.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Browarna	4	-	-
539.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Browarna	6	-	-
540.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Browarna	12	-	-
541.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Bolesława Chrobrego	10	-	-
542.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Gacka Wacława Ks.	2a	-	-
543.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Gacka Wacława Ks.	5a	-	-
544.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Gazowa	1	-	-

545.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Gazowa	4	-	-
546.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Gazowa	4a	-	-
547.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Gazowa	6	-	-
548.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Gliwicka	1	-	-
549.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Gliwicka	3	-	-
550.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Gliwicka	5	-	-
551.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Gliwicka	7	-	-
552.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Gliwicka	8	-	-
553.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Gliwicka	9	-	-
554.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Gliwicka	11	-	-
555.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Gliwicka	13	-	-
556.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Gliwicka	15	-	-
557.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Gliwicka	17	-	-
558.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Gliwicka	19	-	-
559.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Gliwicka	21	-	-
560.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Gliwicka	23	-	-
561.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Gliwicka	25	-	-
562.	brama	brama przy budynku	Gliwicka	25	-	-
563.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Gliwicka	25a	-	-
564.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Górna	7	-	-
565.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Grunwaldzka	1	-	-
566.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Grunwaldzka	2	-	-
567.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Grunwaldzka	2a	-	-
568.	dom mieszkalny	budynek mieszkalno-usługowy	Grunwaldzka	2b	1291/WI	17.01.1990
569.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Grunwaldzka	3	-	-
570.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Grunwaldzka	5	-	-
571.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Grunwaldzka	6	-	-
572.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Grunwaldzka	12	-	-
573.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Grunwaldzka	13	-	-
574.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Grunwaldzka	14	-	-

575.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Grunwaldzka	15	-	-
576.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Grunwaldzka	16	-	-
577.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Grunwaldzka	17	-	-
578.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Grunwaldzka	18	-	-
579.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Grunwaldzka	19	-	-
580.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Grunwaldzka	20	-	-
581.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Grunwaldzka	21	-	-
582.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Grunwaldzka	22	-	-
583.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Grunwaldzka	23	-	-
584.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Grunwaldzka	24	-	-
585.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Grunwaldzka	25	-	-
586.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Grunwaldzka	26	-	-
587.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Grunwaldzka	27	-	-
588.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Grunwaldzka	29	-	-
589.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Grunwaldzka	31	-	-
590.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Grunwaldzka	33	-	-
591.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Jana Pawła II	2	-	-
592.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Klasztorna	1	-	-
593.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Klasztorna	2	-	-
594.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Klasztorna	3	-	-
595.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Klasztorna	4	-	-
596.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Klasztorna	5	-	-
597.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Klasztorna	7	-	-
598.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Klasztorna	9	-	-
599.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Klasztorna	11	-	-
600.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Klasztorna	13	-	-
601.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Klasztorna	15	-	-
602.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Klasztorna	17	-	-
603.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Kolejowa	1	-	-
604.	dom	dom mieszkalny	Kolejowa	2	-	-

	mieszkalny					
605.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Kolejowa	2a	-	-
606.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Kolejowa	3	-	-
607.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Kolejowa	4	-	-
608.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Kolejowa	5	-	-
609.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Kolejowa	5a	-	-
610.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Kolejowa	6	-	-
611.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Kolejowa	7	-	-
612.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Kolejowa	7a	-	-
613.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Kolejowa	8	-	-
614.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Kolejowa	9	-	-
615.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Kolejowa	10	-	-
616.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Kolejowa	11	-	-
617.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Kolejowa	12	-	-
618.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Kolejowa	13	-	-
619.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Kolejowa	14	-	-
620.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Kolejowa	16	-	-
621.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Kolejowa	17	-	-
622.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Kolejowa	18	-	-
623.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Kolejowa	19	-	-
624.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Kolejowa	20	-	-
625.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Kolejowa	21	-	-
626.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Kolejowa	22	A/5181/1577/W1	6.06.1997
627.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Kolejowa	23	-	-
628.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Kolejowa	23a	-	-
629.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Kolejowa	24	-	-
630.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Kolejowa	25	-	-
631.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Kolejowa	26	A/5161/1286/W1	2.02.1990
632.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Kolejowa	28	A/5160/1287/W1	2.02.1990
633.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Kolejowa	30	-	-

634.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Kolejowa	31	-	-
635.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Kolejowa	32	-	-
636.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Kolejowa	46	-	-
637.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Kolejowa	50	-	-
638.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Kolejowa	54a	-	-
639.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Kolejowa	56	-	-
640.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Kościelna	1	-	-
641.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Kościelna	2	-	-
642.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Kościelna	3	-	-
643.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Kościelna	4	-	-
644.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Kościelna	5	-	-
645.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Kościelna	6	A/5174/1299/WI	2.02.1990
646.	dom mieszkalny	bud. mieszkalny	Kościelna	8	A/5175/1300/WI	2.02.1990
647.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Kościelna	10	-	-
648.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Kościelna	12	-	-
649.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Kościuszki	1	-	-
650.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Kościuszki	3/3b	-	-
651.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Kościuszki	4	-	-
652.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Kościuszki	5	-	-
653.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Kościuszki	6	-	-
654.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Kościuszki	7	-	-
655.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Kościuszki	9	-	-
656.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Kościuszki	10	-	-
657.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Kościuszki	11	-	-
658.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Kościuszki	12	-	-
659.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Kościuszki	14	-	-
660.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Kościuszki	15a	-	-
661.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Kościuszki	16	-	-
662.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	1 Maja	1	-	-
663.	dom	dom mieszkalny	1 Maja	4	-	-

	mieszkalny					
664.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	1 Maja	5	-	-
665.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Mickiewicza	1	-	-
666.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Mickiewicza	2	-	-
667.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Mickiewicza	4	-	-
668.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Mickiewicza	6	-	-
669.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Mickiewicza	8	-	-
670.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Mickiewicza	9	-	-
671.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Mickiewicza	10	-	-
672.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Mickiewicza	12	-	-
673.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Mickiewicza	14	-	-
674.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Mickiewicza	16	-	-
675.	dom mieszkalny	dom mieszkalny, ob. przedszkole	Mickiewicza	18	-	-
676.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Mickiewicza	18a	-	-
677.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Pilichowska	6	-	-
678.	gospodarczy	obora I w zespole	Pilichowska	6a	-	-
679.	gospodarczy	obora II w zespole	Pilichowska	6a	-	-
680.	gospodarczy	stodoła w zespole	Pilichowska	6a	-	-
681.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Pocztowa	2	-	-
682.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Polna	17	-	-
683.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Przemysłowa	1	-	-
684.	dom mieszkalny	bud. mieszkalny	Przemysłowa	2	A/5165/1290/W1	17.01.1990
685.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Przemysłowa	3	-	-
686.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Przemysłowa	5	-	-
687.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Przemysłowa	6	-	-
688.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Przemysłowa	8	-	-
689.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Przemysłowa	9	-	-
690.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Przemysłowa	10	-	-
691.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Przemysłowa	11	-	-
692.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Przemysłowa	12	-	-
693.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Przemysłowa	13	-	-

694.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Przemysłowa	15	-	-
695.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Przemysłowa	17	-	-
696.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Przemysłowa	18	-	-
697.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Przemysłowa	26	-	-
698.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Przemysłowa	28/28a	-	-
699.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Przemysłowa	29	-	-
700.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Przemysłowa	30	-	-
701.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Przemysłowa	32	-	-
702.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Przemysłowa	33	-	-
703.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Przemysłowa	35	-	-
704.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Przemysłowa	36 i 38	-	-
705.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Przemysłowa	37	-	-
706.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Przemysłowa	40 i 40a	-	-
707.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Przemysłowa	47	-	-
708.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Rynek	1	-	-
709.	dom mieszkalny	bud. mieszkalny	Rynek	2	A/5163/1283/W1	17.01.1990
710.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Rynek	3	-	-
711.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Rynek	4	A/5162/1284/W1	17.01.1990
712.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Rynek	5	A/5170/1295/W1	2.02.1990
713.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Rynek	6	A/5164/1288/W1	2.02.1990
714.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Rynek	7	A/5171/1296/W1	2.02.1990
715.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Rynek	8	A/5172/1297/W1	2.02.1990
716.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Rynek	9	A/5173/1298/W1	2.02.1990
717.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Rynek	9a	-	-
718.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Rynek	10	A/5167/1292/W1	2.02.1990
719.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Rynek	11	A/5168/1293/W1	2.02.1990
720.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Rynek	12	A/5188/1881	15.10.1966
721.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Rynek	14	A/5169/1294/W1	2.02.1990
722.	dom	dom mieszkalny	Rynek	15	-	-

	mieszkalny					
723.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Rynek	16	-	-
724.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Rynek	18	-	-
725.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Rynek	19	-	-
726.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Rynek	20	A/5183/1588/W1	15.09.1997
727.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Rynek	21	-	-
728.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Rynek	22	A/5189/1883	15.10.1966
729.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Rynek	23	-	-
730.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Rynek	24	-	-
731.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Rynek	25	-	-
732.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Rynek	28	-	-
733.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Rynek	29	-	-
734.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Rynek	30	-	-
735.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Rynek	32	-	-
736.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Rynek	33	-	-
737.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Rynek	36	-	-
738.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Rynek	37	-	-
739.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Rynek	38	-	-
740.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Rynek	39	-	-
741.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Rynek	40 i 40a	-	-
742.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Rynek	41	-	-
743.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Rynek	42	A/5182/1264	30.03.1965
744.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Rynek	48	-	-
745.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Rynek	49/50	-	-
746.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Rynek	51/52	-	-
747.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Rynek	54	-	-
748.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Rynek	55	-	-
749.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Rynek	56	-	-
750.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Rynek	57	-	-
751.	dom	dom mieszkalny	Rynek	60	-	-

	mieszkalny					
752.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Rynek	61	-	-
753.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Rynek	62	-	-
754.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Rynek	63	-	-
755.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Rynek	64	-	-
756.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Rynek	65	-	-
757.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Rynek	66	-	-
758.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Rzeźnicza	2	-	-
759.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Słowackiego	3	-	-
760.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Słowackiego	4	-	-
761.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Słowackiego	5	-	-
762.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Słowackiego	6	-	-
763.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Słowackiego	8	-	-
764.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Słowackiego	9	-	-
765.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Słowackiego	10	-	-
766.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Słowackiego	11	-	-
767.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Słowackiego	12	-	-
768.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Słowackiego	13	-	-
769.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Słowackiego	14	-	-
770.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Słowackiego	15	-	-
771.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Słowackiego	16	-	-
772.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Słowackiego	20	-	-
773.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Słowackiego	22	-	-
774.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Słowackiego	24	-	-
775.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Słowackiego	26	-	-
776.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Słowackiego	28	-	-
777.	dom mieszkalny	gospoda, ob. dom mieszkalny	Słowackiego	32	-	-
778.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Słowackiego	32a	-	-
779.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Stolarska	1	-	-
780.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Stolarska	11	-	-

781.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Strażacki pl.	1	-	-
782.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Strażacki pl.	2	-	-
783.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Strażacki pl.	7	-	-
784.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Wałowa	1	-	-
785.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Wałowa	3	-	-
786.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Wałowa	4	-	-
787.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Wałowa	5 i 5a	-	-
788.	mur	ogrodzenie	Wałowa	5	-	-
789.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Wałowa	7	-	-
790.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Wałowa	9	-	-
791.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Wałowa	10	-	-
792.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Wałowa	12	-	-
793.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Wałowa	17	-	-
794.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Wałowa	19	-	-
795.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Wałowa	20	-	-
796.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Wałowa	23	-	-
797.	dom mieszkalny	oficyna mieszkalna przy budynku	Wałowa	23	-	-
798.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Wałowa	25	-	-
799.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Wałowa	27	-	-
800.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Wałowa	29	-	-
801.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Wałowa	35	-	-
802.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Wałowa	43	-	-
803.	dom mieszkalny	dom mieszkalny, ob. plebania	Wałowa	44	-	-
804.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Wałowa	45	-	-
805.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Wałowa	46	-	-
806.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Wałowa	47	-	-
807.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Wałowa	48	-	-
808.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Wałowa	49	-	-
809.	dom mieszkalny	dom mieszkalny, ob. przedszkole	Wałowa	50	-	-
810.	dom	dom mieszkalny	Wałowa	51	-	-

	mieszkalny					
811.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Wałowa	81	-	-
812.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Wałowa	83	-	-
813.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Wałowa	85	-	-
814.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Wałowa	87	-	-
815.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Wąska	4	-	-
816.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Wąska	8	-	-
817.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Wąska	14	-	-
818.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Wojska Polskiego	1	-	-
819.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Wojska Polskiego	5	-	-
820.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Wojska Polskiego	8	-	-
821.	dom mieszkalny	oficyna gospodarcza	Wolności pl.	1	-	-
822.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Wolności pl.	2	-	-
823.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Zamkowa	1	-	-
824.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Zamkowa	2	-	-
825.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Zamkowa	2b	-	-
826.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Zamkowa	3	-	-
827.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Zamkowa	6	-	-
828.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Zamkowa	8	-	-
829.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Zamkowa	10	-	-
830.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Zamkowa	11	-	-
831.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Zamkowa	13	-	-
832.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Zamkowa	14	-	-
833.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Zamkowa	15	-	-
834.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Zamkowa	16	-	-
835.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Zamkowa	18	-	-
836.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Zamkowa	20	-	-
837.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Zamkowa	22	-	-
838.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Zamkowa	23	-	-

839.	dom mieszkalny	dom mieszkalny, ob. biblioteka	Zamkowa	25	-	-
840.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Zamkowa	26	-	-
841.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Zamkowa	27	-	-
842.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Zamkowa	27a	-	-
843.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Zamkowa	29	-	-
844.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Zamkowa	33	-	-
845.	dom mieszkalny	dom mieszkalny	Zamkowa	35	-	-
846.	publiczne	stacja filtrów, tzw. Zamek wodny, Park Miejski	-	-	-	-
847.	publiczne	d. remiza strażacka	Garbarska	3	A/5177/1354/W1	26.09.1991
848.	dworzec	zespół dworca kolejowego	Kolejowa	-	-	-
849.	dworzec	dworzec PKP	Kolejowa	37	-	-
850.	dworzec	wiąta peronowa w zespole dworca	Kolejowa	-	-	-
851.	dworzec	kolejowa wieża ciśnień	Kolejowa	-	-	-
852.	zespół	zespół budowlany browaru	Browarna	1b	-	-
853.	przemysłowe	browar, ob. świetlica	Browarna	1b	-	-
854.	dom mieszkalny	dom mieszkalny z garażem w zespole browaru	Browarna	1b	-	-
855.	przemysłowe	budynek przemysłowy I - chłodnie w zespole browaru	Browarna	1b	-	-
856.	przemysłowe	budynek przemysłowy II - w zespole browaru	Browarna	1b	-	-
857.	przemysłowe	budynek przemysłowy III - w zespole browaru	Browarna	1b	-	-
858.	zespół	zespół budynków zakład przetwórstwa owocowo-warzywnego Seidla	Kolejowa	33/35	-	-
859.	przemysłowe	budynek administracyjny I Zakłady Przetwórstwa Owocowego	Kolejowa	33/35	-	-

860.	przemysłowe	budynek administracyjny II Zakłady Przetwórstwa Owocowego	Kolejowa	41	-	-
861.	przemysłowe	budynek portierni Zakładów Przetwórstwa Owocowego	Kolejowa	37	-	-
862.	przemysłowe	budynek przemysłowy I - Zakładów Przetwórstwa Owocowego	Kolejowa	33/35	-	-
863.	zespół	zespół budowlany cukrowni	Przemysłowa	34	-	-
864.	przemysłowe	willa właściciela, ob. dom mieszkalny w zespole Cukrowni	Przemysłowa	34	-	-
865.	przemysłowe	budynek dyrekcji w zespole Cukrowni	Przemysłowa	34	-	-
866.	przemysłowe	budynek remizy, ob. biura i remiza - w zespole Cukrowni	Przemysłowa	34	-	-
867.	przemysłowe	budynek wagi, ob. mieszkalny - w zespole Cukrowni	Przemysłowa	34	-	-
868.	przemysłowe	budynek pakowni cukru - w zespole Cukrowni	Przemysłowa	34	544/A/05/1-7	12.07.2005
869.	przemysłowe	budynek produktowni - w zespole Cukrowni	Przemysłowa	34	544/A/05/1-7	12.07.2005
870.	przemysłowe	budynek surowni i filtracji - w zespole Cukrowni	Przemysłowa	34	544/A/05/1-7	12.07.2005
871.	przemysłowe	budynek biura technicznego - w zespole Cukrowni	Przemysłowa	34	544/A/05/1-7	12.07.2005
872.	przemysłowe	budynek krajalnicy - w zespole Cukrowni	Przemysłowa	34	544/A/05/1-7	12.07.2005
873.	przemysłowe	budynek płuczki buraków - w zespole Cukrowni	Przemysłowa	34	544/A/05/1-7	12.07.2005
874.	przemysłowe	budynek suszarni cukru - w zespole Cukrowni	Przemysłowa	34	544/A/05/1-7	12.07.2005
875.	przemysłowe	budynek pras wysłodowych - w zespole Cukrowni	Przemysłowa	34	-	-
876.	przemysłowe	budynek małej kotłowni - w zespole Cukrowni	Przemysłowa	34	-	-

877.	przemysłowe	budynek wapniarni - w zespole Cukrowni	Przemysłowa	34	-	-
878.	przemysłowe	budynek suszarni wysłodów - w zespole Cukrowni	Przemysłowa	34	-	-
879.	przemysłowe	budynek wysłodów suszonych - w zespole Cukrowni	Przemysłowa	34	-	-
880.	przemysłowe	budynek kotłowni - w zespole Cukrowni	Przemysłowa	34	-	-
881.	przemysłowe	budynek wagi kolejowej - w zespole Cukrowni	Przemysłowa	34	-	-
882.	przemysłowe	budynek mieszkalny - stolarnia w zespole Cukrowni	Przemysłowa	34	-	-
883.	przemysłowe	budynek magazynu cukru - w zespole Cukrowni	Przemysłowa	34	-	-
884.	przemysłowe	budynek przemysłowy II ZMCiK	Przemysłowa	40	-	-
885.	przemysłowe	budynek przemysłowy III ZMCiK	Przemysłowa	40	-	-
886.	przemysłowe	budynek przemysłowy IV ZMCiK	Przemysłowa	40	-	-
887.	przemysłowe	budynek przemysłowy V ZMCiK	Przemysłowa	40	-	-
888.	przemysłowe	budynek przemysłowy VII ZMCiK	Przemysłowa	40	-	-
889.	przemysłowe	budynek przemysłowy VIII ZMCiK	Przemysłowa	40	-	-
890.	przemysłowe	budynek przemysłowy IX ZMCiK	Przemysłowa	40	-	-
891.	przemysłowe	budynek przemysłowy X ZMCiK	Przemysłowa	40	-	-
892.	przemysłowe	transformator ZMCiK	Przemysłowa	40	-	-
893.	przemysłowe	budynek administracyjny, ob. ambulatorium ZMCiK	Przemysłowa	40	-	-
894.	przemysłowe	budynek administracyjny ZMCiK	Przemysłowa	40	-	-

895.	przemysłowe	budynek administracyjny w zespole cukrowni	Przemysłowa	36	-	-
896.	zespół	zespół budowlany rzeźni	Sportowa		-	-
897.	przemysłowe	budynek rzeźni - ubojnia	Sportowa	17	-	-
898.	przemysłowe	budynek gospodarczy w zespole rzeźni	Sportowa	17	-	-
899.	brama	brama w zespole rzeźni	Sportowa	17	-	-
900.	zespół	zespół budowlany browaru	Stolarska	3	-	-
901.	przemysłowe	budynek administracyjno-przemysłowy browaru, ob. Sp. Ogrodowo-Pszczelarska	Stolarska	3	-	-
902.	przemysłowe	budynek przemysłowy browaru, ob. Sp. Ogrodowo-Pszczelarska	Stolarska	3	-	-
903.	przemysłowe	mleczarnia	Wałowa	46	-	-
904.	przemysłowe	młyn gospodarczy	Wałowa	69	-	-
905.	przemysłowe	transformator	Wojska Polskiego	-	-	-

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków we Wrocławiu

Ponadto na terenie gminy Ziębice zlokalizowanych jest 337 stanowisk archeologicznych, które skupiają 576 faktów osadniczych. Niektóre ze stanowisk należą do grupy archiwalnych, część z nich zajmują powierzchnię do 0,5 ha, a niektóre wyznaczone obszarowo zajmują powierzchnię powyżej 0,5 ha. Stanowiska archeologiczne, których fakt występowania w okolicach danego sołectwa jest potwierdzony, a nie są odnalezione w terenie, zostały dodatkowo oznaczone w uwagach.

Tabela 13 Stanowiska archeologiczne, fakty osadnicze w gminie Ziębice

Lp.	Nr AZP	FUNKCJA OBIEKTU	KULTURA	CHRONOLOGIA	UWAGI	Nr decyzji wpisu do rejestru	Data wpisu do rejestru
BIERNACICE							
1.	1/49/91-28 AZP	śląd osadnictwa		wczesne średniowiecze X-XII			
2.	2/50/91-28 AZP	osada?		pradzieje			
		śląd osadnictwa		późnie średniowiecze- on XIV-XVI			
3.	3/51/91-28 AZP	osada?		pradzieje			
4.	4/52/91-28	śląd osadnictwa	przeworska	owr-owl faza C3-D			

	AZP	śląd osadnictwa		pradzieje			
		śląd osadnictwa		wczesne średniowiecze VIII-X			
5.	5/26/91-28 AZP	śląd osadnictwa		neolit?	stanowisk o zlokalizo wane w Ziębicach		
		śląd osadnictwa		pradzieje			
		osada		wczesne średniowiecze			
6.	6/53/91-28 AZP	osada	przeworska	owr-owl faza C2-D			
		osada		pradzieje			
		śląd osadnictwa		wczesne średniowiecze			
		śląd osadnictwa		późne średniowiecze- on XIV-XVI			
7.	7/54/91-28 AZP	osada	przeworska	owr-owl faza C2-D			
		śląd osadnictwa		pradzieje			
8.	8/55/91-28 AZP	osada?	łużycka?	epoka brązu?			
		osada	przeworska	laten II-I			
		osada		pradzieje			
9.	9/56/91-28 AZP	osada		pradzieje			
10.	10/82/91- 28 AZP	śląd osadnictwa		neolit?	stanowisk o bez lokalizacj i		
11.	11/83/91- 28 AZP	śląd osadnictwa		neolit?	stanowisk o bez lokalizacj i		
12.	12/48/92- 28 AZP	śląd osadnictwa		średniowiecze			
BOŻNOWICE							
13.	1/19/89-29 AZP	śląd osadnictwa	KCW	neolit	stanowisk o bez lokalizacj i		
14.	2/8/90-29 AZP	śląd osadnictwa	przeworska	owr			
BRUKALICE							
15.	1/11/89-28 AZP	śląd osadnictwa	KPL	neolit		226/Arch/34	1968.07.15
		osada?	łużycka	epoka brązu V			
16.	2/12/89-28 AZP	osada	łużycka	nieokreślona		226/Arch/34	1968.07.15
		osada	przeworska	owr			
		punkt osadniczy		średniowiecze			
17.	3/110/89- 28 AZP	osada	KCW	neolit			
		osada	łużycka	epoka brązu			
		śląd osadnictwa		wczesne średniowiecze faza młodsza			
		nieokreślona		pradzieje			
18.	4/13/89-28 AZP	grodziska		wczesne średniowiecze	stanowisk o poza granicą		

					gminy		
CZERŃCZYCE							
19.	1/9/90-28 AZP	osada	łużycka	epoka brązu III-V			
20.	2/10/90-28 AZP	śląd osadnictwa		epoka brązu II-V- halsztat			
21.	3/26/90-28 AZP	osada	KPL?	neolit	stanowisk o zlokalizo wane w Krzelkow ie		
		osada		laten II-I			
		osada	celtycka	nieokreślona			
		osada		wczesne średniowiecze IX-X			
22.	4/35/90-28 AZP	cmentarzysko		epoka brązu II-V- halsztat			
23.	5/68/90-28 AZP	śląd osadnictwa		późne średniowiecze- on XIV-XVI			
24.	6/69/90-28 AZP	śląd osadnictwa	przeworska	owr późny			
		osada		pradzieje			
		śląd osadnictwa		wczesne średniowiecze VIII- IX			
25.	7/70/90-28 AZP	śląd osadnictwa		późne średniowiecze- on XIV-XVI			
26.	8/25/90-28 AZP	osada	łużycka	epoka brązu V- halsztat	757/Arch/74	1974.12.16	
		osada	przeworska	owr późny			
		osada		pradzieje			
		śląd osadnictwa		późne średniowiecze XIV-XV			
27.	9/24/90-28 AZP	osada		neolit?	stanowisk o poza granicą gminy		
		osada		pradzieje			
		osada	łużycka	nieokreślona			
		osada	przeworska	owr			
		osada		wczesne średniowiecze faza starsza			
28.	10/71/90- 28 AZP	śląd osadnictwa	łużycka	epoka brązu III-IV			
		śląd osadnictwa		późne średniowiecze- on XIV-XVI			
29.	11/72/90- 28 AZP	śląd osadnictwa		pradzieje			
		śląd osadnictwa		wczesne średniowiecze faza starsza			
30.	12/73/90- 28 AZP	osada		wczesne średniowiecze VI-X			
31.	13/74/90- 28 AZP	śląd osadnictwa		późne średniowiecze- on XIV-XVI			
32.	14/75/90- 28 AZP	osada		późne średniowiecze- on XIV-XVI			
33.	15/76/90- 28 AZP	śląd osadnictwa		pradzieje			
		osada?		późne średniowiecze- on XIV-XVI			
34.	16/77/90-	osada		pradzieje			

	28 AZP						
35.	17/78/90-28 AZP	osada		pradzieje			
		osada		późne średniowiecze- on XIV-XVI			
36.	18/95/90-28 AZP	osada	przeworska	laten II-I			
		osada	przeworska	owr późny			
37.	19/99/90-28 AZP	nieokreślona		epoka brązu	stanowisk o bez lokalizacj i		
38.	20/100/90-28 AZP	śląd osadnictwa		neolit?	stanowisk o bez lokalizacj i		
39.	21/101/90-28 AZP	nieokreślona		epoka brązu II- halsztat	stanowisk o bez lokalizacj i		
40.	22/15/90-27 AZP	śląd osadnictwa	lendzielska?	neolit			
41.	23/16/90-27 AZP	osada?		owr			
42.	24/17/90-27 AZP	śląd osadnictwa		pradzieje			
43.	25/18/90-27 AZP	osada	przeworska	owl faza D			
DĘBOWIEC							
44.	1/9/91-29 AZP	znalezisko luźne		neolit			
45.	2/10/91-29 AZP	znalezisko luźne		neolit	stanowisk o bez lokalizacj i		
46.	3/11/91-29 AZP	grób szkieletowy		wczesne średniowiecze?	stanowisk o bez lokalizacj i		
GŁĘBOKA							
47.	1/3/93-29 AZP	znalezisko luźne		neolit			
48.	2/1/92-29 AZP	osada		średniowiecze			
49.	3/4/93-29 AZP	znalezisko luźne		on 1540			
50.	4/5/93-29 AZP	osada		średniowiecze			
51.	5/6/93-29 AZP	śląd osadnictwa	przeworska	owr późny			
		śląd osadnictwa		późne średniowiecze			
52.	6/7/93-29 AZP	śląd osadnictwa	przeworska	pradzieje			
		śląd osadnictwa		późne średniowiecze			
53.	7/2/92-29 AZP	osada		średniowiecze	stanowisk o bez lokalizacj i		
HENRYKÓW							

54.	1/5/90-28 AZP	cmentarzysko		epoka kamienia/epoka brązu I			
55.	2/6/90-28 AZP	cmentarzysko		epoka kamienia/epoka brązu I			
56.	3/37/90-28 AZP	osada		epoka kamienia/epoka brązu I			
		osada	przeworska	laten II-I			
		osada	przeworska	owr			
		osada		pradzieje			
		śląd osadnictwa		wczesne średniowiecze VIII-X			
57.	4/44/90-28 AZP	osada	przeworska	owr późny			
		osada		pradzieje			
		śląd osadnictwa		wczesne średniowiecze IX-X			
58.	5/45/90-28 AZP	osada		wczesne średniowiecze VIII- IX			
		śląd osadnictwa		przedzieje lub wczesne średniowiecze			
59.	6/46/90-28 AZP	osada		pradzieje			
60.	7/47/90-28 AZP	osada	przeworska	owr późny			
		osada		pradzieje			
		śląd osadnictwa		wczesne średniowiecze			
61.	8/48/90-28 AZP	osada	przeworska?	laten II-I			
		osada		pradzieje			
		śląd osadnictwa		wczesne średniowiecze faza starsza			
62.	9/49/90-28 AZP	śląd osadnictwa		średniowiecze			
63.	10/50/90- 28 AZP	klasztor cystersów zespół		wczesne średniowiecze 1222			
64.	11/52/90- 28 AZP	śląd osadnictwa		pradzieje			
		śląd osadnictwa		nieokreślona			
65.	12/89/90- 28 AZP	osada	KPL	neolit		279/Arch/W 1/98	1998.10.28
		śląd osadnictwa		pradzieje			
66.	13/96/90- 28 AZP	nieokreślona		neolit?	stanowisk o bez lokalizacj i		
67.	14/105/90- 28 AZP	osada		wczesne średniowiecze VII?, VIII-IX	stanowisk o bez lokalizacj i		
68.	15/107/90- 28 AZP	obozowisko		paleolit górny?		279/Arch/W 1/98	1998.10.28
JASZENICA							
69.	1/18/89-29 AZP	śląd osadnictwa		epoka kamienia/epoka brązu I	stanowisk o bez lokalizacj		

					i		
KALINOWICE DOLNE							
70.	1/18/89-29 AZP	śląd osadnictwa		epoka kamienia/epoka brązu I			
KALINOWICE GÓRNE							
71.	1/1/90-29 AZP	śląd osadnictwa		epoka kamienia/epoka brązu I			
		śląd osadnictwa		późne średniowiecze			
72.	2/2/90-29 AZP	śląd osadnictwa		epoka kamienia/epoka brązu I	stanowisk o zlokalizo wane w Skalicach		
73.	3/5/90-29 AZP	śląd osadnictwa		późne średniowiecze			
74.	4/7/90-29 AZP	śląd osadnictwa		późne średniowiecze			
KRZELKÓW							
75.	1/11/90-28 AZP	osada		epoka kamienia/epoka brązu I			
76.	2/90/90-28 AZP	śląd osadnictwa	KPL	neolit	stanowisk o bez lokalizacj i		
77.	3/36/90-28 AZP	cmentarzysko		epoka brązu II-V			
		osada?		pradzieje			
		osada?		wczesne średniowiecze faza starsza			
78.	4/30/90-28 AZP	osada		neolit			
		śląd osadnictwa	celtycka	laten III-II			
		osada?	przeworska	owr późny			
		osada?		pradzieje			
		osada		wczesne średniowiecze			
79.	5/27/90-28 AZP	osada	przeworska	owr późny			
		osada		wczesne średniowiecze X-XI			
80.	6/53/90-28 AZP	śląd osadnictwa		epoka kamienia			
		śląd osadnictwa		późne średniowiecze- on XIV-XVI			
81.	7/51/90-28 AZP	osada		neolit			
		śląd osadnictwa		pradzieje			
		śląd osadnictwa		późne średniowiecze- on XIV-XVI			
82.	8/2/90-28 AZP	osada		neolit			
		osada?	łużycka	epoka brązu V- halsztat			
		śląd osadnictwa	celtycka	laten III-II			
		osada	przeworska	laten			

		osada	przeworska	owr			
		osada		późne średniowiecze- on XIV-XVI			
83.	9/31/90-28 AZP	osada		neolit			
		osada		laten?			
84.	10/29/90-28 AZP	osada		neolit		758/Arch/74	1974.12.16
		osada	przeworska	owr późny			
		śląd osadnictwa		pradzieje			
		osada		wczesne średniowiecze			
85.	11/28/90-28 AZP	osada	łużycka	epoka brązu			
		osada	przeworska	owr późny?			
		śląd osadnictwa		pradzieje			
86.	12/34/90-28 AZP	osada		neolit			
		osada	łużycka	nieokreślona			
		osada	przeworska	laten II-I			
		śląd osadnictwa		pradzieje			
87.	13/33/90-28 AZP	osada	łużycka	epoka brązu-halsztat		759/Arch/74	1974.12.16
		osada	przeworska	laten II-I			
		osada	przeworska	owr późny			
		śląd osadnictwa		pradzieje			
88.	14/54/90-28 AZP	śląd osadnictwa		późne średniowiecze- on XIV-XVI			
89.	15/56/90-28 AZP	osada		pradzieje			
		osada		wczesne średniowiecze VIII-X			
90.	16/57/90-28 AZP	osada		pradzieje			
91.	17/58/90-28 AZP	śląd osadnictwa		neolit			
		osada	przeworska	owr późny			
		osada		pradzieje			
92.	18/91/90-28 AZP	osada?		późne średniowiecze- on XIV-XVI			
93.	19/65/90-28 AZP	śląd osadnictwa		pradzieje			
94.	20/66/90-28 AZP	osada	przeworska	owr późny			
		śląd osadnictwa		pradzieje			
		osada		wczesne średniowiecze IX-X			
95.	21/67/90-28 AZP	śląd osadnictwa		pradzieje			
96.	22/82/90-28 AZP	osada		późne średniowiecze XIII-XIV			
97.	23/83/90-28 AZP	śląd osadnictwa		późne średniowiecze- on XIV-XVI			
98.	24/92/90-28	śląd	przeworska	owr późny			

	AZP	osadnictwa					
		osada		pradzieje			
99.	25/98/90-28 AZP	śląd osadnictwa		neolit?	stanowisk o bez lokalizacj i		
100.	26/106/90-28 AZP	nieokreślona		owr	stanowisk o bez lokalizacj i		
LIPA							
101.	1/59/90-28 AZP	śląd osadnictwa	celtycka?	laten III-II			
		osada	przeworska	laten II-I			
		osada	przeworska	owr późny			
		osada?	przeworska	pradzieje			
102.	2/60/90-28 AZP	osada		późne średniowiecze- on XIV-XVI			
103.	3/103/90- 28 AZP	nieokreślona	łużycka	epoka brązu	stanowisk o bez lokalizacj i		
LUBNÓW							
104.	1/1/92-28 AZP	śląd osadnictwa		neolit			
		śląd osadnictwa	KCW	neolit			
		śląd osadnictwa		średniowiecze			
105.	2/2/92-28 AZP	śląd osadnictwa		średniowiecze			
106.	3/3/92-28 AZP	osada		średniowiecze			
107.	4/4/92-28 AZP	śląd osadnictwa		średniowiecze	stanowisk o zlokalizo wane w Niedźwie dziu		
108.	5/5/92-28 AZP	śląd osadnictwa		średniowiecze	stanowisk o zlokalizo wane w Niedźwie dziu		
109.	6/6/92-28 AZP	osada		średniowiecze	stanowisk o zlokalizo wane w Starczów ku		
110.	7/25/93-28 AZP	osada	KCW	neolit	stanowisk o bez lokalizacj i		
111.	8/26/93-28 AZP	osada		średniowiecze	stanowisk o bez lokalizacj i		

112.	9/27/93-28 AZP	osada		wczesne średniowiecze			
113.	10/28/93-28 AZP	osada		średniowiecze			
114.	11/20/93-28 AZP	śląd osadnictwa		późne średniowiecze			
115.	12/21/93-28 AZP	śląd osadnictwa		późne średniowiecze			
116.	13/22/93-28 AZP	śląd osadnictwa		późne średniowiecze			
117.	14/23/93-28 AZP	osada		wczesne średniowiecze X-XII			
NIEDŹWIEDNIK							
118.	1/43/91-28 AZP	śląd osadnictwa		pradzieje			
		śląd osadnictwa		późne średniowiecze- on XIV-XVI			
119.	2/58/91-28 AZP	śląd osadnictwa	przeworska	owr późny			
		osada		pradzieje			
		śląd osadnictwa		wczesne średniowiecze X-XII			
120.	3/59/91-28 AZP	osada?		pradzieje			
121.	4/60/91-28 AZP	osada	łużycka	nieokreślona			
		śląd osadnictwa		pradzieje			
122.	5/61/91-8 AZP	śląd osadnictwa		neolit			
		śląd osadnictwa		pradzieje			
123.	6/62/91-8 AZP	śląd osadnictwa		późne średniowiecze- on XIV-XVI			
124.	7/63/91-8 AZP	śląd osadnictwa	przeworska?	owr-owl faza C-D?			
		śląd osadnictwa		późne średniowiecze- on XIV-XVI			
125.	8/64/91-8 AZP	osada	łużycka	halsztat			
				pradzieje			
		śląd osadnictwa		wczesne średniowiecze VIII-X			
126.	9/65/91-8 AZP	śląd osadnictwa	przeworska?	owr?			
		śląd osadnictwa		pradzieje			
127.	10/66/91-8 AZP	osada?		pradzieje			
128.	11/67/91-28 AZP	osada?		pradzieje			
		śląd osadnictwa		wczesne średniowiecze faza starsza			
129.	12/68/91-28 AZP	osada?		neolit			
130.	13/57/91-28 AZP	śląd osadnictwa		pradzieje			
		śląd osadnictwa		późne średniowiecze- on XIV-XVI			
131.	14/23/91-27 AZP	osada		wczesne średniowiecze IX-X			
NIEDŹWIEDŹ							
132.	1/7/92-28 AZP	śląd osadnictwa		średniowiecze			

133.	2/8/92-28 AZP	śląd osadnictwa		średniowiecze			
134.	3/9/92-28 AZP	śląd osadnictwa		średniowiecze			
135.	4/10/92-28 AZP	śląd osadnictwa		średniowiecze			
136.	5/11/92-28 AZP	śląd osadnictwa		średniowiecze			
137.	6/12/92-28 AZP	śląd osadnictwa		średniowiecze			
138.	7/13/92-28 AZP	osada		średniowiecze			
139.	8/14/92-28 AZP	śląd osadnictwa		średniowiecze			
140.	9/15/92-28 AZP	śląd osadnictwa		średniowiecze			
141.	10/16/92-28 AZP	śląd osadnictwa		średniowiecze			
142.	11/17/92-28 AZP	osada		późne średniowiecze XVI			
143.	12/18/92-28 AZP	śląd osadnictwa		średniowiecze			
144.	13/19/92-28 AZP	śląd osadnictwa		średniowiecze			
145.	14/20/92-28 AZP	śląd osadnictwa		pradzieje			
		śląd osadnictwa		średniowiecze			
NIESZKÓW - ZIĘBICE							
146.	1/11/91-28 AZP	osada	KCW	neolit			
		osada	KPL	neolit			
		osada	łużycka	nieokreślona			
		osada	przeworska	owr			
		osada		wczesne średniowiecze			
147.	2/25/91-28 AZP	osada		wczesne średniowiecze XII- XIII	stanowisk o bez lokalizacji		
148.	3/27/91-28 AZP	śląd osadnictwa		wczesne średniowiecze powyżej IX			
149.	4/28/91-28 AZP	osada	łużycka	epoka brązu			
		osada		pradzieje			
150.	5/10/91-28 AZP	osada	KPL	neolit			
		osada	łużycka	nieokreślona			
151.	6/29/91-28 AZP	śląd osadnictwa		pradzieje			
152.	7/30/91-28 AZP	śląd osadnictwa	przeworska	owr późny			
		śląd osadnictwa		pradzieje			
153.	8/31/91-28 AZP	osada		neolit			
		śląd osadnictwa		pradzieje			
154.	9/32/91-28 AZP	osada	łużycka	epoka brązu			
155.	10/33/91-28 AZP	śląd osadnictwa		neolit			
		osada	łużycka	epoka brązu			

		osada	przeworska	owr-owl faza C2-D			
		osada		pradzieje			
156.	11/34/91-28 AZP	śląd osadnictwa		epoka brązu			
		śląd osadnictwa		owl faza D			
		śląd osadnictwa		wczesne średniowiecze IX-X			
157.	12/35/91-28 AZP	śląd osadnictwa		pradzieje			
		śląd osadnictwa		późne średniowiecze-on XIV-XVI			
158.	13/36/91-28 AZP	śląd osadnictwa		pradzieje			
		śląd osadnictwa		wczesne średniowiecze IX-X			
159.	14/37/91-28 AZP	śląd osadnictwa		pradzieje			
160.	15/38/91-28 AZP	śląd osadnictwa		pradzieje			
161.	16/24/91-28 AZP	śląd osadnictwa		wczesne średniowiecze X-XII			
		śląd osadnictwa		późne średniowiecze-on XIV-XVI	stanowisk o bez lokalizacji		
NOWY DWÓR							
162.	1/7/90-28 AZP	cmentarzysko		epoka brązu II-V-halsztat	stanowisk o zlokalizowane w Henrykowie		
163.	2/8/90-28 AZP	osada	przeworska	owr	stanowisk o zlokalizowane w Henrykowie		
164.	3/41/90-28 AZP	śląd osadnictwa		wczesne średniowiecze X-XI			
165.	4/42/90-28 AZP	osada		pradzieje			
166.	5/43/90-28 AZP	śląd osadnictwa		pradzieje	stanowisk o zlokalizowane w Skalicach		
		śląd osadnictwa		późne średniowiecze-on XIV-XVI			
167.	6/55/90-28 AZP	śląd osadnictwa		wczesne średniowiecze VII-IX			
		śląd osadnictwa		późne średniowiecze-on XIV-XVI			
168.	7/94/90-28 AZP	osada?		pradzieje			
		śląd osadnictwa		wczesne średniowiecze faza starsza			
169.	8/97/90-28 AZP	śląd osadnictwa		neolit?	stanowisk o bez lokalizacji		

OSINA MAŁA							
170.	1/7/91-28 AZP	osada		neolit		866/Arch/76	1976.12.10
		osada	przeworska	owr			
		osada		pradzieje			
		osada		nieokreślona			
171.	2/8/91-28 AZP	osada		neolit		967/Arch/76	1976.12.10
		osada	przeworska	owr faza C-D			
		śląd osadnictwa		pradzieje			
		osada		wczesne średniowiecze			
		śląd osadnictwa		późne średniowiecze- on XIV-XVI			
172.	3/9/91-28 AZP	osada		wczesne średniowiecze faza starsza		868/Arch/76	1976.12.10
		śląd osadnictwa		późne średniowiecze- on XIV-XVI			
173.	4/22/91-28 AZP	śląd osadnictwa		epoka kamienia			
		śląd osadnictwa		pradzieje			
		śląd osadnictwa		późne średniowiecze- on XIV-XVI			
174.	5/23/91-28 AZP	śląd osadnictwa		pradzieje			
OSINA WIELKA							
175.	1/2/91-29 AZP	osada		neolit		869/Arch/76	1976.12.10
		osada	przeworska	owr późny			
		osada		pradzieje			
176.	2/3/91-29 AZP	osada?	przeworska	owl IV-V		870/Arch/76	1976.12.10
177.	3/4/91-29 AZP	znalezisko luźne		neolit			
178.	4/5/91-29 AZP	znalezisko luźne		neolit			
179.	5/6/91-29 AZP	osada	przeworska	owr			
180.	6/20/91-29 AZP	osada		neolit			
POMIANÓW DOLNY							
181.	1/9/93-28 AZP	osada		średniowiecze			
182.	2/10/93-28 AZP	śląd osadnictwa		wczesne średniowiecze			
		śląd osadnictwa		późne średniowiecze			
183.	3/11/93-28 AZP	śląd osadnictwa		późne średniowiecze XIII-XIV			
184.	4/12/93-28 AZP	osada		wczesne średniowiecze			
		osada		średniowiecze			
185.	5/13/93-28 AZP	osada		późne średniowiecze			
186.	6/14/93-28 AZP	śląd osadnictwa		późne średniowiecze			

187.	7/15/93-28 AZP	osada?		późne średniowiecze XIII-XIV			
188.	8/16/93-28 AZP	śląd osadnictwa		późne średniowiecze			
189.	9/17/93-28 AZP	osada?		późne średniowiecze			
190.	10/18/93-28 AZP	osada		wczesne średniowiecze XII- XIII			
191.	11/19/93-28 AZP	śląd osadnictwa		późne średniowiecze			
192.	12/1/93-29 AZP	znalezisko luźne		neolit			
193.	13/2/93-29 AZP	znalezisko luźne		neolit	stanowisk o bez lokalizacji		
ROSOSZNICA							
194.	1/13/91-28 AZP	osada	łużycka	epoka brązu-halsztat			
195.	2/14/91-28 AZP	śląd osadnictwa		neolit?			
196.	3/15/91-28 AZP	osada	KCWR	neolit	stanowisk o bez lokalizacji		
197.	4/16/91-28 AZP	śląd osadnictwa		neolit			
198.	5/69/91-28 AZP	śląd osadnictwa		pradzieje	stanowisk o zlokalizowane w Niedźwie dniku		
		śląd osadnictwa		późne średniowiecze- on XIV-XVI			
199.	6/70/91-28 AZP	osada		neolit	stanowisk o zlokalizowane w Służewie		
200.	7/71/91-28 AZP	śląd osadnictwa		pradzieje	stanowisk o zlokalizowane w Niedźwie dniku		
201.	8/72/91-28 AZP	osada		neolit	stanowisk o zlokalizowane w Niedźwie dniku		
		osada		pradzieje			
202.	9/73/91-28 AZP	śląd osadnictwa		neolit	stanowisk o zlokalizowane w Niedźwie dniku		
		osada	przeworska?	owr?			
		osada		pradzieje			

203.	10/74/91-28 AZP	osada		pradzieje	stanowisk o zlokalizo wane w Niedźwie dniku		
204.	11/75/91-28 AZP	osada	łużycka?	nieokreślona			
		osada		pradzieje			
205.	12/76/91-28 AZP	osada	łużycka	epoka brązu III-V			
		śląd osadnictwa		pradzieje			
		śląd osadnictwa		wczesne średniowiecze VIII-X			
206.	13/77/91-28 AZP	śląd osadnictwa	przeworska	owr-owl faza C2-D			
207.	14/78/91-28 AZP	osada		pradzieje			
		śląd osadnictwa		późne średniowiecze- on XIV-XVI			
208.	15/79/91-28 AZP	śląd osadnictwa		neolit			
		osada	przeworska	owr			
		osada		pradzieje			
		śląd osadnictwa		późne średniowiecze- on XIV-XVI			
209.	16/80/91-28 AZP	osada		pradzieje			
		śląd osadnictwa		wczesne średniowiecze IX-XI			
		śląd osadnictwa		późne średniowiecze- on XIV-XVI			
210.	17/84/91-28 AZP	śląd osadnictwa		neolit?	stanowisk o bez lokalizacj i		
211.	18/85/91-28 AZP	śląd osadnictwa		neolit?	stanowisk o bez lokalizacj i		
212.	19/91/91-28 AZP	nieokreślona	przedłużycka	epoka brązu II	stanowisk o bez lokalizacj i		
213.	20/92/91-28 AZP	osada		wczesne średniowiecze V?-VI- VII	stanowisk o bez lokalizacj i		
214.	21/94/91-28 AZP	nieokreślona		owl IV-V	stanowisk o bez lokalizacj i		
215.	22/95/91-28 AZP	śląd osadnictwa		owr	stanowisk o bez lokalizacj i		
216.	23/14/91-27 AZP	śląd osadnictwa	KPL	neolit			
		osada		neolit			

		osada	przeworska	owr			
		śląd osadnictwa		wczesne średniowiecze faza starsza			
217.	24/15/91-27 AZP	śląd osadnictwa	KCW	neolit			
		śląd osadnictwa	KPL	neolit			
		osada		epoka brązu-halsztat			
		osada	przeworska	owr			
218.	25/16/91-27 AZP	osada	łużycka	nieokreślona	311/Arch/67	1967.03.15	
		śląd osadnictwa		pradzieje			
		śląd osadnictwa		późne średniowiecze			
219.	26/17/91-27 AZP	osada		epoka brązu-halsztat			
220.	27/18/91-27 AZP	śląd osadnictwa		epoka kamienia/epoka brązu I			
221.	28/19/91-27 AZP	osada	łużycka	epoka brązu-halsztat			
		śląd osadnictwa		pradzieje			
		śląd osadnictwa		średniowiecze			
222.	29/20/91-27 AZP	śląd osadnictwa		neolit			
		śląd osadnictwa	łużycka	nieokreślona			
		śląd osadnictwa		wczesne średniowiecze			
		śląd osadnictwa		późne średniowiecze			
223.	30/21/91-27 AZP	osada	KPL?	neolit			
		osada	łużycka	nieokreślona			
		osada	przeworska	owr			
		śląd osadnictwa		pradzieje			
224.	31/71/91-27 AZP	osada	przeworska	owr			
		śląd osadnictwa		wczesne średniowiecze			
225.	32/72/91-27 AZP	osada	przeworska	owr			
226.	33/73/91-27 AZP	osada	przeworska	owr			
		śląd osadnictwa		wczesne średniowiecze			
227.	34/74/91-27 AZP	osada	KPL	neolit			
		śląd osadnictwa		pradzieje			
		śląd osadnictwa		późne średniowiecze			
228.	35/75/91-27 AZP	śląd osadnictwa		pradzieje			
229.	36/76/91-27 AZP	śląd osadnictwa		wczesne średniowiecze faza młodsza			

		śląd osadnictwa		późne średniowiecze			
230.	37/77/91-27 AZP	śląd osadnictwa		późne średniowiecze			
231.	38/78/91-27 AZP	śląd osadnictwa		późne średniowiecze			
232.	39/79/91-27 AZP	śląd osadnictwa		neolit			
		osada		wczesne średniowiecze faza starsza			
		śląd osadnictwa		późne średniowiecze			
233.	40/80/91-27 AZP	śląd osadnictwa		pradzieje			
		osada		wczesne średniowiecze VII-VIII			
234.	41/81/91-27 AZP	osada		neolit			
		osada	przeworska	owr			
		śląd osadnictwa		pradzieje			
235.	42/82/91-27 AZP	śląd osadnictwa		neolit			
		osada	przeworska	owr			
236.	43/83/91-27 AZP	śląd osadnictwa		pradzieje			
SLUŻEJÓW							
237.	1/18/91-28 AZP	cmentarzysko	łużycka	epoka brązu V-halsztat			
238.	2/17/91-28 AZP	osada	KCWR	neolit			
		osada	łużycka	nieokreślona			
239.	3/40/91-28 AZP	śląd osadnictwa		neolit			
		osada	przeworska	owr-owl faza C2-D			
240.	4/41/91-28 AZP	śląd osadnictwa		późne średniowiecze- on XIV-XVI			
241.	5/42/91-28 AZP	osada	przeworska	owr-owl faza C3-D			
		śląd osadnictwa		pradzieje			
242.	6/44/91-28 AZP	śląd osadnictwa	przeworska	owl faza D	stanowisk o zlokalizo wane w Niedźwie dniku		
243.	7/45/91-28 AZP	śląd osadnictwa		pradzieje			
244.	8/45/91-28 AZP	osada	przeworska	owl faza D			
245.	9/47/91-28 AZP	śląd osadnictwa	przeworska	owr późny-owl			
		śląd osadnictwa		pradzieje			
246.	10/48/91- 28 AZP	śląd osadnictwa		późne średniowiecze- on XIV-XVI			
STARCZÓWEK							
247.	1/46/92-28 AZP	śląd osadnictwa		średniowiecze			

248.	2/47/92-28 AZP	śląd osadnictwa		średniowiecze			
249.	3/3/92-29 AZP	śląd osadnictwa		neolit			
250.	4/4/92-29 AZP	znalezisko luźne		epoka kamienia			
251.	5/1/91-28 AZP	osada	KPL	neolit	888/Arch/76	1977.03.08	
		osada	łużycka	nieokreślona			
		osada	przeworska	laten II-I			
		osada		wczesne średniowiecze			
252.	6/2/91-28 AZP	osada	łużycka	nieokreślona	889/Arch/76	1977.03.08	
		osada	przeworska	laten II-I			
		osada		pradzieje			
253.	7/4/91-28 AZP	osada		neolit	890/Arch/76	1977.03.09	
		osada	łużycka	nieokreślona			
		osada	przeworska	owr późny-owl			
254.	8/5/91-28 AZP	osada		neolit	891/Arch/76	1977.03.09	
		osada	przeworska	nieokreślona			
		śląd osadnictwa		pradzieje			
		osada		wczesne średniowiecze			
255.	9/6/91-28 AZP	osada		neolit	892/Arch/76	1977.03.09	
		osada	łużycka	nieokreślona			
		śląd osadnictwa	przeworska	owr faza C-D			
		osada		pradzieje			
		osada		wczesne średniowiecze IX-X			
		śląd osadnictwa		późne średniowiecze- on XIV-XVI			
256.	10/1/91-29 AZP	osada	przeworska	owl IV-V	893/Arch/76	1977.03.09	
		śląd osadnictwa		wczesne średniowiecze X			
		osada		pradzieje			
257.	11/3/91-28 AZP	osada	łużycka	nieokreślona	894/Arch/76	1977.03.09	
		śląd osadnictwa	przeworska	owr późny-owl			
		osada		pradzieje			
258.	12/19/91- 28 AZP	śląd osadnictwa		epoka kamienia			
		śląd osadnictwa		pradzieje			
259.	13/20/91- 28 AZP	śląd osadnictwa		neolit			
		śląd osadnictwa		pradzieje			
		śląd osadnictwa		późne średniowiecze- on XIV-XVI			
260.	14/5/92-29 AZP	znalezisko luźne		neolit			
261.	15/6/92-29 AZP	znalezisko luźne		neolit			
262.	16/7/92-29 AZP	znalezisko luźne		epoka kamienia			
263.	17/8/92-29 AZP	znalezisko luźne		neolit			

264.	18/9/92-29 AZP	nieokreślona		owr			
265.	19/10/92-29 AZP	znalezisko luźne		nieokreślona			
266.	20/11/92-29 AZP	nieokreślona		nieokreślona			
267.	21/12/92-29 AZP	śląd osadnictwa		wczesne średniowiecze faza młodsza			
268.	22/7/91-29 AZP	nieokreślona		nieokreślona			
269.	23/8/91-29 AZP	śląd osadnictwa		wczesne średniowiecze faza młodsza			
		śląd osadnictwa		późne średniowiecze			
270.	24/21/91-28 AZP	śląd osadnictwa		pradzieje			
		śląd osadnictwa		późne średniowiecze- on XIV-XVI			
WADOCHOWICE							
271.	1/10/89-28 AZP	cmentarzysko ciałopalne	łużycka	epoka brązu			
272.	2/96/89-28 AZP	śląd osadnictwa		neolit			
273.	3/97/89-28 AZP	osada	KPL	neolit	895/Arch/76	1977.03.10	
		śląd osadnictwa		wczesne średniowiecze			
		nieokreślona		pradzieje			
274.	4/98/89-28 AZP	osada	KPL	neolit	896/Arch/76	1977.03.10	
		osada	łużycka?	epoka brązu?			
275.	5/99/89-28 AZP	śląd osadnictwa	łużycka	nieokreślona	897/Arch/76	1977.03.10	
276.	6/100/89-28 AZP	śląd osadnictwa	przeworska	owr			
		śląd osadnictwa		wczesne średniowiecze faza starsza			
277.	7/101/89-28 AZP	punkt osadniczy	przeworska	nieokreślona			
278.	8/102/89-28 AZP	śląd osadnictwa		neolit			
		śląd osadnictwa	przeworska	owl faza D			
		nieokreślona		pradzieje			
279.	9/103/89-28 AZP	śląd osadnictwa	KPL	neolit			
		śląd osadnictwa	łużycka?	nieokreślona			
		śląd osadnictwa		wczesne średniowiecze faza młodsza			
280.	10/104/89-28 AZP	śląd osadnictwa	przeworska	owl faza D			
		osada		wczesne średniowiecze faza młodsza			
		nieokreślona		pradzieje			
281.	11/105/89-28 AZP	śląd osadnictwa		neolit	167/965/Arch/82	1983.12.22	
		śląd osadnictwa	łużycka?	nieokreślona			
		osada		wczesne			

				średniowiecze XIII			
282.	12/106/89-28 AZP	śląd osadnictwa		neolit		168/966/Arch/82	1983.12.22
		śląd osadnictwa		późne średniowiecze XIV			
283.	13/107/89-28 AZP	osada		późne średniowiecze XIV-XV		169/967/Arch/82	1983.12.22
284.	14/108/89-28 AZP	śląd osadnictwa		pradzieje		170/968/Arch/82	1983.12.22
285.	15/109/89-28 AZP	śląd osadnictwa		neolit		171/969/Arch/82	1983.12.22
		osada		wczesne średniowiecze			
		nieokreślona		pradzieje			
WIGAŃCICE							
286.	1/9/90-29 AZP	śląd osadnictwa		epoka kamienia			
		śląd osadnictwa		późne średniowiecze			
WITOSTOWICE							
287.	1/6/89-29 AZP	grodzisko	łużycka	epoka brązu V-halsztat C		152/Arch/16	1965.10.01
		grodzisko		wczesne średniowiecze X/XI-XII			
		śląd osadnictwa		pradzieje			
288.	2/7/89-29 AZP	osada?	łużycka	nieokreślona		66/Arch/6	1964.09.29
		grodzisko		wczesne średniowiecze VII, IX-X			
289.	3/14/89-28 AZP	śląd osadnictwa		wczesne średniowiecze			
290.	4/15/89-28 AZP	śląd osadnictwa		neolit			
291.	5/16/89-28 AZP	śląd osadnictwa	łużycka	epoka brązu IV-V/halsztat C			
292.	6/111/89-28 AZP	osada?	KPL	neolit			
293.	7/112/89-28 AZP	osada	KPL	neolit			
		śląd osadnictwa	przeworska?	owr?			
		osada?		wczesne średniowiecze faza młodsza			
		nieokreślona		pradzieje			
ZIĘBICE							
294.	1/38/90-28 AZP	śląd osadnictwa		epoka kamienia	stanowisk o zlokalizowane w Lipie		
		osada	przeworska	owr późny			
		osada?		pradzieje			
295.	2/3/89-28 AZP	śląd osadnictwa		epoka kamienia	stanowisk o zlokalizowane w Raczycach		
296.	3/114/89-28 AZP	śląd osadnictwa	KPL	neolit	stanowisk o	884/Arch/76	1977.03.08
		osada	przeworska	laten późny			

		osada	przeworska	owl faza D	zlokalizowane w Raczycah		
		śląd osadnictwa		wczesne średniowiecze			
		nieokreślona		pradzieje			
297.	4/113/89-28 AZP	śląd osadnictwa		wczesne średniowiecze faza młodszą?	stanowisko zlokalizowane w Raczycah		
		nieokreślona		pradzieje			
298.	5/40/90-28 AZP	osada		pradzieje			
		osada		wczesne średniowiecze IX-XI			
299.	6/39/90-28 AZP	śląd osadnictwa	przeworska	owr późny	stanowisko zlokalizowane w Lipie		
300.	7/61/90-28 AZP	śląd osadnictwa		pradzieje	stanowisko zlokalizowane w Lipie		
		śląd osadnictwa		późne średniowiecze-on XIV-XVI			
301.	8/62/90-28 AZP	śląd osadnictwa		pradzieje	stanowisko zlokalizowane w Lipie		
		osada?		późne średniowiecze-on XIV-XVI			
302.	9/63/90-28 AZP	śląd osadnictwa	przeworska	owr późny			
		osada?		pradzieje			
		śląd osadnictwa		późne średniowiecze-on XIV-XVI			
303.	10/64/90-28 AZP	śląd osadnictwa		pradzieje			
		śląd osadnictwa		wczesne średniowiecze			
304.	11/12/91-28 AZP	śląd osadnictwa	łużycka	nieokreślona			
		śląd osadnictwa		późne średniowiecze-on XIV-XVI			
305.	12/39/91-28 AZP	osada	przeworska	owr			
306.	13/81/91-28 AZP	osadnictwo miejskie		późne średniowiecze XIV			
307.	14/86/91-28 AZP	śląd osadnictwa	łużycka?	epoka brązu	stanowisko o bez lokalizacji		
308.	15/87/91-28 AZP	śląd osadnictwa		neolit?	stanowisko o bez lokalizacji		
309.	16/88/91-28 AZP	śląd osadnictwa		neolit?	stanowisko o bez lokalizacji		
310.	17/89/91-28 AZP	osada		epoka brązu-halsztat	stanowisko o bez lokalizacji		

					i		
311.	18/90/91-28 AZP	nieokreślona	przedłużycka	epoka brązu II	stanowisk o bez lokalizacji		
312.	19/93/91-28 AZP	nieokreślona	łużycka	epoka brązu III-V/halsztat	stanowisk o bez lokalizacji		
313.	20/4/90-29 AZP	śląd osadnictwa		epoka kamienia/epoka brązu I			
314.	21/6/90-29 AZP	śląd osadnictwa		późne średniowiecze			
315.	22/12/91-29 AZP	znalezisko luźne		późne średniowiecze			
316.	23/13/91-29 AZP	skarb?		średniowiecze			
317.	24/14/91-29 AZP	grób?		średniowiecze			
318.	25/15/91-29 AZP	osada		owr			
319.	26/16/91-29 AZP	znalezisko luźne		wczesne średniowiecze			
320.	27/17/91-29 AZP	znalezisko luźne		nieokreślona			
321.	28/18/91-29 AZP	znalezisko luźne		wczesne średniowiecze			
322.	28/22/91-29 AZP	ofiara zakładzinowa?		średniowiecze			
323.	29/19/91-29 AZP	śląd osadnictwa		epoka kamienia			
324.	30-21/91-29 AZP	skarb?		średniowiecze	stanowisk o bez lokalizacji		
325.	32/23/91-29 AZP	nieokreślona		średniowiecze	stanowisk o bez lokalizacji		
326.	33/24/91-29 AZP	znalezisko luźne		wczesne średniowiecze	stanowisk o bez lokalizacji		
327.	34/25/91-29 AZP	znalezisko luźne		wczesne średniowiecze	stanowisk o bez lokalizacji		
328.	35/26/91-29 AZP	osada?		wczesne średniowiecze	stanowisk o bez lokalizacji		
329.	36/27/91-29 AZP	znalezisko luźne		owr	stanowisk o bez lokalizacji		
330.	37/28/91-29 AZP	nieokreślona		epoka brązu I	stanowisk o bez lokalizacji		

331.	38/29/91-29 AZP	osada?		neolit	stanowisk o bez lokalizacj i		
		osada?		epoka brązu	stanowisk o bez lokalizacj i		
332.	39/30/91-29 AZP	osada?		neolit	stanowisk o bez lokalizacj i		
333.	40/31/91-29 AZP	osada		neolit	stanowisk o bez lokalizacj i		
		osada		owr	stanowisk o bez lokalizacj i		
334.	41/32/91-29 AZP	nieokreślona		neolit	stanowisk o bez lokalizacj i		
335.	42/33/91-29 AZP	znalezisko luźne		neolit	stanowisk o bez lokalizacj i		
336.	43/34/91-29 AZP	znalezisko luźne		neolit	stanowisk o bez lokalizacj i		
337.	44/35/91-29 AZP	znalezisko luźne		neolit	stanowisk o bez lokalizacj i		

UWAGA! Wykaz ten może zostać zastąpiony gminną ewidencją zabytków po jej sporządzeniu i przyjęciu zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Narodowego Instytutu Dziedzictwa, Oddział Terenowy NID we Wrocławiu.

Na terenie gminy wyznaczono strefy „B” ochrony konserwatorskiej, obejmujące granice historycznych części układów ruralistycznych wsi. W wojewódzkiej ewidencji zabytków znajdują się historyczne układy ruralistyczne następujących wsi: Biernacice, Bożnowice, Czerńczyce, Głęboka, Kalinowice Górne, Krzelków, Lubnów, Niedźwiednik, Niedźwiedź, Nieszków (cz. miasta), Pomianów Dolny, Rososznica, Służejów, Starczówek, Wadochowice, Wigańcice, Witostowice. Ponadto w obszarach wojewódzkiej ewidencji zabytków znajdują się także historyczny układ przestrzenny obejmujący zespół pocysterski i osadę oraz historyczny układ przestrzenny obejmujący zespół młyna i osadę kolejową, zlokalizowane na terenie Henrykowa. Obszary wojewódzkiej ewidencji zabytków nieruchomości oraz obszary ewidencyjne wojewódzkiej ewidencji zabytków przedstawia poniższa tabela.

Tabela 14 Obszary ewidencyjne w gminie Ziębice

Lp.	MIEJSCOWOŚĆ	OBSZARY W WOJEWÓDZKIEJ EWIDENCJI ZABYTKÓW NIERUCHOMYCH	OBSZARY EWIDENCYJNE WOJEWÓDZKIEJ EWIDENCJI ZABYTKÓW ARCHEOLOGICZNYCH
1.	Biernacice	historyczny układ ruralistyczny wsi	obszar obserwacji archeologicznej dla średniowiecznej wsi w granicach nowożytnego siedliska
2.	Biernacice	-	obszar obserwacji archeologicznej zespołu osadniczego wzdłuż ciek na wschód od miejscowości (52-56/91-28)
3.	Bożnowice	historyczny układ ruralistyczny wsi	obszar obserwacji archeologicznej dla średniowiecznej wsi w granicach nowożytnego siedliska
4.	Brukalice	-	obszar obserwacji archeologicznej dla średniowiecznej wsi w granicach nowożytnego siedliska
5.	Czerńczyce	historyczny układ ruralistyczny wsi	obszar obserwacji archeologicznej dla średniowiecznej wsi w granicach nowożytnego siedliska
6.	Czerńczyce	-	obszar obserwacji archeologicznej zespołu osadniczego wzdłuż ciek na płu od miejscowości
7.	Głęboka	historyczny układ ruralistyczny wsi	obszar obserwacji archeologicznej dla średniowiecznej wsi w granicach nowożytnego siedliska
8.	Henryków	historyczny układ przestrzenny obejmujący zespół pocysterski i osadę	obszar obserwacji archeologicznej dla średniowiecznej wsi w granicach nowożytnego siedliska wraz z obszarem zespołu pocysterskiego
			wpis do rejestru zabytków historycznego układu przestrzennego obejmującego zespół pocysterski i osadę w Henrykowie decyzją nr A/4907 z dnia 25.02.2011
9.	Henryków	historyczny układ przestrzenny obejmujący zespół młyna i osadę kolejową	-
10.	Kalinowice Górne	historyczny układ ruralistyczny wsi	obszar obserwacji archeologicznej dla średniowiecznej wsi w granicach nowożytnego siedliska
11.	Krzelków	historyczny układ ruralistyczny wsi	obszar obserwacji archeologicznej dla średniowiecznej wsi w granicach nowożytnego siedliska
12.	Krzelków	-	obszar obserwacji archeologicznej zespołu osad wzdłuż ciek wodnego na zachód i płu- zach od miejscowości
13.	Lubnów	historyczny układ ruralistyczny wsi	obszar obserwacji archeologicznej dla średniowiecznej wsi w granicach nowożytnego siedliska
14.	Niedźwiednik	historyczny układ ruralistyczny wsi	obszar obserwacji archeologicznej dla średniowiecznej wsi w granicach nowożytnego siedliska

15.	Niedźwiedź	historyczny układ ruralistyczny wsi	obszar obserwacji archeologicznej dla średniowiecznej wsi w granicach nowożytnego siedliska
16.	Nieszków	historyczny układ ruralistyczny wsi	obszar obserwacji archeologicznej dla średniowiecznej wsi w granicach nowożytnego siedliska
17.	Osina Mała	-	obszar obserwacji archeologicznej dla średniowiecznej wsi w granicach nowożytnego siedliska wraz zespołem osad po zachodniej stronie drogi do Starczówka
18.	Pomianów Dolny	historyczny układ ruralistyczny wsi	-
19.	Raczyce	-	obszar obserwacji archeologicznej dla średniowiecznej wsi w granicach nowożytnego siedliska
20.	Rososznica	historyczny układ ruralistyczny wsi	obszar obserwacji archeologicznej dla średniowiecznej wsi w granicach nowożytnego siedliska wraz z zespołem osad po wschodniej i pld-wsch stronie miejscowości
21.	Służejów	historyczny układ ruralistyczny wsi	obszar obserwacji archeologicznej dla średniowiecznej wsi w granicach nowożytnego siedliska
22.	Starczówek	historyczny układ ruralistyczny wsi	obszar obserwacji archeologicznej dla średniowiecznej wsi w granicach nowożytnego siedliska
23.	Wadochowice	historyczny układ ruralistyczny wsi	obszar obserwacji archeologicznej dla średniowiecznej wsi w granicach nowożytnego siedliska
24.	Wigańcicie	historyczny układ ruralistyczny wsi	obszar obserwacji archeologicznej dla średniowiecznej wsi w granicach nowożytnego siedliska
25.	Witostowice	historyczny układ ruralistyczny wsi	obszar obserwacji archeologicznej dla średniowiecznej wsi w granicach nowożytnego siedliska
26.	Witostowice	-	obszar ochrony archeologicznej 2 grodzisk z wczesnego średniowiecza
27.	Ziębice	układ urbanistyczny miasta Ziębice	układ wpisany do rejestru zabytków pod numerem 418 decyzją z dnia 12.02.1957 r.
		układ urbanistyczny enklawy XIX-wiecznej i XX -wiecznej zabudowy usytuowanej wydłuż ulicy Przemysłowej (wraz z zakładami przemysłowymi - fabryki ceramicznej i cukrowni)	-
		układ urbanistyczny enklawy XIX-wiecznej i XX -wiecznej zabudowy usytuowanej wzdłuż ulic Kolejowej, Gazowej i Chrobrego wraz z zakładami przemysłowymi	-
		układ urbanistyczny historycznego przedmieścia, enklawy XIX-wiecznej i XX -	-

	wiecznej zabudowy usytuowanej wzdłuż ulicy Wojska Polskiego i jej kontynuacji wraz z rzeźnią	
	układ urbanistyczny enklawy zabudowy otoczonej ulicami Wałową, Gliwicką, Parkową i Górną	-
	źródło Cyryla i teren płuczek kopalnianych na wzgórzu za źródłem	obszar obserwacji archeologicznej terenu źródła Cyryla i terenu płuczek kopalnianych na wzgórzu za źródłem
	miejsowość o genezie średniowiecznej w granicach układu wpisanego do rejestru zabytków wraz z obszarem historycznych przedmieść i ochrony archeologicznej przebiegu starych szlaków handlowych oraz budowli średniowiecznych (mury miejskie i obszar fosy)	obszar obserwacji archeologicznej miejscowości o genezie średniowiecznej w granicach układu wpisanego do rejestru zabytków wraz z obszarem historycznych przedmieść i ochrony archeologicznej przebiegu starych szlaków handlowych oraz budowli średniowiecznych (mury miejskie i obszar fosy)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Dolnośląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków, Delegatura w Wałbrzychu

Na terenie gminy nie wskazano dóbr kultury współczesnej, jednak na etapie sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego postuluje się ustanowienie formy ochrony dla pomnika Orła Białego wraz z terenem na wzgórzu parkowym im. Stanisława Firleja, gdzie złożone zostały urny z ziemią z pól bitewnych II wojny światowej, między innymi z Westerplatte, Warszawy, Kutna, Siekierk, Kołobrzegu czy Berlina, oraz z ziemią z miejsc kaźni i męczeństwa z: Bydgoszczy, Wawra. Oświęcimia. Majdanka. Pawiaka. Lamssdorfu. Stutthoffu. Gross-Rosen. Bełżca, Żagania. Lublina i Katynia.

5. Rekomendacje i wnioski zawarte w audycie krajobrazowym lub określenie przez audyt krajobrazowy granic krajobrazów priorytetowych

W związku z brakiem przedmiotowego opracowania na terenie województwa dolnośląskiego w studium nie zawarto zapisów dotyczących rekomendacji, wniosków oraz granic krajobrazów priorytetowych wynikających z audytu krajobrazowego (art. 10 ust. 1 pkt 4a Ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym).

6. Warunki i jakość życia mieszkańców, w tym ochrona ich zdrowia

6.1. Ludność

Według danych Banku Danych Lokalnych (Kategoria: *Ludność*, Grupa: *Stan ludności*, Podgrupa: *Ludność wg grup wieku i płci*) teren gminy Ziębice w 2014 roku był zamieszkiwany przez 17 793 ludzi i jest to liczba mniejsza o 1 925 osób w porównaniu z 1995

rokiem. Na podstawie tego, na przestrzeni lat zauważalna jest tendencja spadkowa liczby ludności, zarówno w mieście jak i na wsiach. Istotnym faktem jest również współczynnik feminizacji, ponieważ liczba kobiet przeważa nad liczbą mężczyzn. Na przestrzeni lat liczba kobiet na terenie wiejskim wyrównywała się z liczbą mężczyzn.

Tabela 15 Liczba ludności w gminie Ziębice w latach 1995-2014

LATA	OGÓLEM		MĘŻCZYŹNI		KOBIETY	
	<i>miasto</i>	<i>wsie</i>	<i>miasto</i>	<i>wsie</i>	<i>miasto</i>	<i>wsie</i>
1995	10 043	9 702	4 795	4 739	5 248	4 963
1996	9 971	9 638	4 761	4 699	5 210	4 939
1997	9 918	9 602	4 714	4 706	5 204	4 896
1998	9 850	9 596	4 711	4 685	5 139	4 911
1999	9 741	9 035	4 664	4 450	5 077	4 585
2000	9 668	9 021	4 623	4 425	5 045	4 596
2001	9 615	9 046	4 596	4 457	5 019	4 589
2002	9 545	8 995	4 574	4 442	4 971	4 553
2003	9 431	8 981	4 517	4 444	4 914	4 537
2004	9 326	9 118	4 460	4 559	4 866	4 559
2005	9 249	9 048	4 408	4 514	4 841	4 534
2006	9 201	8 961	4 387	4 482	4 814	4 479
2007	9 180	8 937	4 375	4 474	4 805	4 463
2008	9 154	8 964	4 344	4 509	4 810	4 455
2009	9 143	8 961	4 345	4 513	4 798	4 448
2010	9 319	8 934	4 436	4 469	4 883	4 465
2011	9 285	8 926	4 436	4 473	4 849	4 453
2012	9 200	8 889	4 396	4 455	4 804	4 434
2013	9 117	8 800	4 357	4 435	4 760	4 365
2014	9 052	8 741	4 313	4 400	4 739	4 341

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego:

Bank Danych Lokalnych, Kategoria: *Ludność*, Grupa: *Stan ludności*, Podgrupa: *Ludność wg grup wieku i płci*

Na podstawie danych Urzędu Miasta i Gminy Ziębice przedstawiono w poniższej tabeli liczbę ludności w poszczególnych obrębach na dzień 31 XII dla lat 2006-2015 oraz 30 VI dla 2016 r. Obrębami z największą liczbą ludności w 2016 r. są: Ziębice (8750 osób), Henryków (1326 osób) oraz Niedźwiedz (615 osób).

Tabela 16 Liczba ludności w obrębach gminy Ziębice w latach 2006-2016

OBRĘB	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Biernacice	309	304	299	305	290	299	303	296	294	304	300
Bożnowice	249	258	263	272	275	273	279	274	279	276	275
Brukalice	97	99	98	96	97	99	99	92	92	89	89
Czerńczyce	394	394	395	400	404	395	392	391	392	385	384
Dębowiec	272	274	278	275	276	276	280	278	280	280	279
Głęboka	140	136	136	140	136	138	138	137	135	138	136
Henryków	1392	1397	1395	1386	1376	1360	1366	1341	1344	1336	1326
Jasienica	71	72	71	69	71	71	72	70	66	67	67

Kalinowice Dolne	210	211	205	203	204	207	205	205	203	195	196
Kalinowice Górne	157	162	164	162	162	154	154	154	155	155	156
Krzelków	348	357	356	358	351	353	351	344	345	344	350
Lipa	184	183	183	188	190	186	182	180	182	176	174
Lubnów	590	591	596	597	591	583	575	570	567	575	569
Niedźwiednik	441	436	422	419	424	444	443	445	447	447	449
Niedźwiedź	638	636	646	653	652	643	644	632	632	616	615
Nowina	66	66	66	58	59	59	65	64	62	65	68
Nowy Dwór	202	216	223	221	219	222	219	211	213	211	205
Osina Mała	59	56	56	56	53	56	58	60	59	61	61
Osina Wielka	306	309	319	312	310	311	306	302	302	290	288
Pomianów Dolny	516	517	504	503	490	475	469	466	457	460	459
Raczyce	162	159	157	161	159	157	154	155	145	145	145
Rososznicza	334	343	343	337	336	339	338	341	334	327	321
Skalice	109	107	115	116	118	110	108	104	104	106	105
Służejów	230	232	231	232	229	229	224	218	215	209	209
Starczówek	568	566	556	557	554	559	562	548	530	530	528
Wadochowice	258	261	255	247	247	250	244	240	244	243	240
Wigańcice	396	386	381	382	386	389	386	387	381	381	377
Witostowice	228	229	233	231	230	229	225	218	218	222	220
Ziębice	9391	9388	9321	9275	9236	9152	9038	8940	8856	8791	8750
SUMA	18317	18345	18267	18211	18125	18018	17879	17663	17533	17424	17341

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta i Gminy Ziębice

Średnia gęstość zaludnienia w Ziębicach w latach 2002-2014 wyniosła 82 os./1km² i była niższa od średniej dla Polski, która wynosiła 122 os./1km². W latach 2002-2009 na terenie miasta zaobserwowano spadek gęstości zaludnienia, w 2010 roku liczba ta wzrosła, aby kolejno znów systematycznie obniżyć się aż do 601 os./1km².

Tabela 17 Gęstość zaludnienia w gminie Ziębice w latach 2002-2014

LATA	MIASTO [os./1km ²]	WSIE [os./1km ²]	GMINA [os./1km ²]
2002	633	43	83
2003	626	43	83
2004	619	44	83
2005	614	44	82
2006	611	43	82
2007	609	43	82
2008	607	43	82
2009	607	43	81
2010	618	43	82
2011	616	43	82
2012	610	43	81
2013	605	42	81
2014	601	42	80
<i>Średnia:</i>	<i>614</i>	<i>43</i>	<i>82</i>

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego:
Bank Danych Lokalnych, Kategoria: *Ludność*, Grupa: *Stan ludności*, Podgrupa: *Gęstość zaludnienia oraz wskaźniki*

Przyrost naturalny na przestrzeni lat w obrębie miasta wykazywał ujemne wartości, natomiast na terenie wiejskim gminy Ziębice różnica pomiędzy liczbą urodzeń żywych a liczbą zgonów w przeciągu prezentowanych poniżej lat jedynie trzykrotnie była dodatnia.

Tabela 18 Przyrost naturalny w gminie Ziębice w latach 2000-2014

LATA	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
miasto	-48	-47	-29	-64	-72	-61	-36	-22	-41	-27	-46	-29	-38	-55	-70
wsie	-28	15	-12	-29	9	-33	-7	-6	-15	22	-10	-23	-33	-40	-13

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego:

Bank Danych Lokalnych, Kategoria: *Ludność*, Grupa: *Urodzenia i zgony*, Podgrupa: *Ruch naturalny wg płci*

62,53% ludności w 2014 r. wg. ekonomicznych grup wieku stanowiło ludność w wieku produkcyjnym, przy czym za grupę ekonomiczną w wieku produkcyjnym określa się ludność zdolną do pracy (dla mężczyzn 18-64 lata, dla kobiet 18-59 lat). Liczba ta wzrosła w stosunku do roku 2000 o 2,97 punkty procentowe. 16,79% ludności stanowią osoby w wieku przedprodukcyjnym, natomiast 20,68% osób w wieku poprodukcyjnym.

Tabela 19 Liczba ludności w gminie Ziębice w 2000 r. i 2014 r. wg ekonomicznych grup wieku

LICZBA LUDNOŚCI W 2000 R.					
ogółem	w wieku przedprodukcyjnym	w wieku produkcyjnym	w wieku produkcyjnym mobilnym	w wieku produkcyjnym niemobilnym	w wieku poprodukcyjnym
18 689	4 366	11 132	-	-	3 191
LICZBA LUDNOŚCI W 2014 R.					
ogółem	w wieku przedprodukcyjnym	w wieku produkcyjnym	w wieku produkcyjnym mobilnym	w wieku produkcyjnym niemobilnym	w wieku poprodukcyjnym
17 793	2 988	11 126	6 760	4 366	3 679

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego:

Bank Danych Lokalnych, Kategoria: *Ludność*, Grupa: *Stan ludności*, Podgrupa: *Ludność w wieku przedprodukcyjnym (17 lat i mniej), produkcyjnym i poprodukcyjnym wg płci*

6.2. Migracje

W gminie Ziębice dominuje odpływ migracyjny/wędrówkowy w celu zamieszkania w innych jednostkach, w tym także z uwzględnieniem zmiany miejsca zamieszkania z terenów wiejskich na tereny miejskie i odwrotnie. Istotny jest odpływ wędrówkowy z terenów wiejskich gminy, który w 2014 r. wyniósł: -33 osoby, natomiast z terenów miasta: -4 osoby. W trakcie prezentowanych poniżej lat odpływ wędrówkowy do terenów położonych zagranicą kraju wyniósł 93 osoby.

Tabela 20 Migracje w gminie Ziębice w latach 1995-2014

LATA	SALDO MIGRACJI WEWNĘTRZNYCH	SALDO MIGRACJI ZAGRANICZNYCH
------	-----------------------------	------------------------------

	<i>miasto</i>	<i>wieś</i>	<i>miasto</i>	<i>wieś</i>
1995	-3	-11	1	0
1996	-30	-65	0	0
1997	-2	-22	1	1
1998	-48	-3	-1	0
1999	-38	13	-7	0
2000	-41	-11	-4	0
2001	-7	38	0	0
2002	-38	-35	-10	-6
2003	-36	11	-1	-1
2004	-23	8	1	0
2005	-31	-32	2	0
2006	27	-38	-22	-3
2007	-15	-8	-5	-7
2008	11	16	-13	-6
2009	6	-13	3	0
2010	-2	-37	12	4
2011	1	10	-6	5
2012	-44	1	-11	1
2013	-15	-48	-23	-13
2014	-4	-33	-10	-14

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego: Bank Danych Lokalnych, Kategoria: *Ludność*, Grupa: *Migracje wewnętrzne i zagraniczne*, Podgrupa: *Migracje na pobyt stały gminne wg płci migrantów, w ruchu wewnętrznym i zagranicznym*

6.3. Struktura gospodarki

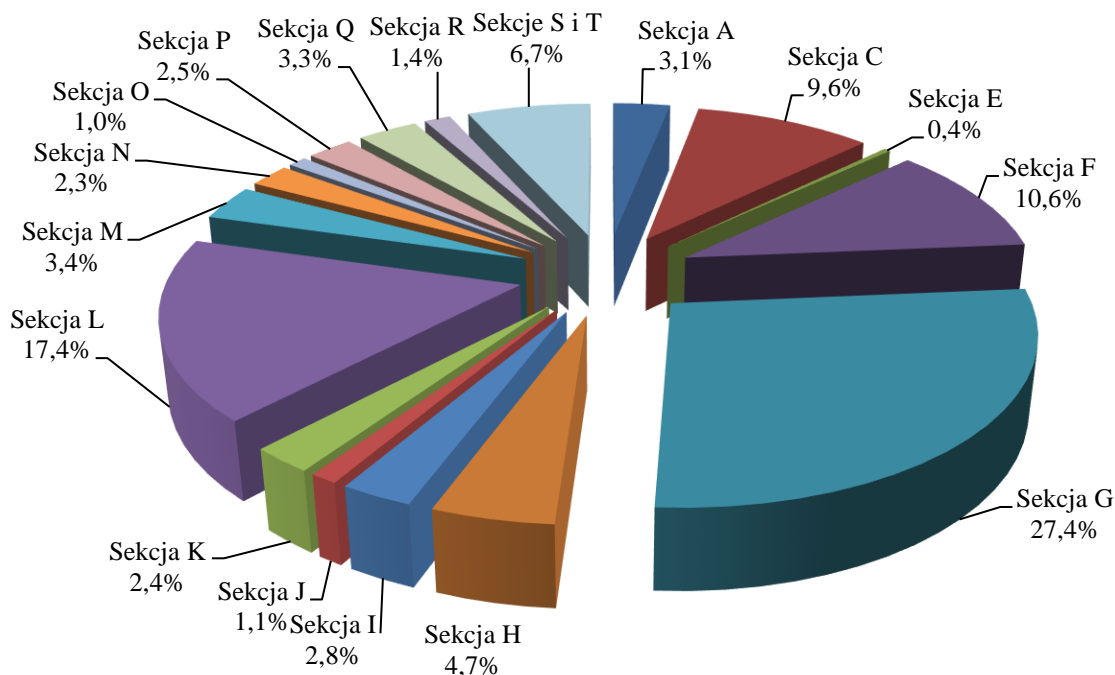
Rolno-leśny charakter gminy sprawia, że na terenie gminy nie ma bardzo dobrze rozwiniętej oferty usług. W strukturze osiedleńczej wyróżniają się jako ważniejsze ośrodki zamieszkania ludności, a zarazem ośrodki usług podstawowych: Ziębice oraz Henryków. Mieszkańcy korzystają z oferty okolicznych ośrodków miejskich, które posiadają o wiele szerszą gamę usług. Również istotna jest lokalizacja Ziębic w pobliżu Strzelina, Ząbkowic Śląskich, Dzierżoniowa oraz Wrocławia, które stanowią centra aktywności gospodarczej dla zamieszkałej tutaj ludności.

Zgodnie z danymi Głównego Urzędu Statystycznego w 2015 r. na terenie gminy funkcjonowało 1 683 podmiotów gospodarczych, przy czym 92,39% z nich należało do sektora własności prywatnej. Ponadto obszar miejski skupiał 1 026 jednostek gospodarczych w sektorze prywatnym, a tereny wiejskie 529. Wśród podmiotów gospodarczych najczęściej, bo 1 628 działały jako małe przedsiębiorstwa skupiające od 0 do 9 pracowników. Jedynie 43 podmioty zatrudniały 10-49 osób oraz tylko 12 przedsiębiorstw zrzeszało 50-249 pracowników. Istotny jest także wskaźnik podmiotów wpisanych do rejestru REGON na 10 tys. ludności. W gminie Ziębice istnieje 952 podmiotów gospodarki narodowej na 10 tys. ludności, przy czym średnia dla całej Polski wynosiła 1 089/10 tys. ludn.

Struktura gospodarcza przedsiębiorstw zlokalizowanych na terenie gminy jest zróżnicowana. Niemniej jednak wiodącą funkcją wg Polskiej Klasyfikacji Działalności 2007 jest Sekcja G (27,4%) - handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych,

włączając motocykle, kolejno Sekcja F (10,6%) - budownictwo. Na terenie gminy nie mają swoich siedzib przedsiębiorstwa związane z działalnością sekcji: B, D, U.

Wykres 1 Podmioty gospodarcze w gminie Ziębice wg PKD 2007

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego:

Bank Danych Lokalnych, Kategoria: *Podmioty gospodarcze i przekształcenia własnościowe i strukturalne*, Grupa: *Podmioty gospodarki narodowej wg rejestru REGON (dane kwartalne)*, Podgrupa: *Podmioty wg sekcji i działów PKD 2007 oraz sektorów własnościowych*

Wyjaśnienie oznaczeń:

- Sekcja A – rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo,
- Sekcja B – górnictwo i wydobywanie,
- Sekcja C – przetwórstwo przemysłowe,
- Sekcja D – wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych,
- Sekcja E – dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją,
- Sekcja F – budownictwo,
- Sekcja G – handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle,
- Sekcja H – transport i gospodarka magazynowa,
- Sekcja I – działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi,
- Sekcja J – informacja i komunikacja,
- Sekcja K – działalność finansowa i ubezpieczeniowa,
- Sekcja L – działalność związana z obsługą rynku nieruchomości,
- Sekcja M – działalność profesjonalna, naukowa i techniczna,
- Sekcja N – działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca,

- Sekcja O – administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne,
- Sekcja P – edukacja,
- Sekcja Q – opieka zdrowotna i pomoc społeczna,
- Sekcja R – działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją,
- Sekcja S i T – gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby, działalność organizacji członkowskich, naprawa i konserwacja komputerów i artykułów użytku osobistego i domowego,
- Sekcja U – organizacje i zespoły eksterytorialne.

Aktywność ekonomiczna mieszkańców gminy głównie skupia się wokół jej rolniczego charakteru. Najwięksi pracodawcy działający na terenie Ziębice związani są z funkcją rolną – produkcja, uprawa roślin, skup i sprzedaż plonów, jak również z branżą tekstylną – projektowanie, szycie, produkcja odzieży, jak również branżami związanymi z handlem hurtowym i detalicznym oraz naprawą pojazdów samochodowych, obsługą rynku nieruchomości, jak również budownictwem.

6.4. Bezrobocie

Liczba bezrobotnych fluktuuje na terenie gminy Ziębice w ostatnich latach w przedziale 800-1 500 osób, przy czym liczba bezrobotnych kobiet jest bliska liczbie bezrobotnych mężczyzn. Liczba bezrobotnych w 2014 roku stanowi 4,82% liczby osób w wieku produkcyjnym w gminie. Poziom bezrobocia na tym poziomie określany jest mianem naturalnej stopy bezrobocia, w której rynek pracy znajduje się w stanie względnej równowagi, a bezrobocie to związane jest ze zmianami na rynku pracy powiązanymi z wahaniami aktywności roboczej ludzi, bądź likwidowaniem niektórych branż i powstawaniem nowych.

Tabela 21 Liczba bezrobotnych w gminie Ziębice w latach 2004-2015

LATA	OGÓLEM	MĘŻCZYŹNI	KOBIETY
2004	2 131	1 123	1 008
2005	2 133	1 075	1 058
2006	1 752	853	899
2007	921	430	491
2008	990	477	513
2009	1 201	629	572
2010	1 442	783	659
2011	1 389	733	656
2012	1 362	707	655
2013	1 457	792	665
2014	1 073	543	530
2015	821	408	413

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego:

Bank Danych Lokalnych, Kategoria: Rynek pracy, Grupa: Bezrobocie rejestrowane, Podgrupa: Bezrobotni zarejestrowani wg płci

6.5. Edukacja

Na terenie gminy Ziębice funkcjonują placówki edukacyjne na wszystkich poziomach, są to m.in.:

- Żłobek Miejski w Ziębicach,
- Niepubliczny Żłobek „Tuptuś” w Wigańcicach,
- Przedszkole Publiczne w Henrykowie z oddziałami w Krzelkowie i Wadochowicach,
- Przedszkole Publiczne w Lubnowie z oddziałem w Pomianowie Dolnym,
- Przedszkole Miejskie nr 1 w Ziębicach,
- Przedszkole „Na Orlej Polanie” w Ziębicach,
- Publiczna Szkoła Podstawowa nr 2 im. Henryka Sienkiewicza w Ziębicach,
- Publiczna Szkoła Podstawowa nr 4 im. Kombatantów Ziemi Ziębickiej w Ziębicach,
- Niepubliczna Szkoła Podstawowa w Starczówku,
- Niepubliczna Szkoła Podstawowa im. Ks. Jana Twardowskiego w Lubnowie,
- Publiczne Gimnazjum im. Mikołaja Kopernika w Ziębicach,
- Zespół Szkół i Przedszkoli w Niedźwiedziu z oddziałem przedszkolnym w Pomianowie Dolnym oraz Lubnowie,
- Zespół Szkół Samorządowych im. Gen. Władysława Sikorskiego w Henrykowie,
- Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych im. Hipolita Cegielskiego w Ziębicach,
- Katolickie Liceum Ogólnokształcące im. bł. Edmunda Bojanowskiego w Henrykowie,
- Wyższe Metropolitalne Seminarium Duchowne we Wrocławiu, filia Henryków w Henrykowie.⁸

Istotnym elementem infrastruktury edukacyjnej gminy jest miasto Ziębice, w której zlokalizowana jest największa liczba placówek oświaty. W strukturze usług edukacji w regionie pełni funkcję ośrodka o znaczeniu lokalnym. Współczynnik skolaryzacji brutto dla szkół podstawowych w 2014 roku wyniósł 89,34%, a dla gimnazjów 88,04%.⁹ Oznacza to, że ok. 90% uczniów w wieku szkół podstawowych i gimnazjalnych uczęszcza do szkół w swojej gminie, natomiast ok. 10% decyduje się uczyć poza granicami gminy. Spowodowane to może być bliską lokalizacją Ząbkowic Śląskich, Strzelina oraz Wrocławia, w których to miastach współczynnik skolaryzacji jest większy niż 100%.

6.6. Ochrona zdrowia i opieka społeczna

Na terenie gminy prężnie funkcjonuje Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ziębicach, który stanowi miejsce zatrudnienia 21 osób. Ponadto znajdują się tutaj liczne Niepubliczne Zakłady Opieki Zdrowotnej, Dom Pomocy Społecznej, Dom Opieki, Polskie Centrum Zdrowia Instytut Medyczny Sp. z o.o. placówki w Ziębicach – szpital długoterminowy oraz przychodnia specjalistyczna, czy filia Pomocy Doraźnej w Ząbkowicach Śląskich. Według danych Głównego Urzędu Statystycznego, w 2014 roku na obszarze gminy działało 5 aptek.

⁸ Na podstawie: *Strategia Rozwoju Gminy Ziębice na lata 2016-2026*, Załącznik nr 1 do Uchwały Nr XXIII/119/2016 Rady Miejskiej w Ziębicach z dnia 17.03.2016 w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Gminy Ziębice na lata 2016-2026

⁹ Na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego, Bank Danych Lokalnych, Kategoria: *Szkolnictwo podstawowe, gimnazjalne, ponadpodstawowe i ponadgimnazjalne*, Grupa: *Skolaryzacja*, Podgrupa: *Współczynnik skolaryzacji (szkolnictwo podstawowe i gminazjalne)*

6.7. Kultura i sport

„Na terenie gminy funkcjonują:

- Ziębickie Centrum Kultury - realizuje zadania w dziedzinie kultury, edukacji i wychowania. W skład Ziębickiego Centrum Kultury wchodzi: Dom Kultury, Wiejski Dom Kultury w Lubnowie, świetlice wiejskie w: Biernacicach, Bożnowicach, Czerńczycach, Dębowcu, Niedźwiedniku, Niedźwiedziu, Osinie Wielkiej, Osinie Małej, Głębokiej, Kalinowicach Dolnych, Jasienicy, Pomianowie Dolnym, Raczycach, Rososzniczy, Skalicach, Służejowie, Starczówku, Wadochowicach, Wigancicach, Witostowicach,
- Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna w Ziębicach wraz z filiami w Henrykowie, Czerńczycach, Starczówku, Witostowicach, Niedźwiedniku i Lubnowie. Przy ZCK działa Klub Seniora „Cis”, Szkoła Muzyczna „Casio”, działają różne sekcje i koła zainteresowań, takie jak: Klub Tańca „Aktan”, Studio Wokalne „Rekinki”, Zespół Ludowy „Malwy”, Klub Łączności Radiowej „SP6KYU”, chór „Laurus” oraz sekcja Brydżowa i Szachowa.”
- Muzeum Sprzętu Gospodarstwa Domowego.

W zakresie działań sportowych w gminie działają:

- „Gminne Centrum Edukacji i Sportu (GCEiS) - obejmuje swą działalnością gimnazja, szkoły podstawowe, przedszkola i zespoły, dla których organem prowadzącym jest Gmina Ziębice. Zasadniczymi zadaniami Gminnego Centrum Edukacji i Sportu są: obsługa finansowo-księgowo, ekonomiczno-administracyjna i merytoryczna w zakresie zadań oświatowych należących do kompetencji gminy, nadzór nad działalnością szkół i przedszkoli oraz nad żłobkami i klubami młodzieżowymi, organizowanie imprez sportowych i rekreacyjnych, współpraca z klubami sportowymi, Ludowymi Zespołami Sportowymi oraz Uczniowskimi Klubami Sportowymi, utrzymywanie obiektów sportowych (Basen Miejski w Ziębicach, kort tenisowy, sala gimnastyczna, boiska Orlik, Stadion Miejski w Ziębicach, boiska wiejskie) oraz zapewnienie dowozu dzieci do szkół.”
- Basen Miejski w Ziębicach,
- Wielofunkcyjne boisko Orlik,
- Stadion Miejski w Ziębicach,
- Boisko sportowe w Henrykowie,
- Boiska wiejskie,
- Miejski Klub Sportowy „Sparta” Ziębice,
- Zespoły Ludowe i Kluby Sportowe,
- Imprezy cykliczne, m.in. półmaraton henrykowski, rekreacyjny rajd rowerowy.¹⁰

¹⁰ Na podstawie: *Strategia Rozwoju Gminy Ziębice na lata 2016-2026*, Załącznik nr 1 do Uchwały Nr XXIII/119/2016 Rady Miejskiej w Ziębicach z dnia 17.03.2016 w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Gminy Ziębice na lata 2016-2026

6.8. Turystyka

Uwarunkowania gminy Ziębice przedstawiają jej duży potencjał turystyczny. Korzystna lokalizacja w pobliżu Obszaru Chronionego Krajobrazu „Wzgórz Niemczańsko-Strzebińskich” wytwarza szeroki wachlarz usług turystyczno-rekreacyjnych. Przez obszar gminy przebiega sześć szlaków turystycznych uwzględniających walory przyrodnicze oraz pochodzenia antropogenicznego. Istotnym w polityce turystycznej gminy jest podtrzymywanie obiektów wartościowych, w szczególności tych wpisanych do rejestru zabytków. Do najcenniejszych zabytków należą m.in. ratusz z renesansową wieżą z 1561 roku, Bazylika Mniejsza - Kościół św. Jerzego - Sanktuarium Męki Pańskiej z kamienną dzwonnica z XV wieku, Zespół Klasztorny Krzyżowców z XVIII w., Park Miejski w Ziębicach, Zamek na wodzie w Witostowicach – dawna rezydencja opatów henrykowskich, kompleks klasztorny w Henrykowie, czy słupy biskupie wskazujące granicę św. Jana – granica tzw. Księstwa Biskupiego określająca podział między księciem Henrykiem Probussem a biskupem Tomaszem z Wrocławia.

7. Zagrożenie bezpieczeństwa ludności i jej mienia

W zakresie bezpieczeństwa publicznego swoje zadania wykonuje Policja, której komisariat zlokalizowanym jest w Ziębicach.

Do najczęstszych przestępstw należą występki w zakresie kradzieży, uszkodzenia mienia lub rozbojów i bijatyk. Ponadto w gminie funkcjonuje Komenda Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Ząbkowicach Śląskich oraz Ochotnica Straż Pożarna (w sołectwach: Henryków, Starczówek, Niedźwiedź, Nowina, Lubnów, Nowy Dwór, Krzelków, Czerńczyce, Głęboka, Bożnowice, Pomianów Dolny, Osina Wielka, Witostowice oraz Wigańcice). W celu dodatkowych elementów ochrony bezpieczeństwa publicznego, na terenie gminy swoje prace wykonuje Straż Miejska w Ziębicach.

Stopień integracji lokalnej społeczności należy uznać za wysoki. Sprzyja temu liczebność miejscowości wchodzących w skład gminy oraz stosunkowo niewielkie odległości pomiędzy miejscowościami i wynikające m.in. z tego wzajemne powiązania i zależności. Czynnikiem niewątpliwie integrującym są szkoły gminne, parafie a także imprezy organizowane przez lokalną społeczność. Wspomniany powyżej wysoki stopień integracji wpływa na wzrost poczucia bezpieczeństwa mieszkańców gminy.

Na terenie gminy występują obszary szczególnego zagrożenia powodzią, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat (Q1%), obszary szczególnego zagrożenia powodzią, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi raz na 10 lat (Q10%), obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi raz na 500 lat (Q0,2%) oraz obszary zagrożenia powodziowego w przypadku zniszczenia lub uszkodzenia wału przeciwpowodziowego, przy wyznaczaniu którego przyjęto przepływ o średnim

prawdopodobieństwie wystąpienia powodzi wynoszącym raz na 100 lat. Największe zagrożenie powodziowe mogące stanowić czynnik konfliktowy względem terenów zabudowanych tyczy się miejscowości leżących wzdłuż rzeki Oławy oraz Nysy Kłodzkiej, a w szczególności są to: Osina Mała, Pomianów Dolny, Wadachowice oraz Ziębice.

Prócz zagrożenia powodziowego, niekorzystne oddziaływanie w zakresie bezpieczeństwa ludności mają linie elektroenergetyczne. W granicach gminy przebiegają linie e-en najwyższego, wysokiego, średniego oraz niskiego napięcia, dla których obowiązują kontrolowane pasy techniczne.

8. Potrzeby i możliwości rozwoju gminy

Na podstawie diagnozy społeczno-gospodarczej opracowanej na potrzeby Strategii Rozwoju Gminy Ziębice na lata 2016-2026 gminę miejsko-wiejską Ziębice charakteryzuje:

Pod względem przestrzennym i środowiskowym:

- umiarkowanie korzystna sieć połączeń transportowych z ośrodkiem regionalnym (Wrocław) i ośrodkami subregionalnymi (Ząbkowice Śląskie, Kłodzko, Dzierżonów),
- dostęp do portu lotniczego we Wrocławiu,
- dobre połączenia kolejowe z Wrocławiem, Warszawą, Gdynią i Kudową Zdrój,
- występowanie na terenie gminy chronionych zasobów przyrodniczych w postaci obszarów Natura 2000, zespołów przyrodniczo-krajobrazowych oraz pomników przyrody, które stanowią potencjał rozwoju rekreacji i turystyki,
- obecność obiektów i obszarów dziedzictwa kulturowego o charakterze regionalnym wymagają odpowiedniej konserwacji i rewitalizacji.

Pod względem społecznym:

- systematyczny spadek liczby ludności obserwowany od 2011 roku i prognozowane jego utrzymanie wymaga interwencji i zmiany kierunków rozwoju gminy,
- sukcesywny spadek bezrobocia od 2011 roku; stopa bezrobocia zarejestrowana w 2014 roku wynosiła 9,6%, co pozwala stwierdzić lepszą sytuację na rynku pracy w kontekście powiatu ząbkowickiego (10,1%), ale gorszą z porównaniu z trendami w województwie dolnośląskim (6,6%) i całego kraju (7,5%),
- struktura rynku pracy zdeterminowana głównie przez blisko położone Ząbkowice Śląskie, Kłodzko, Dzierżonów i Wrocław, gdzie mieszkańcy zatrudnieni są głównie w sektorze usługowym i przemysłowym, oraz rolniczy charakter gminy, i wynikające z niego lokalnie dominujące źródło utrzymania,
- zdecydowanie przekraczający średnią dla województwa (5,8%) poziom korzystania z pomocy społecznej, który w latach 2010-2014 wahał się między 8,5-10,4% mieszkańców korzystających z zasiłków; główne powody to ubóstwo, bezrobocie, niepełnosprawność, długotrwałe lub ciężkie choroby, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i alkoholizm wśród mieszkańców,
- aktywność 48 organizacji pozarządowych zrzeszających mieszkańców gminy, a w szczególności aktywny udział w życiu gminy Lokalnej Grupy Działania „Qwsi”

Pod względem gospodarczym:

- dominacja podmiotów gospodarczych związanych z budownictwem (sekcja F), handlem hurtowym i detalicznym, naprawą pojazdów samochodowych (sekcja G) i działalnościami związanymi z obsługą rynku nieruchomości (sekcja L),
- rozproszona struktura agrarna oraz duża liczba bardzo małych i małych gospodarstw rolnych z produkcją rolniczą na poziomie zaspokajającym wyłącznie własne potrzeby,
- duży potencjał turystyki aktywnej i poznawczej związany z zachowanym naturalnym krajobrazem gminy, terenami leśnymi i szlakami turystycznymi, a pod względem dziedzictwa kulturowego bogactwem zabytków historycznych, z czego najistotniejsza jest kompleks klasztorny w sołectwie Henryków.

Pod względem infrastruktury:

- niedobory infrastruktury wodno-kanalizacyjnej, drogowej, energetyki odnawialnej i jakości przestrzeni publicznych pomimo systematycznych inwestycji i modernizacji na terenie gminy,
- potencjał w zakresie energetyki odnawialnej, a w szczególności z biomasy wykorzystując rolniczy charakter gminy.

Główną misją gminy Ziębice do roku 2026 zdefiniowaną na potrzeby omawianej Strategii jest prowadzenie polityki rozwoju opartej na:

- współpracy z mieszkańcami i innymi partnerami rozwoju;
- bazowaniu na potencjale wewnętrznym;
- uwzględnieniu potrzeb grup defaworyzowanych;
- uwzględnieniu potrzeb środowiska naturalnego.¹¹

W celu dążenia do wyżej wymienionych założeń strategia rozwoju została podzielona na 5 obszarów strategicznych, do których przypisano po jednym celu strategicznym z wyszczególnionymi kierunkami działań.

Tabela 22 Proponowane kierunki działania Strategii Rozwoju Gminy Ziębice

OBSZAR STRATEGICZNY	CEL STRATEGICZNY
1. Mieszkańcy	Zwiększenie poziomu partycypacji i zaangażowania obywatelskiego, transparentności funkcjonowania instytucji samorządowych oraz wzmocnienie więzi społecznych
2. Zarządzanie w samorządzie	Wzrost efektywności i przejrzystości zarządzania w samorządzie oraz rozwój współpracy z otoczeniem
3. Infrastruktura i usługi społeczne	Podniesienie poziomu dostępności i jakości usług edukacyjnych i włączenia społecznego oraz szersze wykorzystanie narzędzi profilaktyki zdrowotnej
4. Lokalna gospodarka	Wzrost konkurencyjności rolnictwa, przedsiębiorczości i zatrudnienia
5. Infrastruktura techniczna i środowisko	Zapewnienie dostępu do wysokiej jakości infrastruktury publicznej i poszanowanie potrzeb środowiska naturalnego

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Strategii Rozwoju Gminy Ziębice na lata 2016-2026

¹¹ Na podstawie: *Strategia Rozwoju Gminy Ziębice na lata 2016-2026*, Załącznik nr 1 do Uchwały Nr XXIII/119/2016 Rady Miejskiej w Ziębicach z dnia 17.03.2016 w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Gminy Ziębice na lata 2016-2026

Warto jednak podkreślić wartości kulturowe Henrykowa, które znacznie wykraczają poza charakter regionalny, a nie zostały zaakcentowane w Strategii Rozwoju Gminy Ziębice. Zespół pocysterski wraz z miejscowością kwalifikuje się do objęcia ochroną jako pomnik historii. Henryków stanowi istotny potencjał rozwojowy gminy, który oparty może być o turystykę i mieszkalnictwo. Obecnie stanowi drugi biegun mieszkalnictwa gminy, tym bardziej za zasadne należy uznać uwzględnienie powyższych informacji w potrzebach i możliwościach rozwojowych miasta i gminy Ziębice.

8.1. Analizy ekonomiczne, środowiskowe i społeczne

8.1.1. Analizy ekonomiczne

Sytuacja ekonomiczna w gminie Ziębice została częściowo opisana w rozdziale 6.

Posługując się analizą SWOT w celu podsumowania informacji zawartych w wyżej wymienionym rozdziale oraz w Strategii Rozwoju Gminy Ziębice na lata 2016-2026 wyróżnić należy:

Tabela 23 Analiza SWOT sytuacji ekonomicznej w gminie

MOCNE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> - bliskie położenie Ząbkowic Śląskich, Kłodzka i Dzierżoniowa, tj. subregionalnych centrów aktywności gospodarczej oraz regionalnego centrum aktywności gospodarczej, tj. Wrocławia - potencjał inwestycyjny w źródła energetyki odnawialnej - atrakcyjne usytuowanie gminy w regionie prężnej turystyki
SZANSE
<ul style="list-style-type: none"> - współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy w Ząbkowicach Śl., m.in. w zakresie instrumentów rynku - wykorzystanie zysku lokalizacji w ramach rozwoju programów wspierających przedsiębiorczość - wykorzystanie potencjału współpracy dominującego na rynku sektora prywatnego z sektorem publicznym
SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> - niedostatki fachowej kadry w gminie realizującej projekty gospodarcze - brak ścisłej współpracy w zakresie rozwoju regionu z innymi partnerami rozwoju <ul style="list-style-type: none"> - wysoki udział sektora prywatnego - rolniczy charakter gminy, a co za tym idzie wąski zakres usług
ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> - niezidentyfikowany potencjał działalności rozwojowej i innowacyjnej lokalnych przedsiębiorstw - brak jasnych zasad współpracy z organizacjami wspierającymi przedsiębiorczość - brak wiedzy i świadomości nowych organizacji w zakresie współpracy i współdziałania z gminą

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Strategii Rozwoju Gminy Ziębice na lata 2016-2026

8.1.2. Analizy środowiskowe

Warunki środowiska w gminie Ziębice zostały opisane w rozdziale 3.

Posługując się analizą SWOT w celu podsumowania informacji zawartych w wyżej wymienionym rozdziale oraz w Strategii Rozwoju Gminy Ziębice na lata 2016-2026 wyróżnić należy:

Tabela 24 Analiza SWOT środowiska w gminie

MOCNE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> - występowanie obszarów dziedzictwa przyrody - potencjał inwestycyjny w źródła energetyki odnawialnej <ul style="list-style-type: none"> - dobry stan jakości powietrza - wysoki udział klas bonitacyjnych I-III w ogólnym rozkładzie jakości gruntów
SZANSE

<ul style="list-style-type: none"> - potwierdzenie możliwości wykorzystania potencjału wytwarzania energii odnawialnej - wykorzystanie warunków przyrodniczych do rozwoju turystyki i promocji ekologii <ul style="list-style-type: none"> - pozytywny wpływ składowych środowiska dla turystyki i agroturystyki - możliwości rozwojowe rolnictwa ekologicznego
SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> - braki w zakresie infrastruktury wodno-ściekowej - obszary zagrożone powodzią w szczególności w północnej części miasta Ziębice <ul style="list-style-type: none"> - zróżnicowane warunki klimatyczne - dominacja małych gospodarstw rolnych
ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> - wysokie nakłady finansowe na inwestycje w zakresie energetyki odnawialnej - opór lokalnej społeczności związany z lokalizacją urządzeń wytwarzających czystą energię (turbiny wiatrowe, elektrownie na biomasę) <ul style="list-style-type: none"> - możliwe skrócenie okresu wegetacyjnego - zróżnicowanie struktury władania terenów rolnych

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Strategii Rozwoju Gminy Ziębice na lata 2016-2026

8.1.3. Analizy społeczne

Sytuacja społeczna w gminie Ziębice została opisana w rozdziale 6.

Posługując się analizą SWOT w celu podsumowania informacji zawartych w wyżej wymienionym rozdziale, w Strategii Rozwoju Gminy Ziębice na lata 2016-2026 oraz Gminnej Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Ziębice na lata 2009-2015 wyróżnić należy:

Tabela 25 Analiza SWOT warunków życia mieszkańców gminy

MOCNE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> - współpraca ponadlokalna w zakresie pomocy społecznej - świadomość problemów społecznych i otwartość na nowe rozwiązania władz gminy <ul style="list-style-type: none"> - infrastruktura socjalna – Domy Pomocy Społecznej - wystarczająca sieć szkół podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych <ul style="list-style-type: none"> - współpraca instytucji pomocy społecznej OPS, PCPR
SZANSE
<ul style="list-style-type: none"> - ścisła współpraca z Lokalną Grupą Działania „Qwsi” - wykorzystanie potencjału nowych instytucji i stowarzyszeń, ich programów działania i współpraca na zasadzie partnerstwa i kooperacji przy realizacji programów poszczególnych stowarzyszeń i fundacji <ul style="list-style-type: none"> - rozwój dostępnych i wprowadzanie nowych form wsparcia i aktywizacji seniorów - bliskość rozwijających się specjalnych stref ekonomicznych <ul style="list-style-type: none"> - rozwój współpracy z zagranicznym partnerami - podnoszenie kwalifikacji kadr pomocy społecznej
SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> - spadek liczby mieszkańców związany głównie z emigracją - wzrost liczby osób w wieku poprodukcyjnym i zjawisko starzenia się populacji gminy <ul style="list-style-type: none"> - brak wystarczającej bazy rehabilitacyjnej dla seniorów i osób niepełnosprawnych - niski stopień wykorzystania i zaawansowania narzędzi informacji i komunikacji samorządu z mieszkańcami <ul style="list-style-type: none"> - brak miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych - pozostająca na wysokim poziomie liczba osób ubiegających się o świadczenia z pomocy społecznej - nasilanie się zjawisk narkomanii, alkoholizmu, przestępczości nieletnich oraz przemocy domowej w rodzinie <ul style="list-style-type: none"> - brak mieszkań socjalnych - wysoka stopa bezrobocia
ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> - brak wiedzy i świadomości nowych organizacji w zakresie współpracy i współdziałania z gminą <ul style="list-style-type: none"> - zubożenie rodzin w związku z brakiem pracy - brak środków finansowych na zatrudnienie specjalistów z zakresu prawa, psychologii w celu rozwiązania problemów klientów pomocy społecznej

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Strategii Rozwoju Gminy Ziębice na lata 2016-2026 i Gminnej Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Ziębice na lata 2009-2015

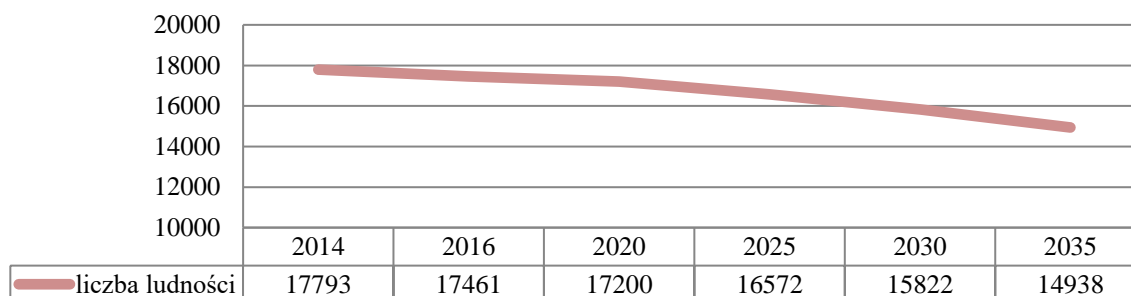
8.2. Prognozy demograficzne

Dane demograficzne z ostatnich 20 lat oraz ich interpretacja znajdują się w rozdziale 6 i są punktem wyjściowym do opracowania możliwego scenariusza zmian demograficznych gminy Ziębice.

Prognoza demograficzna do roku 2035 dla gminy Ziębice została zaczerpnięta z „Prognozy demograficznej dla gmin województwa dolnośląskiego do 2035 roku” opracowaną w ramach projektu pt. „Dolnośląskie Obserwatorium Rozwoju Terytorialnego” realizowanego przez Instytut Rozwoju Terytorialnego we Wrocławiu. Dwudziestoletni zakres czasowy zaprezentowanej prognozy pokrywa się z perspektywą czasową sporządzanego Studium, z tego względu dane z tego dokumentu uzupełniono o dane statystyczne GUS dotyczące gminy Ziębice posłużą do opracowania na potrzeby niniejszego Studium prognozy demograficznej dla gminy Ziębice na lata 2014-2035.

Zgodnie z oszacowanymi danymi do roku 2035 liczba ludności w gminie zmniejszy się o 2523 osób, czyli o 14,5% od ostatniego spisu ludności mającego miejsce w 2016 roku (Tabela 16). Obserwowany systematyczny spadek liczby mieszkańców spowodowany jest głównie emigracją ludzi młodych i niskim wskaźnikiem urodzeń w gminie, co w konsekwencji prowadzi także do starzenia się społeczeństwa. Jest to powszechnie przewidywany trend demograficzny dla wielu gmin wiejskich i miejsko-wiejskich położonych poza bezpośrednią strefą wpływów ośrodków miejskich rangi regionalnej.

Tabela 26 Prognoza demograficzna dla gminy Ziębice na lata 2014-2035

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Prognozy demograficznej dla gmin województwa dolnośląskiego do 2035 roku, Instytut Rozwoju Terytorialnego oraz danych statystycznych GUS

Powyższe szacunki nie uwzględniają jednak lokalnej polityki gminy, regionu i państwa, które ukierunkowane są na przeciwdziałanie niżowi demograficznemu w skali kraju, emigracji obywateli poza granice państwa oraz zmiany miejsca zamieszkania ludzi młodych na większe ośrodki miejskie. Nawiązując do strategii rozwoju gminy do 2026 roku i zapisanych w nich celach oraz działaniach, które zakładają systematyczne polepszanie jakości życia obecnych i przyszłych mieszkańców, scenariusz wynikający z przedstawionej prognozy to wariant skrajnie niekorzystny, zakładający bierność lokalnych władz i utrzymanie istniejącego trendu.

8.3. Możliwości finansowania przez gminę inwestycji służących realizacji zadań własnych gminy

Zgodnie z ustawą o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2016 r., poz. 446 ze zmianami) jednostka samorządu terytorialnego jaką jest gmina wykonuje zadania publiczne w imieniu własnym i na własną odpowiedzialność, a zachowanie jej samodzielności podlega ochronie sądowej. Zgodnie z w/w ustawą może wykonywać m.in. zadania w zakresie:

- gospodarki mieszkaniowej i gospodarowania lokalami użytkowymi we władaniu gminy,
- dróg, ulic, mostów i placów gminnych,
- wodociągów i zaopatrzenia w wodę,
- kanalizacji,
- usuwania i oczyszczania ścieków komunalnych,
- wysypisk i unieszkodliwiania odpadów komunalnych,
- zaopatrzenia w energię elektryczną i ciepłą oraz gaz,
- telekomunikacji,
- lokalnego transportu zbiorowego,
- zieleni gminnej i zadrzewień,
- terenów rekreacyjnych i urządzeń sportowych,
- ochrony zdrowia,
- edukacji publicznej,
- kultury, w tym bibliotek gminnych i innych instytucji kultury oraz ochrony zabytków i opieki nad zabytkami,
- cmentarzy.

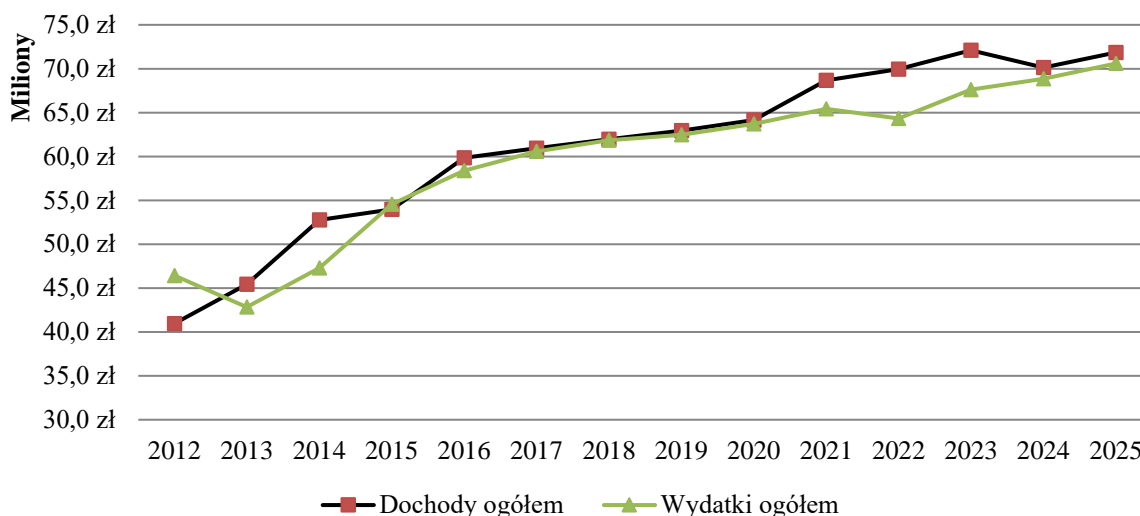
W celu zaspokojenia potrzeb mieszkańców gminy i zapewnienia odpowiednich warunków życia zadania własne gminy, po uprzedniej ocenie hierarchii celów i potrzeb z uwzględnieniem możliwości finansowych, realizowane są z dochodów własnych gminy, subwencji z budżetu państwa, dotacji celowych, udziałów w podatkach dochodowych stanowiących dochód budżetu państwa, kredytów i pożyczek.

„Wieloletnia Prognoza Finansowa Gminy Ziębice” (WPF) na lata 2015-2025 (uchwała nr IV/11/2014 Rady Miejskiej w Ziębicach z dnia 30 grudnia 2014 r.) obejmuje dochody i wydatki ogólne, dochody i wydatki bieżące, wyniki, przychodu i rozchody budżetu, kwoty długu oraz wskaźniki spłat zobowiązań.

Prognozowane dochody ogółem składają się z dochodów bieżących, majątkowych i dotacji. Biorąc pod uwagę jedynie dochody bieżące gminy Ziębice, średni trend wzrostu na lata 2012-2013 oraz III kw. 2014 roku wyniósł 103,5% i korelował ze średnią dynamiką PKB (102,98%). Zakładając dalszy wzrost gospodarczy prognozuje się dalszy pozytywny trend wzrostu dochodów bieżących gminy, co w połączeniu z dochodami ze sprzedaży majątku i aktualizacją opłat rocznych za użytkowanie wieczyste da systematyczny wzrost dochodu ogólnego gminy w najbliższych 10 latach (Wykres 2). Prognozowane wydatki ogólne, na które składają się wydatki bieżące oraz wydatki majątkowe na zadania inwestycyjne i budowlane ustalone zostały na podstawie wyżej opisanej prognozy dochodów gminy oraz z uwzględnieniem przewidywanej w 2014 roku refundacji wydatków inwestycyjnych

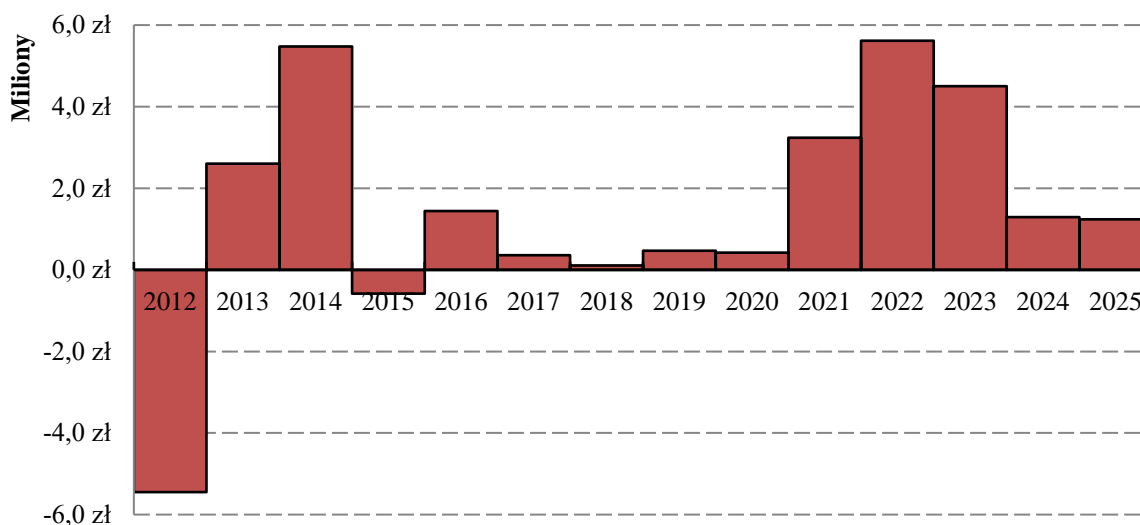
poniesionych przez gminę w ramach projektów współfinansowanych przez Unię Europejską.
12

Wykres 2 Prognozowane dochody i wydatki gminy do 2025 roku

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Ziębice na lata 2015-2025

Wykres 3 Bilans prognozowanych dochodów i wydatków gminy do 2025 roku

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Ziębice na lata 2015-2025

Źródła finansowania Strategii Rozwoju Gminy Ziębice 2016-2026 oprócz środków własnych gminy pochodzić będą także z krajowych i zagranicznych instrumentów finansowania. W szczególności z funduszy unijnych rozwoju regionalnego (EFRR), Europejskiego Funduszu Społecznego i Funduszu Spójności w ramach Perspektywy Finansowej Unii Europejskiej na lata 2014-2020. Środki krajowe pochodzić mają m.in. z

¹² Na podstawie: *Wieloletnia Prognoza Finansowa Gminy Ziębice na lata 2015-2025*, załącznik nr 1 do uchwały nr IV/11/2014 Rady Miejskiej w Ziębicach z dnia 30 grudnia 2014r. w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Ziębice

Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa. Gmina Ziębice przewiduje także działania oparte na partnerstwie publiczno-prywatnym i publiczno-społecznym oraz pozyskiwanie innych środków, tj. pożyczki i kredyty bankowe, leasing finansowy.¹³

8.4. Bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę

8.4.1. Maksymalne w skali gminy zapotrzebowanie na nową zabudowę

Na podstawie przeprowadzonych analiz ekonomicznych, środowiskowych, społecznych, prognoz demograficznych oraz przedstawionych możliwości finansowania gminy przeanalizowano maksymalne w skali gminy zapotrzebowanie na nową zabudowę w podziale na funkcje zabudowy wyszczególnione poniżej:

Funkcja mieszkalna, w tym:

- Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej (MW) – ze względu na charakter gminy zabudowa wielorodzinna występuje głównie na terenie miasta, w większości obrębów wiejskich wyróżnić można pojedyncze przypadki tego typu zabudowy;
- Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (MN) – w ostatnich latach najczęściej realizowany typ zabudowy mieszkaniowej, w formie obiektów mieszkaniowych wolnostojących, szeregowych lub bliźniaczych;
- Tereny zabudowy zagrodowej (RM) – zabudowa mieszkaniowa z towarzyszącymi obiektami gospodarczymi o typowo rolniczym charakterze;
- Tereny zabudowy mieszkaniowej i usług (część) (MN/U) – część zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej lub jednorodzinnej, gdzie funkcja mieszkalna zajmuje od 50 do 70% powierzchni użytkowej zabudowy;

Funkcja usługowa, w tym:

- Tereny zabudowy usługowej (U) – usługi publiczne i komercyjne związane ze wszystkimi kategoriami działalności usługowo-handlowej i obsługi mieszkańca;
- Tereny zabudowy usług sportu i rekreacji (US) – zabudowa usługowa wyodrębniona z w/w kategorii ze względu na swój sportowo-rekreacyjny i głównie publiczny charakter;
- Tereny zabudowy mieszkaniowej i usług (część) (MN/U) - część zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej lub jednorodzinnej, gdzie funkcja usługowa zajmuje od 30 do 50% powierzchni użytkowej zabudowy;

Funkcja aktywności gospodarczej, w tym:

- Tereny zabudowy przemysłowej, produkcji, składów i magazynów (P, P/U) –, zabudowa związana z wyrobem dóbr, a także z obiektami składów i magazynów;

¹³ Na podstawie: *Strategia Rozwoju Gminy Ziębice na lata 2016-2026*, Załącznik nr 1 do Uchwały Nr XXIII/119/2016 Rady Miejskiej w Ziębicach z dnia 17.03.2016 w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Gminy Ziębice na lata 2016-2026

- Tereny eksploatacji górniczej (PG) - zabudowa związana z działalnością wydobywczą;
- Tereny zabudowy obsługi produkcji rolniczej (RU) – zabudowa produkcyjno-usługowa, składowa i magazynowa, w ramach których świadczy się usługi związane z rolnictwem.

Ze względu na przeprowadzoną inwentaryzację i późniejszą analizę terenów podane wartości w bilansie stanowią powierzchnie netto dla poszczególnych funkcji zabudowy. Tym samym, w szacunkach nie uwzględniono funkcji uzupełniających związanych z zielenią urządzoną, komunikacją i infrastrukturą techniczną. Z uwagi na mało istotne dla ostatecznych wyników bilansu w szacunkach nie uwzględniono także terenów ogródków działkowych, cmentarzy, obsługi komunikacji oraz innych terenów o mniej istotnych funkcjach i niewielkiej powierzchni.

1) Funkcja mieszkalna

Ze względu na potrzebę wyrażenia maksymalnego w skali gminy zapotrzebowania na nową zabudowę poprzez powierzchnie użytkową zabudowy tereny związane z zabudową mieszkaniową zostały uogólnione do jednej kategorii funkcji mieszkalnej. W celu oszacowania wyżej omawianego parametru przyjęto prognozowaną liczbę ludności na 2035 rok dla gminy Ziębice oraz wskaźniki przeciętnej powierzchni użytkowej mieszkania na 1 osobę.

Wdrażając politykę państwa i gminy oraz biorąc pod uwagę prawie trzydziestoletnią perspektywę czasową, dla której sporządza się studium należy dążyć do systematycznego zwiększania standardów życia mieszkańców, a tym samym do polepszania zasobów mieszkaniowych w gminie. Podstawowym wskaźnikiem ilustrującym standardy mieszkaniowe jest powierzchnia użytkowa mieszkania na osobę. Według danych GUS na 2014 w gminie Ziębice wskaźnik ten wynosił 26 m² na osobę, co w kontekście danych dla kraju (26,7 m²/osoba) i Dolnego Śląska (27,9 m²) jest wartością przeciętną. Myśląc perspektywnie oraz ustalając politykę przestrzenną na tak długi okres należy wziąć pod uwagę także standardy występujące w krajach Unii Europejskiej. Według analiz sporządzonych w Holandii w 2010 roku średnia powierzchnia użytkowa na osobę w Polsce wynosiła w 2008 roku 24,2 m² na osobę, a dla krajów takich jak Holandia (41 m² w 2000 roku), Wielka Brytania (44 m² w 2001 roku), Niemcy (42,9 m² w 2006), Francja (39,9 m² w 2006 roku) przekraczała ponad 40 m² na osobę już wiele lat temu¹⁴.

Gmina Ziębice pomimo ujemnej tendencji migracyjnej dąży do wyrównania jakości życia jej mieszkańców. Mając na względzie możliwości finansowe gminy, na obecną chwilę standardy zachodnich państw Europy są bardzo trudne do zrealizowania, dlatego zapotrzebowanie na nową zabudowę w gminie jest ściśle związane w pierwszej kolejności z możliwością wyrównania średniej powierzchni użytkowej zabudowy na osobę do poziomu województwa, a w dalszej perspektywie do osiągnięcia wskaźnika około 45 m² powierzchni użytkowej zabudowy mieszkaniowej na jednego mieszkańca gminy. Tym samym zaplanowano dążenie do wskaźników ujętych w tabeli poniżej.

¹⁴ Ministry of the Interior and Kingdom Relations, *Housing Statistics in the European Union 2010*, Hague 2010

Tabela 27 Wskaźniki gospodarki mieszkaniowej w gminie na rok 2014 i 2045

NAZWA	PRZECIĘTNA POWIERZCHNIA UŻYTKOWA 1 MIESZKANIA (m ²)	PRZECIĘTNA POWIERZCHNIA UŻYTKOWA MIESZKANIA NA 1 OSOBE (m ²)	PRZECIĘTNA LICZBA OSÓB NA 1 MIESZKANIE
2014			
Gmina ogółem	75,0	26,0	2,89
Gmina - cz. miejska	64,7	25,1	2,58
Gmina - cz. wiejska	88,6	26,8	3,30
2035			
Gmina ogółem	117,0	45,0**	2,60*
Gmina - cz. miejska	100,8	43,4	2,32
Gmina - cz. wiejska	137,9	46,4	2,97

*wskaźnik przyjęty na podstawie prognoz GUS

**wskaźnik przyjęty na podstawie analiz standardów europejskich

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z BDL i GUS

Zgodnie z przyjętymi założeniami oszacowano zapotrzebowanie na nową zabudowę, które uwzględnia prognozę demograficzną dla gminy do 2035 roku.

Tabela 28 Zapotrzebowanie powierzchni użytkowej zabudowy mieszkaniowej

LUDNOŚĆ GMINY W 2016 ROKU	POW. UŻYTKOWA NA 1 MIESZKAŃCA W GMINIE W 2014 ROKU [m ²]	SZACOWANA POW. UŻYTKOWA ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ W GMINIE W 2014 ROKU [m ²]
17461	26	453986
LUDNOŚĆ GMINY W 2035 ROKU	PRZEWIDYWANA POW. UŻYTKOWA NA 1 MIESZKAŃCA W GMINIE W 2035 ROKU [m ²]	PRZEWIDYWANA POW. UŻYTKOWA ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ W GMINIE W 2035 ROKU [m ²]
14938	45	672210

Źródło: Opracowanie własne

Na podstawie przedstawionych szacunków przewidywana powierzchnia użytkowa zabudowy mieszkaniowej w gminie w 2035 roku wyniesie 672 210 m². W stosunku do obecnego wskaźnika dla 2016 roku minimalne zapotrzebowanie na nową zabudowę mieszkaniową w gminie wyniesie 218 224 m². Jednak w celu wyeliminowania niepewności procesów rozwojowych przyjmuje się możliwość zwiększenia zapotrzebowania o 30% wartości przewidywanego zapotrzebowania. Po uwzględnieniu wyżej wymienionego wskaźnika maksymalne zapotrzebowanie na nową zabudowę mieszkaniową w gminie wyniesie 283 691 m².

2) Funkcja usługowa

Usługi publiczne w gminie Ziębice związane są głównie z placówkami kultury, oświaty, opieki społecznej i zdrowotnej, publicznymi obiektami sportu i rekreacji oraz administracją. Największy udział usług na terenach wiejskich stanowią kościoły i kaplice. Usługi komercyjne to przede wszystkim handel, usługi drobne, biura. Dodatkowo funkcjonują także obiekty o przeznaczeniu obsługi podróżnych i turystyki. Suma wyżej wymienionych terenów tworzy część zagospodarowania gminy o funkcji usługowej.

Maksymalne zapotrzebowanie na powierzchnię użytkową zabudowy funkcji usługowej wiąże się z prognozowaną liczbą mieszkańców i przewidywaną powierzchnią zabudowy mieszkaniowej w 2035 roku. Dodatkowo polityka gminy zmierza w kierunku zapewnienia mieszkańcom komfortowych warunków prowadzenia działalności usługowej i zatrudnienia bez konieczności migracji w celach zarobkowych, zmniejszeniem poziomu bezrobocia oraz zaspokojeniem rosnącej popytu na nowe obiekty handlowe i usługi dostępne w komfortowej odległości od miejsca zamieszkania.

W celu spełnienia wyżej wymienionych czynników i odniesienia powierzchni terenów uzupełniających strukturę gminy do prognozowanej powierzchni terenów mieszkaniowych przyjęto proporcje terenów zainwestowanych, do których należy dążyć, ujęte w poniższej tabeli.

Tabela 29 Proponowane proporcje terenów zainwestowanych w gminie

Lp.	FUNKCJA TERENU	UDZIAŁ PROCENTOWY
1.	mieszkaniowa	60%
2.	usługowa	10%
3.	przemysłowa	15%
4.	zieleni urządzonej	5%
5.	transportowa	10%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie analizy informacji zawartych w opracowaniach badawczych i doświadczeń warsztatu urbanistycznego

Przewidywana powierzchnia użytkowa zabudowy mieszkaniowej w 2035 roku wyniesie **672 210 m²**. Z przeprowadzanych analiz wynika że proporcja powierzchni użytkowej zabudowy wielorodzinnej do powierzchni zabudowy użytkowej jednorodzinnej i zagrodowej w gminie wynosi 1 do 4. W celu obliczenia powierzchni terenów mieszkaniowych w hektarach wykorzystano poniższe wskaźniki:

- wskaźnik powierzchni użytkowej na 1 lokal mieszkalny w 2035 r. – **117 m²**
- średnia wielkość działki budowlanej dla zabudowy MN i RM – **2000 m²** (przyjęcie wskaźnika poprzedzone analizami terenowymi; wynika z trudnego ukształtowania terenu, dużego udziału zabudowy siedliskowej w aktualnym zainwestowaniu gminy oraz zauważalnego trendu inwestycji mieszkaniowych na działkach z dużymi ogrodami)
- dla MW - wskaźnik intensywności zabudowy netto na poziomie **0,5**

Przewidywana powierzchnia zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zagrodowej w 2035 roku powinna wynosić **919 ha**, a zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej **27 ha**. Łączna

powierzchnia zabudowy mieszkaniowej to **946 ha** netto. Zgodnie z założeniami, zamieszczonymi w tabeli nr 29, stanowi to sześćdziesięcioprocentowy udział w strukturze zainwestowania gminy. Całkowita powierzchnia terenów usługowych, zapewniająca optymalną obsługę mieszkańców, powinna wynosić około 10% całkowitego zainwestowania, czyli około **158 ha** netto.

Z inwentaryzacji terenowej gminy wynika, że obecne pokrycie funkcją usługową wynosi około **63,5 ha** netto. Należy jednak zaznaczyć, że w obrębie Henryków mieści się Zespół klasztorny opactwa cysterskiego, który zajmują około 4,5 ha. Ze względu na jego zabytkowy charakter oraz jego specyficzną funkcję kulturowo-turystyczną regionalnego zasięgu został wyłączony z dalszych analiz funkcji usługowej.

Tabela 30 Aktualne zainwestowanie funkcją usługową w gminie

OBRĘB	TERENY ZABUDOWY USŁUGOWEJ [ha]	TERENY USŁUG SPORTU I REKREACJI [ha]	TERENY ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ I USŁUG (30-50%) [ha]
Biernacice	0,8355	0,2839	-
Bożnowice	0,3874	-	-
Brukalice	0,2587	-	-
Czerńczyce	1,1895	0,0343	-
Dębowiec	0,0653	1,4185	-
Głęboka	-	-	-
Henryków	11,8280	1,1870	-
Jasienica	0,2822	0,3796	-
Kalinowice Dolne	-	-	-
Kalinowice Górne	-	0,7419	-
Krzelków	0,5201	0,5174	-
Lipa	0,0276	0,1823	-
Lubnów	1,6442	1,3553	-
Niedźwiednik	0,6919	0,7804	-
Niedźwiedź	1,4417	1,4969	-
Nowina	0,0661	-	-
Nowy Dwór	0,2441	-	-
Osina Mała	0,1221	-	-
Osina Wielka	2,7683	-	-
Pomianów Dolny	0,5907	1,4841	-
Raczyce	0,5490	0,6133	-
Rososznica	0,5719	-	-
Skalice	0,0301	-	-
Służejów	0,1534	-	-
Starczówek	2,1468	-	-
Wadochowice	0,2581	0,5821	-

Wigańcice	1,5611	0,1002	-
Witostowice	0,5978	-	-
miasto Ziębice	16,6644	5,2197	1,5819
SUMA	45,50	16,38	1,58

Źródło: Opracowanie własne

W konsekwencji, do roku 2035 zapotrzebowanie na usługi wzrośnie o **99 ha**. Minimalne zapotrzebowanie na nową zabudowę usługową do 2035 roku, przyjmując oszacowany terenowo wskaźnik intensywności zabudowy netto dla zabudowy usługowej na poziomie 0,3, wyniesie około **296 271 m²**. Po uwzględnieniu wskaźnika niepewności procesów rozwojowych maksymalne zapotrzebowanie na nową zabudowę usługową wyniesie **385 152 m²**.

3) Funkcja aktywności gospodarczej

Gmina Ziębice jest gminą miejsko-wiejską, dlatego tereny związane z aktywnością gospodarczą wchodzi w skład działalności z sektorów przemysłowego i rolniczego. W tym przypadku prowadzone działalności i miejsca pracy są związane nie tylko z przemysłem i produkcją, ale także z obsługą rolnictwa. Należy zaznaczyć, że sektor rolniczy to indywidualne gospodarstwa rolne, ale także zatrudnienie w działalnościach związanych z rolnictwem. Ze względu na politykę gminy, tak jak w przypadku funkcji usługowej, w najbliższych trzydziestu latach dążyć należy do zmniejszenia poziomu bezrobocia oraz ograniczenia codziennych wyjazdów do pracy poza granice gminy przez część mieszkańców. Gmina zmierza w kierunku zapewnienia komfortowych warunków prowadzenia działalności produkcyjno-usługowej przez przyszłych inwestorów i obsługi rolnictwa przez mieszkańców.

Dodatkowo, ze względu na swój specyficzny charakter, uzależniony głównie od warunków geologicznych, tereny eksploatacji powierzchniowej (PG) zostały wyłączone z bilansowania terenów przewidzianych pod zabudowę. Zakłada się, że występowanie tego rodzaju terenu uzależnione będzie wyłącznie od badań geologicznych i planów inwestycyjnych.

Zgodnie z danymi z tabeli nr 29, udział terenów przemysłowych w strukturze części zainwestowanej gminy powinien wynosić 15%, czyli około **236,5 ha** netto. Z inwentaryzacji terenowej wynika, że obecne pokrycie funkcją przemysłową, produkcyjną i składowo-magazynową wynosi około **62 ha** netto.

Tabela 31 Aktualne zainwestowanie funkcjami związanymi z aktywnością gospodarczą w gminie

OBREB	TERENY ZABUDOWY PRZEMYSŁOWEJ, PRODUKCJI, SKŁADÓW I MAGAZYNÓW [ha]	TERENY OBSŁUGI PRODUKCJI ROLNICZEJ [ha]
Biernacice	-	0,1762
Bożnowice	-	0,3001
Brukalice	-	0,2530
Czerńczyce	-	-
Dębowiec	1,2266	-

Głęboka	-	-
Henryków	0,4256	2,5540
Jasienica	-	-
Kalinowice Dolne	0,5193	-
Kalinowice Górne	-	-
Krzelków	-	-
Lipa	-	-
Lubnów	-	2,3877
Niedźwiednik	-	0,8338
Niedźwiedź	-	0,4754
Nowina	-	-
Nowy Dwór	0,3092	-
Osina Mała	-	-
Osina Wielka	-	1,8673
Pomianów Dolny	0,2092	1,6636
Raczyce	-	-
Rososznica	-	-
Skalice	0,3651	-
Służejów	-	-
Starczówek	-	-
Wadochowice	-	2,2362
Wigańcice	-	3,2318
Witostowice	-	0,5437
miasto Ziębice	42,1174	-
SUMA	45,17	16,52

Źródło: Opracowanie własne

Do roku 2035 zapotrzebowanie na tę funkcję wzrośnie o około **174,5 ha**. Minimalne zapotrzebowanie na nową zabudowę przemysłową, produkcyjną i składowo-magazynową, i obsługi produkcji rolniczej do 2035 roku, przyjmując oszacowany terenowo wskaźnik intensywności zabudowy netto na poziomie **0,3**, wyniesie około **524 527 m²**. Po uwzględnieniu wskaźnika niepewności procesów rozwojowych maksymalne zapotrzebowanie na nową zabudowę związaną z aktywnością gospodarczą wyniesie około **681 885 m²**.

8.4.2. Chłonność obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej

W celu oszacowania chłonności obszarów o w pełni wykształconej strukturze funkcjonalno-przestrzennej wzięto pod uwagę zainwestowane fragmenty miasta i obrębów wiejskich w granicach jednostek osadniczych.

Przeprowadzona inwentaryzacja terenowa dała możliwość dokładnego podzielenia zwartej struktury na istniejące zainwestowanie i wolne tereny, predysponowane w pierwszej kolejności pod zainwestowanie. Poniższa analiza wykazała, że w ramach zwartej struktury funkcjonalno-przestrzennej braku zainwestowania obserwuje się głównie na obszarze miasta. Tereny te przede wszystkim sąsiadują już z w pełni wykształtowanym osiedlami

mieszkaniowymi w zabudowie wielorodzinnej lub jednorodzinnej. W obrębach wiejskich proporcje między zainwestowaną częścią wsi, a tzw. „lukami w zabudowie” uzależniona jest głównie od wielkości wsi i ukształtowania terenu.

Przedstawione poniżej obliczenia powierzchni poszczególnych terenów (w hektarach) są podstawą do oszacowania powierzchni użytkowej budynków (w metrach kwadratowych).

Tabela 32 Bilans terenów obrębie obszarów o zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej

OBRĘB	ZWARTY UKŁAD PRZESTRZENNY [ha]	ZAINWESTOWANA CZĘŚĆ ZWARTEGO UKŁADU [ha]	„LUKI W ZABUDOWIE” [ha]
Biernacice	58,21	29,40	28,81
Bożnowice	23,53	19,46	4,07
Brukalice	9,88	5,95	3,93
Czerńczyce	54,51	28,26	26,25
Dębowiec	29,23	17,35	11,88
Głęboka	20,55	14,73	5,82
Henryków	66,34	63,23	3,11
Jasienica	11,76	6,01	5,75
Kalinowice Dolne	30,63	16,81	13,82
Kalinowice Górne	27,85	10,44	17,41
Krzelków	40,13	26,45	13,68
Lipa	17,27	8,37	8,90
Lubnów	58,21	37,90	20,31
Niedźwiednik	60,67	40,90	19,77
Niedźwiedź	83,43	81,18	2,25
Nowina	18,17	9,03	9,14
Nowy Dwór	18,31	15,44	2,87
Osina Mała	12,79	6,46	6,33
Osina Wielka	37,07	22,33	14,74
Pomianów Dolny	53,64	35,23	18,41
Raczyce	13,81	7,92	5,89
Rososznicza	46,58	26,81	19,77
Skalice	17,21	7,13	10,08
Służejów	36,78	26,47	10,31
Starczówek	53,04	29,47	23,57
Wadochowice	19,45	14,66	4,79
Wigańcice	70,95	30,77	40,18
Witostowice	30,24	17,54	12,70
miasto Ziębice	334,92	209,96	124,96
SUMA	1355,16	865,66	489,50

Źródło: Opracowanie własne

1) Funkcja mieszkalna

Z przeprowadzonej inwentaryzacji wynika, że tereny możliwe i predysponowane do zainwestowania zajmują około **490** ha brutto. Zgodnie z przyjętymi proporcjami funkcja mieszkaniowa w gminie powinna oscylować w graniach 60% całkowitej powierzchni zainwestowania, daje to około **294** ha netto. W celu określenia chłonności, wyrażonej w powierzchni użytkowej budynków, dla zabudowy mieszkaniowej przyjęto założenie, że przyszłe inwestycje mieszkaniowe odbywać się będą przede wszystkim w postaci zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zagrodowej. W celu oszacowania chłonności przyjęto:

- średnia wielkość działki budowlanej - **2000 m²**
- wskaźnik powierzchni użytkowej na 1 lokal mieszkalny w 2035 r. – **117 m²**

Zgodnie z przyjętymi wskaźnikami powierzchnia użytkowa zabudowy mieszkaniowej w ramach prognozowanej chłonności obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej wyniesie około **171 815 m²**.

2) Funkcja usługowa

Z przeprowadzonych szacunków wynika, że tereny wolne i predysponowane pod zabudowę usługową, w ramach zwartego układu, zajmują około **49** ha netto. W celu określenia powierzchni użytkowej budynków dla zabudowy usługowej w podziale na tereny miejskie i wiejskie, usług sportu, i usług towarzyszących zabudowie mieszkaniowej przyjęto wskaźnik intensywności zabudowy netto na poziomie **0,3**. W konsekwencji powierzchnia użytkowa zabudowy usługowej w ramach prognozowanej chłonności obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej powinna wynieść około **146 850 m²**.

3) Funkcja aktywności gospodarczej

Zgodnie z przyjętymi proporcjami tereny niezainwestowane, a przeznaczone pod funkcję aktywności gospodarczej zajmują prawie **73** ha netto. W celu określenia powierzchni użytkowej budynków dla zabudowy związanej z aktywnością gospodarczą w podziale na tereny przemysłu, produkcji, składów i magazynów, oraz tereny zabudowy obsługi produkcji rolniczej wskaźnik intensywności zabudowy netto na poziomie **0,3**. Podsumowując obliczenia, powierzchnia użytkowa zabudowy produkcyjnej i obsługi rolnictwa w ramach prognozowanej chłonności obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej powinna wynieść około **220 275 m²**.

8.4.3. Chłonność obszarów przeznaczonych w planach miejscowych pod zabudowę, innych niż wymienione w poprzednim punkcie

Uzupełnieniem analizy chłonności obszarów o zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej są dane dotyczące możliwej powierzchni zabudowy, wyznaczone w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego na terenach jeszcze niezainwestowanych, oddalonych od zwartej struktury urbanistycznej i ruralistycznej. Na rok 2016 pokrycie miejscowymi planami w gminie wynosi dokładnie 10,91%. W poniższych wyliczeniach uwzględniono te plany, które umożliwiają realizację zabudowy i równocześnie

nie pokrywają się z wyznaczonym w poprzednim punkcie zwartym układem funkcjonalno-przestrzennym.

Z przeprowadzonej analizy wynika, że takich przypadków na terenie gminy jest relatywnie niewiele, stanowią tym samym mały udział całkowitej chłonności obszarów możliwych pod zabudowę. Należy wziąć pod uwagę, że w gminie Ziębice obowiązują 44 plany miejscowe, z których tylko kilka umożliwia zrównoważony rozwój i kontrolę nad działaniami inwestycyjnymi w gminie. Jedynie obręb Henryków oraz część miasta Ziębice (obwód Wschód, obręb Nieszków oraz część obrębu Zachód) zostały kompleksowo pokryte miejscowymi planami. Reszta planów ma charakter punktowy i dotyczy w większości terenów w ramach obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej.

Poniższe wyliczenia opierają się na całkowitych powierzchniach dla poszczególnych przeznaczeń terenów, jak i na wyszczególnieniu części jeszcze niezainwestowanych (w hektarach). Przeprowadzone obliczenia dla obszarów jeszcze niezainwestowanych dały podstawę do oszacowania powierzchni użytkowej budynków (w metrach kwadratowych).

Tabela 33 Bilans chłonności terenów niezainwestowanych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego poza zwartą strukturą funkcjonalno-przestrzenną

OBRĘB	MW	MN	RM	MN/U	U	US	P
Biernacice	-	0,34	-	-	-	0,12	-
Bożnowice	-	-	-	-	-	6,52	-
Brukalice	-	-	-	-	-	-	-
Czerńczyce	-	-	-	-	-	-	-
Dębowiec	-	-	-	-	-	-	-
Głęboka	-	-	-	-	-	-	-
Henryków	-	1,06	4,78	1,13	0,61	1,52	-
Jasienica	-	-	-	-	-	-	-
Kalinowice Dolne	-	-	-	-	-	-	-
Kalinowice Górne	-	0,45	0,11	-	-	-	-
Krzelków	-	-	0,44	-	-	-	-
Lipa	-	-	-	-	-	-	-
Lubnów	-	-	-	-	-	-	-
Niedźwiednik	-	-	-	0,63	-	-	-
Niedźwiedź	-	-	-	-	-	-	-
Nowina	-	1,04	-	-	-	-	-
Nowy Dwór	-	-	-	-	-	-	-
Osina Mała	-	-	-	-	-	-	-
Osina Wielka	-	-	-	-	-	-	-
Pomianów Dolny	-	-	-	-	-	0,56	-
Raczyce	-	0,40	-	0,35	-	-	-
Rososznicza	-	-	-	-	-	-	-
Skalice	-	-	-	-	-	-	-
Służejów	-	-	-	-	-	-	-
Starczówek	-	-	-	-	-	-	-

Wadochowice	-	-	-	-	-	-	-
Wigańcice	-	-	-	-	-	-	-
Witostowice	-	-	-	-	-	-	-
miasto Ziębice	3,47	21,51	13,75	5,27	6,39	4,27	102,20
SUMA	3,47	24,80	19,08	7,38	7,00	12,99	102,20

Źródło: Opracowanie własne

1) Funkcja mieszkalna

Z przeprowadzonych obliczeń wynika, że tereny jeszcze niezainwestowane, a przeznaczone w mpzp pod zabudowę mieszkaniową poza zwartą strukturą funkcjonalno-przestrzenną pokrywają prawie **52 ha netto**. W celu określenia powierzchni użytkowej budynków dla zabudowy mieszkaniowej przyjęto następujące założenia:

- średnia wielkość działki budowlanej - **2000 m²**
- wskaźnik powierzchni użytkowej na 1 lokal mieszkalny w 2035 r. – **117 m²**

Zgodnie z przyjętymi wskaźnikami powierzchnia użytkowa zabudowy mieszkaniowej w ramach prognozowanej chłonności niezainwestowanych terenów wyznaczonych w mpzp poza zwartą strukturą funkcjonalno-przestrzenną wyniesie około **30 290 m²**.

2) Funkcja usługowa

Kontynuując, tereny przeznaczone w mpzp pod zabudowę usługową poza zwartą strukturą funkcjonalno-przestrzenną, ale jeszcze niezainwestowane, pokrywają około **23 ha netto**. Przyjmując tę samą wartość wskaźnika intensywności zabudowy netto funkcji usługowej (0,3), powierzchnia użytkowa zabudowy usługowej w ramach prognozowanej chłonności niezainwestowanych terenów wyznaczonych w mpzp poza zwartą strukturą funkcjonalno-przestrzenną wyniesie **68 826 m²**.

3) Funkcja aktywności gospodarczej

Na zakończenie, tereny przeznaczone w mpzp pod zabudowę związaną z aktywnością gospodarczą poza zwartą strukturą funkcjonalno-przestrzenną, ale jeszcze niezainwestowane pokrywają ponad **102 ha**. W celu określenia powierzchni użytkowej budynków dla zabudowy związanej z aktywnością gospodarczą w podziale na tereny przemysłu, produkcji, składów i magazynów, oraz tereny zabudowy obsługi produkcji rolniczej przyjęto następujące założenia:

Przyjmując tę samą wartość wskaźnika intensywności zabudowy netto funkcji usługowej (0,3), powierzchnia użytkowa zabudowy funkcji aktywności gospodarczej w ramach niezainwestowanych terenów wyznaczonych w mpzp poza zwartą strukturą funkcjonalno-przestrzenną wynosi **306 600 m²**.

8.4.4. Porównanie maksymalnego w skali gminy zapotrzebowania na nową zabudowę z chłonnością obszarów położonych na terenie gminy

Tabela 34 Bilans zapotrzebowania na nową zabudowę

Kategoria	(1) Maksymalne zapotrzebowanie na nową zabudowę	(2) Chłonność obszarów o wykształconej strukturze funkcjonalno- przestrzennej	(3) Chłonność pozostałych obszarów wyznaczonych w planach miejscowych	(4) Bilans (4)=(1)-[(2)+(3)]
Funkcja mieszkalna	283691 m ²	171815 m ²	30290 m ²	81587 m ²
Funkcja usługowa	385152 m ²	146850 m ²	68826 m ²	169476 m ²
Funkcja aktywności gospodarczej	681885 m ²	220275 m ²	306600 m ²	155010 m ²

Źródło: Opracowanie własne

Z przeprowadzonego bilansu wynika, że w stosunku do terenów o wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej oraz funkcji wyznaczonych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego w Studium należy zaplanować dodatkowe tereny pod wszystkie analizowane funkcje. Doprojektowanie funkcji mieszkalnej, usługowej i aktywności gospodarczej, poza granice terenów wyznaczonych pod zabudowę w obecnie obowiązującym studium, powinno odbyć się wyłącznie w ramach zapotrzebowania przekraczającego chłonność zwartych układów funkcjonalno-przestrzennych i pozostałych obszarów wyznaczonych w planach miejscowych.

Zaleca się jednak zmniejszenie ogólnej powierzchni terenów przeznaczonych pod zabudowę względem obecnie obowiązującego studium. Wyniki bilansu w porównaniu do zapisów obecnie obowiązującego studium wskazują, że wyznaczone tereny pod zabudowę przekraczają maksymalne zapotrzebowanie. Może to prowadzić do niekontrolowanego gospodarowania przestrzenią i narażenia gminę na dodatkowe koszty związane z realizacją dodatkowej infrastruktury społecznej i technicznej.

Pomimo negatywnej prognozy demograficznej przyjęta strategia gminy i dostosowanie warunków mieszkaniowych do standardów europejskich wykazała potencjalne braki terenów związanych z zabudową mieszkaniową. Zaleca się doprojektowanie omawianej funkcji głównie na terenie miasta oraz największych jednostek osadniczych na obszarach wiejskich.

Tereny obecnie przeznaczone pod działalność usługową według zaprezentowanego bilansu nie są w stanie obsłużyć oraz zapewnić odpowiedniego poziomu zatrudnienia w stosunku do planowanej struktury gminy. Funkcja usługowa na etapie kreowania polityki przestrzennej powinna stanowić przede wszystkim uzupełnienie terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową. Zaleca się także doprojektowanie funkcji usługowej w Henrykowie, jako miejscowości stanowiącej największy potencjał rozwojowy na tle innych ośrodków wiejskich.

Pomimo rezerw terenowych pod działalność przemysłowo-produkcyjną, głównie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, bilans wykazał deficyt zapotrzebowania na tę funkcję. Zaleca się zwiększenie powierzchni zabudowy w sąsiedztwie obecnie już wykreowanych, dwóch stref aktywności gospodarczej w granicach miasta.

Tabela 35 Porównanie zapotrzebowania powierzchni użytkowej zabudowy z sumą projektowanych terenów w Studium

KATEGORIA	MAKSYMALNE DODATKOWE ZAPOTRZEBOWANIE NA NOWĄ ZABUDOWĘ (UŻYTKOWO I TERENOWO)		PROJEKTOWANE ZAPOTRZEBOWANIE (TERENOWO)	
	[m ² pow. użytkowej]	[ha]	[m ² pow. użytkowej]	[ha]
Funkcja mieszkalna	81587	139,5	50984	87,2
Funkcja usługowa	169476	56,5	29920	10,0
Funkcja aktywności gospodarczej	155010	51,7	40223	13,4

Źródło: Opracowanie własne

8.4.5. Możliwości finansowania przez gminę inwestycji służących realizacji zadań własnych gminy

Możliwości finansowe wykonania przez gminę sieci komunikacyjnych, infrastruktury technicznej oraz społecznej zostały określone w pkt 8.3. Potrzeby inwestycyjne nie przekraczają możliwości finansowania wyżej wymienionych zadań własnych gminy.

8.4.6. Potrzeby inwestycyjne gminy wynikające z konieczności realizacji zadań własnych, związane z lokalizacją nowej zabudowy

Z potrzeb inwestycyjnych gminy należy wyróżnić przede wszystkim realizację infrastruktury komunikacyjnej, ochronę środowiska i dóbr kultury, zarządzanie kryzysowe, oraz zapewnienie dostępu do infrastruktury społecznej.

W kontekście realizacji zabudowy w ramach „luk w zabudowie” wykształconego zwartego układu funkcjonalno-przestrzennego konieczność realizacji zadań własnych nie wystąpi. Obszary te w głównej mierze wyposażone są podstawową infrastrukturę techniczną i społeczną.

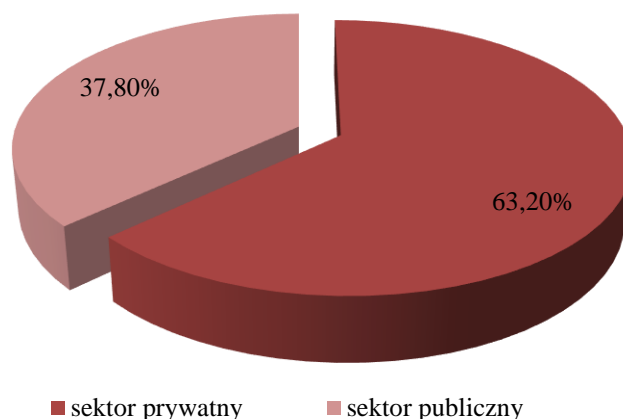
W przypadku inwestycji na terenach wyznaczonych w planach miejscowych, poza zwartym układem funkcjonalno-przestrzennym jednostek osadniczych, potrzeby inwestycyjne i ich skutki finansowe zostały określone w prognozach finansowych do planów. Miejscowe planu przewidują dodatkowe 52 ha na zabudowę mieszkaniową, 23 ha zabudowy usługowej i około 102 ha terenów związanych z aktywnością gospodarczą. Część z tych terenów zaprojektowana została przy istniejących drogach z dostępem do mediów. Należy jednak zaznaczyć, że polityka gminy zmierza do zwiększenia wskaźnika pokrycia terenów miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego. W planach jest także zmiana obowiązujących miejscowych planów na terenie miasta w obrębie Wschód i Nieszków. Z tego względu nie ma możliwości oszacowania ogólnych potrzeb inwestycyjnych gminy w kontekście obowiązujących planów miejscowych.

W kwestii realizacji zabudowy wynikającej z maksymalnego w skali gminy zapotrzebowania na tereny zabudowy, uzupełniającej dotychczas istniejący układ funkcjonalno-przestrzenny, koszty w momencie uwolnienia tych terenów pod nowe inwestycje mogą być stosunkowo wyższe od omawianych wyżej dwóch przypadków. Ze względu na charakter dokumentu szczegółowe informacje tj. zapotrzebowanie na publiczną infrastrukturę komunikacyjną, techniczną i społeczną, mogą być podane dopiero na etapie sporządzania projektów planów miejscowych. Zgodnie z wynikami prognozy demograficznej zakładać można brak potencjalnych kosztów rozszerzenia oferty publicznej infrastruktury społecznej na omawianych terenach. Inne czynniki, które mogą wpłynąć na zwiększenie lub zmniejszenie kosztów wynikających z konieczności realizacji zadań własnych gminy na tych terenach to podjęcie decyzji o sporządzeniu dla tych terenów planów miejscowych, ich szczegółowe zapisy oraz wykorzystanie możliwości gminy działań w ramach partnerstwa publiczno-prywatnego.

9. Stan prawny gruntów

W gminie zdecydowaną większość, bo aż 63,2% powierzchni, zajmują tereny należące do sektora prywatnego.

Wykres 4 Struktura władania gruntami w gminie Ziębice w 2006 r.

Występuje zróżnicowanie przestrzennego udziału gospodarstw rolnych. Najwięcej z nich zlokalizowanych jest w obrębach: Rososznicza, Raczyce i Starczówek. Nieruchomości do 1 ha najczęściej występuje we wsiach Pomianów Dolny i Lubnów, natomiast Spółdzielnie dominują w Wigańcicach, Bożnowicach i Jasienicy. Gruntów publicznych ANR najczęściej jest w sołectwach Lipa, Osina Wielka oraz Biernacice.

Sektor prywatny (63,2% powierzchni gminy):

- gospodarstwa rolne indywidualne/rodzinne (52,0% powierzchni gminy),
- nieruchomości do 1 ha (1,7% powierzchni gminy),
- grunty spółdzielni (3,5% powierzchni gminy),
- pozostałe będące własnością prywatnych instytucji i firm (6,0% powierzchni gminy)

Sektor publiczny (36,8% powierzchni gminy):

- Agencja Nieruchomości Rolnych Skarbu Państwa (16,4% powierzchni gminy),
- Państwowe Gospodarstwo Leśne (12,2% powierzchni gminy),

- własność komunalna (6,3% powierzchni gminy),
- pozostałe (1,9% powierzchni gminy).¹⁵

10. Występowanie obiektów i terenów chronionych na podstawie przepisów odrębnych

Na terenie gminy występują obiekty i tereny chronione na podstawie przepisów odrębnych, są to:

- a) obszary chronione na podstawie Ustawy Prawo wodne (opisane szczegółowo w dalszej części Studium):
 - obszary szczególnego zagrożenia powodzią, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat (Q1%),
 - obszary szczególnego zagrożenia powodzią, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi raz na 10 lat (Q10%),
 - obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi raz na 500 lat (Q0,2%)
 - obszary zagrożenia powodziowego w przypadku zniszczenia lub uszkodzenia wału przeciwpowodziowego, przy wyznaczaniu którego przyjęto przepływ o średnim prawdopodobieństwie wystąpienia powodzi wynoszącym raz na 100 lat,
 - strefa ochrony bezpośredniej i pośredniej ujęć wód podziemnych.
- b) obszary chronione na podstawie Ustawy o ochronie przyrody:
 - Obszar Chronionego Krajobrazu „Wzgórza Niemczańsko-Strzelińskie”,
 - Specjalny Obszar Ochrony „Wzgórza Strzelińskie”,
 - Specjalny Obszar Ochrony „Łęgi koło Chałupek”,
 - Pomniki przyrody.

Ponadto ochronie podlegają tereny leśne, grunty orne, łąki i pastwiska zaliczane do klasy bonitacyjnej I-III, jak również zieleń urządzona. Opisane w dalszych częściach Studium tereny chroniono to: ujęcia wód podziemnych oraz złoża kopalin, jak również tereny zamknięte, czy opisane wcześniej zabytki nieruchome.

10.1. Obszar Chronionego Krajobrazu „Wzgórza Niemczańsko-Strzelińskie”¹⁶

Obszar Chronionego Krajobrazu „Wzgórza Niemczańsko-Strzelińskie” utworzony został na mocy Rozporządzenia nr 29 Wojewody Dolnośląskiego z dnia 28 listopada 2008 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu „Wzgórza Niemczańsko-Strzelińskie” ze względu na bogactwo różnorodności ekosystemów. Jest wartościowy ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem oraz ze względu na charakter przyrodniczy – stanowi korytarz ekologiczny między ważnymi elementami płatów

¹⁵ PLAN URZĄDZENIOWO-ROLNY GMINY ZIĘBICE, Dolnośląskie Biuro Geodezji i Terenów Rolnych, Wrocław 2006 r.

¹⁶ Na podstawie Rozporządzenia nr 29 Wojewody Dolnośląskiego z dnia 28 listopada 2008 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu „Wzgórza Niemczańsko-Strzelińskie”

środowiska przyrodniczego. Jego powierzchnia wynosi 6 180 ha i zlokalizowany jest na terenie gmin: Ziębice, Przeworno, Ciepłowody, Niemcza i Ząbkowice Śląskie.

W celu ochrony ekosystemów wprowadzono liczne ograniczenia oraz nakazy w obrębie omawianego obszaru. Między innymi dotyczą ekosystemów leśnych i są to: utrzymywanie ciągłości i trwałości ekosystemów leśnych, wspieranie procesów sukcesji naturalnej poprzez prowadzenie odnowień w składzie i strukturze odpowiadającej siedlisku przy ograniczaniu modyfikacji genetycznych flory, pozostawianie drzew o charakterze pomnikowym, przestojów, drzew dziuplastych oraz części drzew obumarłych aż do całkowitego ich rozkładu, usuwanie gatunków obcych, opracowanie i wdrażanie programów ochrony gatunków rzadkich i zagrożonych, w oparciu o wyznaczone szlaki turystyczne wykorzystywać las do celów rekreacyjno-krajoznawczych oraz edukacyjnych, prowadzenie racjonalnej gospodarki łowieckiej. W odniesieniu do nieleśnych ekosystemów lądowych określono: zachowanie i utrzymanie w stanie zbliżonym do naturalnego istniejących śródleśnych cieków oraz łąk, przeciwdziałanie zarastaniu łąk, pastwisk i torfowisk poprzez koszenie i wypas oraz działania mechanicznego usuwania samosiewów, preferowanie tradycyjnego użytkowania terenów, ochrona oraz kształtowanie zróżnicowanego krajobrazu rolniczego poprzez utrzymanie istniejących parków wiejskich, zakrzaczeń i zadrzewień śródpolnych i przydrożnych oraz formowanie nowych zakrzaczeń i zadrzewień, ochrona roślin przy pomocy metod biologicznych oraz utrzymywanie i w razie konieczności odtwarzanie lokalnych i regionalnych korytarzy ekologicznych.

W ramach Obszaru Chronionego Krajobrazu „Wzgórz Niemczańsko-Strzelińskich” zakazuje się: zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor i legowisk, czy miejsc rozrodu, realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów odrębnych, likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpożarowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych, wydobywania do celów gospodarczych skał, torfu oraz skamieniałości, a także minerałów, wykonywania prac ziemnych degradujących rzeźbę terenu, dokonywania zmian stosunków wodnych w celach innych niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodna lub rybacka, lokalizowania obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od linii brzegów rzek i innych zbiorników wodnych, z wyjątkiem urządzeń wodnych oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej.

10.2. Obszary Natura 2000

- **Specjalny Obszar Ochrony „Wzgórz Strzelińskie” (PLH020074)¹⁷**

Obszar znajduje się w województwie dolnośląskim, regionie wrocławskim i wałbrzyskim, obejmuje obszar Wzgórz Strzelińskich znajdujących się we wschodniej części Przedgórz Sudeckiego. Powierzchnia Specjalnego Obszaru Ochrony wynosi 3 836,2 ha.

¹⁷ Na podstawie NATURA 2000 STANDARDOWY FORMULARZ DANYCH dla obszarów specjalnej Ochrony (OSO), dla obszarów spełniających kryteria obszarów o znaczeniu wspólnotowym (OZW) i dla specjalnych obszarów ochrony (SOO) – Obszar: PLH020074 Wzgórz Strzelińskie

Natomiast średnia wysokość to 287 m n.p.m. przy czym wysokość maksymalna to 392 m n.p.m., a minimalna 182 m n.p.m. Pokrycie terenu w granicach Obszaru zdominowane jest przez lasy liściaste (66% powierzchni terenu), siedliska rolnicze (12% powierzchni terenu), lasy iglaste (11% powierzchni terenu), lasy mieszane (8% powierzchni terenu) oraz pozostałe sposoby użytkowania i pokrycia (3% powierzchni terenu).

Znaczny udział pokrycia terenu lasami jest istotnym walorem przyrodniczym w systemie środowiska naturalnego. Obszar ten stanowi ostoję fauny i flory w silnie zmienionym i ciągle przekształcanym przez człowieka środowisku. Szczególnie ważne są enklawy roślinności łąkowej urozmaicone krajobrazem lasów i dolin potoków, m.in. Pogrody i Zuzanki. W granicach „Wzgórz Strzelińskich” wykryto 14 gatunków ptaków lęgowych wymienionych w Załączniku I Dyrektywy Rady 79/409/EWG, 10 gatunków zwierząt wymienionych w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG, 16 gatunków zwierząt i 5 roślin wymienionych w krajowych Czerwonych Listach, 28 gatunków roślin naczyniowych objętych w Polsce ochroną prawną. Wśród najpoważniejszych zagrożeń fauny i flory w obrębie Obszaru należą: zbyt intensywna gospodarka leśna, osuszanie podmokłych terenów w obrębie lasów oraz łąk podmokłych, regulowanie cieków wodnych, przemysł wydobywczy, zanieczyszczenia wód ściekami komunalnymi, turystyka, dzikie wysypiska śmieci czy zmiana użytkowania terenów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne.

- **Specjalny Obszar Ochrony „Łęgi koło Chałupki” (PLH020104)¹⁸**

Obszar znajduje się w województwie dolnośląskim, regionie wałbrzyskim, między miejscowościami Chałupki i Pomianów Dolny. Powierzchnia Specjalnego Obszaru Ochrony wynosi 127,2 ha. Natomiast średnia wysokość to 212 m n.p.m. przy czym wysokość maksymalna to 225 m n.p.m., a minimalna 220 m n.p.m. Pokrycie terenu w granicach Obszaru zdominowane jest przez lasy liściaste (95% powierzchni terenu), siedliska rolnicze (2% powierzchni terenu) oraz inne tereny stanowiące przestrzeń użytkową (3% powierzchni terenu).

Teren „Łęgów koło Chałupki” jest płaski, a strukturę jego pokrycia wyróżniają grądy i łągi. Posiada dobrze rozwiniętą sieć cieków wodnych, w których przepływ wody został zaburzony przez poprowadzony w obrębie lasu system grobli. Najważniejszymi zagrożeniami dla fauny i flory mogą być działania związane z zaburzaniem gospodarki wodnej oraz leśnej. W szczególności zaburzenia wynikające z obecności grobli, na których swój przebieg mają drogi.

10.3. Pomniki przyrody

Na terenie gminy znajduje się 24 pomniki przyrody. Są to głównie dęby szypułkowe, wiązy szypułkowe, buki pospolite, świerki pospolite, klony zwyczajne, i lipy szerokolistne. Pomniki te występują w formie pojedynczej lub w grupach trzech drzew.

¹⁸ Na podstawie NATURA 2000 STANDARDOWY FORMULARZ DANYCH dla obszarów specjalnej Ochrony (OSO), dla obszarów spełniających kryteria obszarów o znaczeniu wspólnotowym (OZW) i dla specjalnych obszarów ochrony (SOO) – Obszar: PLH020104 Łęgi koło Chałupki

Tabela 36 Wykaz pomników przyrody w gminie Ziębice

Lp.	Obowiązująca podstawa prawna	Opis pomnika przyrody	Obwód na wys. 1,3 m [cm]	Wys. [m]	Miejscowość (opis lokalizacji)	Nr działki ewidencyjnej
1.	Rozporządzenie Nr 11 Wojewody Dolnośląskiego z dnia 8 sierpnia 2008 r. (Dz. Urz. Woj. Dol. Nr 221 z dnia 19 sierpnia 2008 r. poz. 2494)	Dąb szypułkowy (Quercus robur). Drzewo w dobrej kondycji brak posuszu w koronie brak widocznych wypróchnień	413	26	Henryków (Znajduje się na terenie parku, w obrębie Zespołu Klasztornego Cystersów usytuowany przy niewielkim budynku Oznakowany tablicą urzędową)	299/2
2.	Rozporządzenie Nr 11 Wojewody Dolnośląskiego z dnia 8 sierpnia 2008 r. (Dz. Urz. Woj. Dol. Nr 221 z dnia 19 sierpnia 2008 r. poz. 2494)	Wiąz szypułkowy (Ulmus laevis). Widoczny posusz w końcówkach gałęzi, grzyb na pniu a także wykopane przez zwierzęta jamy w obrębie części odziomkowej pnia. Drzewo ma podwiązane konary, brak widocznych wypróchnień	510	25	Henryków (Znajduje się na terenie parku, w obrębie Zespołu Klasztornego Cystersów)	299/2
3.	Rozporządzenie Nr 11 Wojewody Dolnośląskiego z dnia 8 sierpnia 2008 r. (Dz. Urz. Woj. Dol. Nr 221 z dnia 19 sierpnia 2008 r. poz. 2494)	Dąb szypułkowy (Quercus robur). Drzewo w dobrej kondycji widoczna rana po odłamanym konarze brak posuszu pień zdrowy	570	23	Henryków (Znajduje się na terenie parku, w obrębie Zespołu Klasztornego Cystersów usytuowany niedaleko wejścia południowego na teren parku)	299/2
4.	Rozporządzenie Nr 11 Wojewody Dolnośląskiego z dnia 8 sierpnia 2008 r. (Dz. Urz. Woj. Dol. Nr 221 z dnia 19 sierpnia 2008 r. poz. 2494)	Dąb szypułkowy (Quercus robur). Drzewo w dobrej kondycji pień zdrowy na wysokości ok 5m rozwidła się na 3 główne konary, brak posuszu okaz pielęgnowany w przeszłości	470	20	Henryków (Znajduje się na terenie parku leśnego, poza Zespołem Klasztornym Cystersów. Usytuowany przy szlaku niebieskim, na ścieżce dydaktycznej w pobliżu tablicy i miejsca odpoczynku.)	329
5.	Rozporządzenie Nr 11 Wojewody Dolnośląskiego z dnia 8 sierpnia 2008 r. (Dz. Urz. Woj. Dol. Nr 221 z dnia 19 sierpnia 2008 r. poz. 2494)	Cis pospolity (Taxus baccata). Forma drzewiasta widoczny liczny posusz całkowita defoliacja igieł starszych niż 2 letnie, drzewo pielęgnowane pień wypróchniały, na wysokości 1,5m rozwidła się na 4 główne konary	340	8	Henryków (Znajduje się na terenie parku leśnego, poza Zespołem Klasztornym Cystersów. Usytuowany w pobliżu pawilonu z letnią jadalnią opacką. Zaopatrzony w tablicę urzędową)	299/2
6.	Rozporządzenie Nr 11 Wojewody Dolnośląskiego z dnia 8 sierpnia 2008 r. (Dz. Urz. Woj. Dol. Nr 221 z dnia 19 sierpnia 2008 r. poz. 2494)	Dąb szypułkowy (Quercus robur). Drzewo w dobrej kondycji pień zdrowy posusz nieliczny okaz pielęgnowany w przeszłości	460	28	Henryków (Znajduje się na terenie parku leśnego, poza Zespołem Klasztornym Cystersów. Usytuowany przy szlaku niebieskim na ścieżce dydaktycznej)	329

					Zaopatrzone w tablicę urzędową)	
7.	Rozporządzenie Nr 11 Wojewody Dolnośląskiego z dnia 8 sierpnia 2008 r. (Dz. Urz. Woj. Dol. Nr 221 z dnia 19 sierpnia 2008 r. poz. 2494)	Lipa szerokolistna (<i>Tilia platyphyllos</i>). Drzewo w dobrej kondycji pień bez widocznych wypróchnień, lekko pochylony w kierunku północno-wschodnim, na wysokości 4 m rozwidła się na 4 główne konary, korona rozłożysta, brak posuszu	340	13	Nowina (Drzewo rośnie 500m na północ od mostu w miejscowości Nowina przy drodze do lasu oznakowane tablicą urzędową)	66 - Nowina
8.	Rozporządzenie Nr 11 Wojewody Dolnośląskiego z dnia 8 sierpnia 2008 r. (Dz. Urz. Woj. Dol. Nr 221 z dnia 19 sierpnia 2008 r. poz. 2494)	Platan klonolistny (<i>Platanus ×acerifolia</i>). Pień bez widocznych wypróchnień, z licznymi naroślami, na wysokości 2 m rozgałęzia się na trzy główne konary. Korona rozbudowana, brak posuszu	520	24	Głęboka (Drzewo rośnie w parku pałacowym 20 m na wschód od pałacu brak tablicy urzędowej)	150 - Głęboka
9.	Rozporządzenie Nr 11 Wojewody Dolnośląskiego z dnia 8 sierpnia 2008 r. (Dz. Urz. Woj. Dol. Nr 221 z dnia 19 sierpnia 2008 r. poz. 2494)	Wiąz szypułkowy (<i>Ulmus laevis</i>). Korona rozbudowana, brak widocznego posuszu: pień bez wypróchnień z licznymi naroślami	435	28	Henryków (Drzewo rośnie w pobliżu wejścia na teren Zespołu Klasztornego Cystersów, niedaleko od Bramy Górnej.)	299/2
10.	Rozporządzenie Nr 11 Wojewody Dolnośląskiego z dnia 8 sierpnia 2008 r. (Dz. Urz. Woj. Dol. Nr 221 z dnia 19 sierpnia 2008 r. poz. 2494)	Grupa 3 drzew - Dąb szypułkowy (<i>Quercus robur</i>). W dobrej lub średniej kondycji pnie zdrowe jedynie dąb o obwodzie 455 cm -pień z widocznymi dziuplami Posusz nieliczny Okazy pielęgnowane w przeszłości	455, 410, 450	25, 25, 25	Henryków (Znajduje się na terenie parku leśnego, poza Zespołem Klasztornym Cystersów. Usytuowane przy szlaku niebieskim na ścieżce dydaktycznej)	329
11.	Rozporządzenie Nr 11 Wojewody Dolnośląskiego z dnia 8 sierpnia 2008 r. (Dz. Urz. Woj. Dol. Nr 221 z dnia 19 sierpnia 2008 r. poz. 2494)	Dąb szypułkowy (<i>Quercus robur</i>). Drzewo w średniej kondycji pień uszkodzony widoczna listwa mrozowa posusz średnio liczony	480	28	Henryków (Znajduje się na terenie parku leśnego, poza Zespołem Klasztornym Cystersów. Usytuowane przy szlaku niebieskim na ścieżce dydaktycznej)	329
12.	Rozporządzenie Nr 11 Wojewody Dolnośląskiego z dnia 8 sierpnia 2008 r. (Dz. Urz. Woj. Dol. Nr 221 z dnia 19 sierpnia 2008 r. poz. 2494)	Grupa 3 drzew - Dąb szypułkowy (<i>Quercus robur</i>) - drzewa do zniesienia ochrony			Nie odnaleziono w terenie	
13.	Rozporządzenie Nr 11 Wojewody Dolnośląskiego z dnia 8 sierpnia 2008 r. (Dz. Urz. Woj. Dol. Nr 221 z dnia 19 sierpnia 2008 r. poz. 2494)	Dąb szypułkowy (<i>Quercus robur</i>) - drzewo do zniesienia ochrony			Nie odnaleziono w terenie	

14.	Uchwała nr XXXV/253/2013 Rady Miejskiej w Ziębicach z dnia 14 maja 2013 r. (Dz. Urz. Woj. Dol. z 2013 r. poz. 4723)	Świerk pospolity (Picea abies)	210		Ziębice Zachód (ul. B. Chrobrego 11 przypałacowy zespół parkowy)	544
15.	Uchwała nr XXXV/253/2013 Rady Miejskiej w Ziębicach z dnia 14 maja 2013 r. (Dz. Urz. Woj. Dol. z 2013 r. poz. 4723)	Świerk pospolity (Picea abies Viminalis)	250		Ziębice Zachód (ul. B. Chrobrego 11 przypałacowy zespół parkowy)	544
16.	Uchwała nr XXXV/253/2013 Rady Miejskiej w Ziębicach z dnia 14 maja 2013 r. (Dz. Urz. Woj. Dol. z 2013 r. poz. 4723)	Wiąz szypulkowy (Ulmus leavis)	390		Ziębice Zachód (ul. B. Chrobrego 11 przypałacowy zespół parkowy)	544
17.	Uchwała nr XXXV/253/2013 Rady Miejskiej w Ziębicach z dnia 14 maja 2013 r. (Dz. Urz. Woj. Dol. z 2013 r. poz. 4723)	Klon zwyczajny (Acer Platanoides)	310		Ziębice Zachód (ul. B. Chrobrego 11 przypałacowy zespół parkowy)	544
18.	Uchwała nr XXXV/253/2013 Rady Miejskiej w Ziębicach z dnia 14 maja 2013 r. (Dz. Urz. Woj. Dol. z 2013 r. poz. 4723)	Buk zwyczajny (Fagus Sylvatica)	360		Ziębice Zachód (ul. B. Chrobrego 11 przypałacowy zespół parkowy)	544
19.	Uchwała nr XXXV/253/2013 Rady Miejskiej w Ziębicach z dnia 14 maja 2013 r. (Dz. Urz. Woj. Dol. z 2013 r. poz. 4723)	Lipa drobnolistna (Tilia cordata)	310		Ziębice Zachód (ul. B. Chrobrego 11 przypałacowy zespół parkowy)	544
20.	Uchwała nr XXXV/253/2013 Rady Miejskiej w Ziębicach z dnia 14 maja 2013 r. (Dz. Urz. Woj. Dol. z 2013 r. poz. 4723)	Świerk pospolity (Picea abies Viminalis)	230		Ziębice Zachód (ul. B. Chrobrego 11 przypałacowy zespół parkowy)	544
21.	Uchwała nr XXXV/253/2013 Rady Miejskiej w Ziębicach z dnia 14 maja 2013 r. (Dz. Urz. Woj. Dol. z 2013 r. poz. 4723)	Świerk pospolity (Picea abies Viminalis)	200		Ziębice Zachód (ul. B. Chrobrego 11 przypałacowy zespół parkowy)	544
22.	Uchwała nr XXXV/253/2013 Rady Miejskiej w Ziębicach z dnia	Buk zwyczajny (Fagus Sylvatica Asplemifolia)	425		Ziębice Zachód (ul. B. Chrobrego 11 przypałacowy zespół parkowy)	544

	14 maja 2013 r. (Dz. Urz. Woj. Dol. z 2013 r. poz. 4723)					
23.	Uchwała nr XXXV/253/2013 Rady Miejskiej w Ziębicach z dnia 14 maja 2013 r. (Dz. Urz. Woj. Dol. z 2013 r. poz. 4723)	<i>Jesion wąskolistny</i> (<i>Fraxinus angustifolia</i>)	270		Ziębice Zachód (ul. B. Chrobrego 11 przypałacowy zespół parkowy)	544
24.	Uchwała nr XXXV/253/2013 Rady Miejskiej w Ziębicach z dnia 14 maja 2013 r. (Dz. Urz. Woj. Dol. z 2013 r. poz. 4723)	<i>Klon zwyczajny</i> (<i>Acer Platanoides</i> Schwedleri)	320		Ziębice Zachód (ul. B. Chrobrego 11 przypałacowy zespół parkowy)	544

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu, *Rejestr pomników przyrody Województwa Dolnośląskiego*

11. Występowanie obszarów naturalnych zagrożeń geologicznych

Na terenie gminy stwierdzono występowanie osuwisk o numerach: 81436 (osuwisko zlokalizowane w Ziębicach o stopniu aktywności częściowo ciągłym i częściowo okresowym), 81437 (osuwisko zlokalizowane w Ziębicach aktywne ciągle), 81434 oraz 81435 (osuwiska zlokalizowane w Czerńcycach, aktywne okresowo). Na terenie gminy występują również tereny zagrożone ruchami masowymi.

Według danych archiwalnych, na terenie gminy stwierdzono występowanie czterech osuwisk w: Czerńcycach i Głębokiej (nieczynne) oraz dwa o niskiej aktywności w mieście Ziębice.¹⁹

Ruchom osuwiskowym w obu zboczach doliny Czerńcyc sprzyja niekorzystna budowa geologiczna. Ruchy masowe generowane są po powierzchni stropu iłów mioceńskich, łatwo lasujących się pod wpływem wody gruntowej spływającej do dna doliny po ich nieprzepuszczalnym ekranie. Osuwisko zlokalizowane jest na gruntach niejednorodnych: piaskach, iłach oraz utworach lessopodobnych powstałych w trzecio- i czwartorzędzie. Nasilenie ruchów nastąpi zawsze w przypadku wystąpienia okresów intensywnych, długotrwałych opadów deszczu. Stałym uszkodzeniom związanym z funkcjonowaniem osuwiska podlega szosa oraz zabudowania. Obserwacje świeżych pęknięć asfaltu, świeżych odsłonień w skarpie niszy potwierdzają aktywność osuwiska i wysokie prawdopodobieństwo dalszych ruchów.

Osuwisko w Głębokiej jest nieczynne. Ma ono słabo czytelne formy wynikające z wieloletniej eksploatacji, w znacznej części objęte jest polami uprawnymi i łąkami. Może stanowić zagrożenie tylko w przypadku znacznego podniesienia się poziomu wód gruntowych po długotrwałych i obfitych opadach deszczu. Koluwia w większości usunięte zostały wskutek erozji potoku. Zagrożenie dotyczy szosy, która zlokalizowana jest w strefie

¹⁹ Na podstawie: *Rejestracja i inwentaryzacja naturalnych zagrożeń geologicznych na terenie całego kraju (ze szczególnym uwzględnieniem osuwisk oraz innych zjawisk geodynamicznych)*, Ministerstwo Środowiska, [w:] geozagrozenia.pgi.gov.pl [dostęp: 22.08.2016].

północnej krawędzi osuwiska, częściowo na wysokim nasypie. Warstwy glin zwałowych przekładanych piaskami i żwirami, w przypadku większego zawodnienia, mogą stać się podatne na ruchy masowe.

Pierwsza strefa osuwiskowa w m. Ziębicach znajduje się w obrębie parku. Znaczna jego część została przekształcona, zniwelowana i pocięta gęstą siecią alejek i ścieżek spacerowych, co uniemożliwia wyznaczenie granic osuwiska. Poprzez to zagrożona jest położona w pobliżu stacja uzdatniana wody. Zagrożenie może wynikać przy wyraźnych zmianach klimatycznych - długotrwałych opadach atmosferycznych zwiększających przepływy wód gruntowych w strefie stropu miocenu. Stanowi on płaszczyznę poślizgu ew. osuwisk. Sugeruje się utrzymanie zalesienia i sprawnego systemu odprowadzania wód opadowych ze strefy osuwiska oraz monitorowanie położenia zwierciadła wód gruntowych.

Drugie osuwisko na terenie miasta znajduje się w części Nieszków i jest mało aktywne. Osuwisko reprezentuje powszechną w tym obszarze sytuację geologiczną, sprzyjającą ruchom masowym, a związaną z obecnością ilastych osadów miocenu. Długookresowe obniżanie się poziomu wód gruntowych spowodowało ustanie ruchów. Lokalizacja obiektu nie stwarza zagrożenia nawet w przypadku jego odnowienia. Sugeruje się zapobieganie gromadzeniu się wód opadowych w zagłębieniach koluwium i utrzymanie roślinności w głównej skarpie.

12. Występowanie udokumentowanych złóż kopalin, zasobów wód podziemnych, udokumentowanych kompleksów podziemnego składowania dwutlenku węgla oraz terenów górniczych

12.1. Udokumentowane złoża kopalin oraz tereny górnicze ustalone na podstawie przepisów odrębnych

Gmina Ziębice nie należy do bogatych pod względem zasobności w surowce mineralne. Na terenie gminy stwierdzono obecnie występowanie trzech złóż udokumentowanych kruszyw naturalnych. Na terenie Lubnowa, w południowej części gminy, udokumentowano złoża skał metamorficznych – amfibolitu, na terenie Pomianowa Dolnego zlokalizowane są surowce takie jak: piaski i żwiry oraz gnejsy, natomiast w Dębowcu oraz Ziębicach stwierdzono występowanie piasków i żwirów. Na podstawie corocznej publikacji Państwowego Instytutu Geologicznego oraz Państwowego Instytutu Badawczego *Bilans zasobów złóż kopalin w Polsce wg stanu na 31 XII 2015* zdefiniowano zasoby surowcowe gminy oraz określony został ich stan zagospodarowania, przy czym symbole literowe oznaczają:

- **P** – złoża o zasobach rozpoznanych wstępnie (w kat. C2 + D, a w przypadku ropy i gazu – w kat. C),
- **R** - złoża o zasobach rozpoznanych szczegółowo (w kat. A + B + C1, a w przypadku ropy i gazu – w kat. A + B),
- **T** - złoża zagospodarowane, eksploatowane okresowo.

Tabela 37 Wykaz udokumentowanych złóż w gminie Ziębice (stan na 31 XII 2015)

Lp.	KOD	NAZWA	TYP	ZASOBY	STAN	KONCESJA
-----	-----	-------	-----	--------	------	----------

	ZŁOŻA	ZŁOŻA	SUROWCA	geologiczne bilansowe [ha]	przemysłowe [ha]	ZAGOSPODAROWANIA	
1.	KD16883	Lubnów	Skąły metamorficzne - Amfibolit	4 415	-	R	-
2.	KN10227	Dębowiec	Piaski i żwiry	81	-	R	-
3.	KN17808	Ziębice	Piaski i żwiry	1 848	-	R	-
4.	KN17076	Ziębice	Piaski i żwiry	480	-	P	-

Źródło: Opracowanie własne na podstawie *Bilans zasobów złóż kopalin w Polsce wg stanu na 31 XII 2015*, Państwowy Instytut Geologiczny, Państwowy Instytut Badawczy, Warszawa 2016

12.2. Wody powierzchniowe

Teren gminy przecinają dwie główne doliny rzeczne – Oławy oraz Nysy Kłodzkiej oraz ich sieć dopływów, a w szczególności:

- Wrześnica, Czerna, Złotnik, Cienkówka, Stara Oława – dopływy Oławy,
- Młynówka Grzmiąca – dopływ Nysy Kłodzkiej.

Centralna część gminy jest obszarem najmniej urozmaiconym pod względem występowania cieków wodnych. Najwięcej z nich przepływa w północnym i południowym fragmencie gminy, gdzie zlokalizowane są również kanały, mniejsze cieki wodne czy rowy melioracyjne związane z funkcjonowaniem rolnictwa na terenie gminy, która może stanowić pewne zagrożenie dla sieci hydrograficznej. Stosowanie nawozów powoduje przenikanie szkodliwych substancji chemicznych do gleby i wód powierzchniowych. Zrealizowanie systemów pasów zadrzewień i zakrzewień wzdłuż cieków wodnych w dużej mierze ograniczyłoby przenikanie szkodliwych substancji chemicznych i przyczyniło się do poprawy jakości wód na terenie całej gminy. Natomiast w przypadku obszarów, które zasilają naturalne zbiorniki wodne należy całkowicie zakazać gnojownia użytków rolnych.

Ustawa Prawo wodne wprowadza obszarowe formy ochrony wód. Strefa ochrony ujęć wody, gdzie obowiązują określone nakazy, zakazy i ograniczenia w zakresie użytkowania gruntów i korzystania z wody, z podziałem na strefy ochrony bezpośredniej oraz strefy ochrony pośredniej wód. Na terenie gminy funkcjonują dwie oczyszczalnie ścieków, jedna w Ziębicach oraz druga w Henrykowie. Oczyszczalnia w Henrykowie w 2011 roku przeszła modernizację, w związku z czym podłączone do niej zostały następujące miejscowości: Brukalice, Henryków, Nowy Dwór, Raczyce, Wadochowice oraz Witostowice. Natomiast modernizacja oczyszczalni ścieków w Ziębicach istotnie przyczyniła się do ochrony wód rzeki Oławy, która stanowi zaplecze wody pitnej dla Wrocławia.²⁰

Stan czystości wód rzeki Oławy i Nysy Kłodzkiej w roku 2007 przedstawia poniższa tabela. Są to wartości zanotowane w kilku punktach pomiarowych znajdujących się na ww. rzekach.

²⁰ Na podstawie: *Strategia Rozwoju Gminy Ziębice na lata 2016-2026*, Załącznik nr 1 do Uchwały Nr XXIII/119/2016 Rady Miejskiej w Ziębicach z dnia 17.03.2016 w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Gminy Ziębice na lata 2016-2026

Tabela 38 Porównanie stężeń miarodajnych w wybranych punktach pomiarowo-kontrolnych na rzece Oławie

Lp.	WSKAŹNIK		km 67,1	km 54,0	km 41,6	km 2,0
1.	Temperatura wody	°C	17,7	18,2	19	20,79
2.	Zawiesiny ogólne	mg/l	1310	247	43	9,08
3.	Odczyn	pH	7,6-8,1	7,9-8,2	7,9-8,2	7,5-8,3
4.	Tlen rozpuszczony	mg O ₂ /l	6,8	8,1	7,2	5,014
5.	BZT ₅	mg O ₂ /l	40,7	7,31	7,54	3,985
6.	ChZTMn	mg O ₂ /l	66,3	12,5	7,91	6,44
7.	Ogólny węgiel organiczny	mg C/l	68,3	14	8,69	8,581
8.	Amoniak	mg NH ₄ /l	0,701	0,388	0,277	0,3765
9.	Azot Kjeldahla	mg N/l	8,87	2,04	1,18	1,371
10.	Azotany	mg NO ₃ /l	13,8	14,8	18	18,91
11.	Azotyny	mg NO ₂ /l	0,585	0,257	0,303	0,2767
12.	Azot ogólny	mg N/l	11,3	5,16	5,2	5,269
13.	Fosforany	mg PO ₄ /l	1	1,15	0,934	0,3709
14.	Fosfor ogólny	mg P/l	1,21	0,646	0,4	0,1583
15.	Przewodność	µS/cm	710	704	650	732,6
16.	Substancje rozpuszczone	mg/l	560	552	520	586,2

Wyróżnione wartości wskaźników wskazują IV lub V klasę wód

Źródło: Opracowanie własne na podstawie *Ocena stanu jakości rzek województwa dolnośląskiego w 2007 roku*, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska we Wrocławiu, Warszawa 2016

Na podstawie przedstawionych danych wynika, że jakość i czystość rzeki Oławy poprawia się z jej dalszym przebiegiem aż do ujścia do Odry. Spowodowane jest to lokalizacją zanieczyszczeń w górnym biegu rzeki oraz umiejscowieniem oczyszczalni ścieków, m.in. w Ziębicach.

Ze względu na dużą liczbę oczyszczalni ścieków zlokalizowanych na Nysie Kłodzkiej w powiecie kłodzkim, jej stężenia miarodajne są lepsze na terenie gminy Ziębice. Rzeka zlokalizowana tuż przy południowej granicy gminy w znacznej mierze wykazuje wysoki poziom czystości oraz jakości wód.

Tabela 39 Porównanie stężeń miarodajnych w wybranych punktach pomiarowo-kontrolnych na rzece Nysie Kłodzkiej

Lp.	WSKAŹNIK		km 167,0	km 133,6	km 124,1	km 97,0
1.	Temperatura wody	°C	15,1	17,8	17,3	19,2
2.	Zawiesiny ogólne	mg/l	2,5	2,5	15,5	23,4
3.	Odczyn	pH	7,3-7,9	7,4-8,6	7,7-8,1	7,7-8,1
4.	Tlen rozpuszczony	mg O ₂ /l	9,3	9,0	8,9	8,4
5.	BZT ₅	mg O ₂ /l	1,0	2,2	7,3	2,5
6.	ChZTMn	mg O ₂ /l	-	-	-	-
7.	Ogólny węgiel organiczny	mg C/l	3,7	5,7	5,5	6,7
8.	Amoniak	mg NH ₄ /l	0,12	0,28	1,10	0,32
9.	Azot Kjeldahla	mg N/l	0,49	0,48	0,99	0,69
10.	Azotany	mg NO ₃ /l	6,37	9,43	10,9	14,6
11.	Azotyny	mg NO ₂ /l	0,015	0,069	0,181	0,109
12.	Azot ogólny	mg N/l	1,96	2,54	2,99	3,81
13.	Fosforany	mg PO ₄ /l	0,133	0,369	1,200	0,455
14.	Fosfor ogólny	mg P/l	0,08	0,21	0,59	0,19
15.	Przewodność	µS/cm	109	224	346	436
16.	Substancje rozpuszczone	mg/l	85	170	238	226

Wyróżnione wartości wskaźników wskazują IV lub V klasę wód

Źródło: Opracowanie własne na podstawie *Ocena stanu jakości rzek województwa dolnośląskiego w 2007 roku*, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska we Wrocławiu, Warszawa 2016

Na terenie gminy występują również stojące wody powierzchniowe – stawy, a w szczególności: Henryk i Karol w obrębie Henryków, czy zbiorniki wodne związane z pracami oczyszczania ścieków na terenie miasta.

Na terenie gminy zlokalizowane są cztery zbiorniki retencyjne:

- Służewów – zbiornik retencyjny suchy,
- Zbiornik Nieszków,
- Osina Mała – zbiornik retencyjny suchy,
- Starczówek – zbiornik retencyjny suchy.²¹

12.3. Jednolite Części Wód Powierzchniowych

Teren gminy przynależy do Jednolitych Części Wód Powierzchniowych (JCWP) – jednej z podstawowych jednostek gospodarki wodnej na terenie Polski. Poniżej zaprezentowano części wód, które w całości lub we fragmentach przebiegają przez gminę Ziębice.

Tabela 40 Jednolite Części Wód Powierzchniowych na terenie gminy Ziębice

SCALONA CZĘŚĆ WÓD			JEDNOLITA CZĘŚĆ WÓD POWIERZCHNIOWYCH		TYP	
kod	nazwa	Liczba JCWP w SCWP	kod	nazwa	nr	nazwa
SO0909	Nysa Kłodzka od zb. Topola wł. do zb. Nysa wł.	4	PLRW6000012599	Nysa Kłodzka od oddzielenia się Młynówki Pomianowskiej do wypływu ze zb. Nysa	0	Typ nieokreślony
			PLRW60006125129	Młynówka Pomianowska	6	Potok wyżynny węglanowy z substratem drobnoziarnistym na lessach i lessopodobnych
			PLRW60006125149	Głęboka	6	Potok wyżynny węglanowy z substratem drobnoziarnistym na lessach i lessopodobnych
SO0914	Oława od źródła do Krynki	3	PLRW6000613341929	Oława od źródła do Podgórki	6	Potok wyżynny węglanowy z substratem drobnoziarnistym na lessach i lessopodobnych
			PLRW600061334169	Cieńkówka	6	Potok wyżynny węglanowy z substratem drobnoziarnistym na lessach i lessopodobnych
SO0915	Krynka	6	PLRW600061334249	Krynka od źródła Karnkowskiego Potoku	6	Potok wyżynny węglanowy z substratem drobnoziarnistym na lessach i lessopodobnych

²¹ Program Ochrony Środowiska Gminy Ziębice, BMT Polska Sp. z o.o., Ziębice 2004 r.

SO0908	Nysa Kłodzka od Ścinawki do zb. Topola	14	PLRW60004123269	Goleniówka	4	Potok wyżynny krzemianowy substratem gruboziarnistym - zachodni
			PLRW6000412332	Dopływ spod Starczowa	4	Potok wyżynny krzemianowy substratem gruboziarnistym - zachodni

Źródło: Opracowanie własne na podstawie *Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry* zatwierdzonego na posiedzeniu Rady Ministrów w dniu 22 lutego 2011 r.

Nysa Kłodzka od oddzielenia się Młynówki Pomianowskiej do wypływu ze zbiornika Nysa należy do silnie zmienionej części wód o zagrożonym i złym statusie, których jakość zostanie poprawiona w związku z modernizacją zbiornika wodnego Nysa. Część wód Młynówki Pomianowskiej, Dopływu spod Starczowa oraz Goleniówki określone są jako niezagrożone, naturalne, natomiast Cieńkówka jako zagrożona, naturalna część wód. Oława od źródła do Podgórki oraz Krynka od źródła do Karnkowskiego Potoku są zagrożone, silnie zmienionymi częściami wód, w których stopień zanieczyszczenia wód spowodowany jest niekorzystnym rodzajem zagospodarowania zlewni.²²

12.4. Udokumentowane kompleksy podziemnego składowania dwutlenku węgla

Na terenie gminy nie stwierdzono występowania udokumentowanych kompleksów podziemnego składowania dwutlenku węgla.

12.5. Wody podziemne

Na terenie gminy nie znajdują się Główne Zbiorniki Wód Podziemnych. Najbliżej zlokalizowanym względem gminy jest udokumentowany w 2013 roku Główny Zbiornik Wód Podziemnych GZWP nr 338 o nazwie „Subzbiornik Paczków – Niemodlin”. Zbiornik ten należy do typów porowych i zlokalizowany jest we fliszach karpackich.

Wody podziemne na terenie gminy występują w trzech piętrach wodonośnych: czwartorzędowym, trzeciorzędowym oraz paleozoiczno-prekambryjskim. W piętrze czwartorzędowym miąższość użytkowej warstwy wodonośnej mieści się w przedziale 10-20 m, a możliwa wydajność wynosi 20-50 m³/h. Z reguły zwierciadło wody znajduje się na głębokości do 10 m. W piętrze trzeciorzędowym, dominującym na terenie gminy Ziębice, woda występuje w osadach piaszczysto-żwirowych. Miąższość całego kompleksu dochodzi do 100 m, a zwierciadło wody poziomego użytkowego sięga głębokości ok. 24,5-36,6 m. Piętro paleozoiczno-prekambryjskie jest najmniej rozpoznane ze względu na sposób zbierania się wód w szczelinach, co sprawia, że jej niewielka ilość nieznacznie przyczynia się do rozwoju gospodarki Ziębic. Zwierciadło wód tego piętra sięga głębokości ok. 80 m.

Gmina posiada własne zasoby wody pitnej, która rozdysponowywana jest z trzech ujęć podziemnych na teren całej gminy:

²² Na podstawie *Program wodno-środowiskowy kraju* – załącznik 1, Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej

- ujęcie „Nieszków” – zasilanie: Ziębice, Brukalic, Czerńczyk, Henrykowa, Krzelkowa, Lipy, Niedźwiednika, Nowego Dworu, Raczyk, Rososznicy, Skalic, Służejowa, Wadochowic oraz Witostowic,
- ujęcie Starczówek – zasilanie: Starczówka, Biernacie, Głębokiej, Lubnowa, Niedźwiedzia, Osiny Małej oraz Pomianowa Dolnego,
- ujęcie Dębowiec – zasilanie: Dębowca oraz Osiny Wielkiej.

Na terenie gminy zlokalizowane jest także ujęcie wody Henryków, które zostało wyłączone z eksploatacji w 2001 roku i stanowi rezerwę dla zasilania wodociągu w Henrykowie w przypadku awarii ujęcia „Nieszków”. Ponadto w Kalinowicach Dolnych występuje ujęcie wody dla Rolniczego Przedsiębiorstwa Produkcyjno-Handlowego „Ziębice” Sp. z o.o., posiadające ustanowioną strefę ochronną składającą się jedynie z terenu ochrony bezpośredniej – decyzja nr WŚR.6341.76.2011 z dnia 15.11.201 r. wydaną przez Starostwo Ząbkowice Śląskie.

Ujęcia wody zasilające gminę są dobrej jakości i w większości nie wymagają dodatkowego uzdatniania. Na podstawie decyzji właściwych urzędów wydane zostały strefy ochrony sanitarnej wokół ujęć wód podziemnych.

Tabela 41 Ujęcia wód podziemnych w gminie Ziębice

Nazwa ujęcia		Nieszków	Starczówek	Dębowiec	Henryków Studnia R-1	Henryków Studnia nr 1,2
Nr decyzji zasobowej		3/2010	18/79	11/85	33/83	28/85
Data decyzji zasobowej		08.11.2010	20.08.1979	07.02.1985	10.11.1983	18.07.1985
Pozwolenie wodnoprawne	Urząd	Starosta Ząbkowicki	Urząd Wojewódzki Wałbrzych	Urząd Wojewódzki Wałbrzych	Urząd Wojewódzki Wałbrzych	Urząd Wojewódzki Wałbrzych
	Numer	13/W/16	RGZL.I-7211/45/80	OS.IV-6210/82/95	OS.IV-62/169/98	OS.IV-6210/33/91
	Data wyd.	26.02.2016	15.05.1980	08.08.1995	19.12.1997	11.06.1991
	Data waż.	31.01.2030	31.12.2050	31.12.2015	31.12.2020	31.12.2010
Strefa ochrony sanitarnej	Urząd	Prezydent Wojewódzkiej Rady Narodowej we Wrocławiu	Urząd Wojewódzki Wałbrzych	Urząd Wojewódzki Wałbrzych	Urząd Wojewódzki Wałbrzych	Urząd Wojewódzki Wałbrzych
	Numer	GW.I.31/12/65	OŚ/IV-6210/170/98	OŚ/IV-6210/82/95	OS.IV-62/169/98	OS.IV-62/169/98
	Data wyd.	08.05.1965	19.12.1997	08.08.1995	19.12.1997	19.12.1997
	Data waż.	-	31.12.2050	31.12.2015	31.12.2020	31.12.2020

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta i Gminy w Ziębicach

Ponadto na terenie gminy Ziębice, w obrębie Kalinowice Dolne (dz. nr 259/2) zlokalizowane są dwie studnie głębinowe, dla których obowiązuje Decyzja 59/W/11 Starosty Ząbkowickiego udzielająca Rolniczemu Przedsiębiorstwu Produkcyjno-Handlowemu „Ziębice” Sp. z o. o. pozwolenia wodnoprawnego na szczególne korzystanie z wód w zakresie poboru wód podziemnych.

13. Stan systemów komunikacji i infrastruktury technicznej, w tym stopnia uporządkowania gospodarki wodno-ściekowej, energetycznej oraz gospodarki odpadami

13.1. Stan systemu komunikacji kolejowej

Przez część gminy, począwszy od obrębu Niedźwiednik do obrębu Witostowice, w kierunku północno-wschodnim, przebiega linia I-rzędu, dwutorowa, zelektryfikowana na trasie Wrocław – Strzelin – Ziębice – Kamieniec Ząbkowicki – Kłodzko o numerze 276 (C-59/2). Długość linii kolejowej na obszarze gminy wynosi około 19 km. W Pomianowie Dolnym swój przebieg ma także linia kolejowa nr 137, na trasie Legnica – Katowice o długości ok. 3 km. Występuje również nieczynna linia kolejowa nr 335, która niegdyś łączyła ze sobą stację kolejową w Henrykowie oraz stację w Ciepłowodach.

13.2. Stan systemu komunikacji drogowej

Pod względem ilości dróg obszar gminy jest dobrze skomunikowany. Sieć składa się z dróg wojewódzkich, powiatowych, gminnych i lokalnych. Najbardziej uczęszczane są drogi wojewódzkie o numerach 385 i 395:

- droga wojewódzka nr 385: droga o przebiegu: Wolibórz – Ząbkowice Śląskie – Ziębice (przez sołectwa: Wigancice, Kalinowice Dolne, Ziębice oraz Niedźwiednik) – Grodków – Kopice – Droga 46 (Jaczowice). Jej długość na terenie gminy Ziębice wynosi ok. 21 km oraz posiada klasę drogi głównej – G,
- droga wojewódzka nr 395: droga o przebiegu: Wrocław – Strzelin – Ziębice (przez sołectwa: Wadochowice, Henryków, Nowy Dwór, Ziębice, Biernacice, Niedźwiedź oraz Lubnów) – Chałupki. Jej długość na terenie gminy Ziębice wynosi ok. 24 km oraz posiada klasę drogi głównej – G,

Drogi powiatowe na terenie gminy Ziębice, których klasa techniczna odpowiada kategorii dróg zbiorczych Z:

- Nr 3151 D - od drogi wojewódzkiej 385 - Służejów do drogi gminnej,
- Nr 3170 D - od drogi 3070D Ciepłowody - Henryków - Skalice - Bożnowice - granica powiatu strzelińskiego,
- Nr 3172 D - od drogi 3070D Piotrowice - Muszkowice - Czesławice - Henryków do drogi wojewódzkiej nr 395,
- Nr 3174 D - od Ząbkowic Śląskich (skrzyżowanie ul. Powstańców Warszawy z ul. Staszica) – Czerńczyce - Ziębice (ul. Bolesława Chrobrego i Kolejowa do drogi wojewódzkiej 385),
- Nr 3178 D - od drogi wojewódzkiej 385 Niedźwiednik - Starczów - Kamieniec do drogi wojewódzkiej 382,
- Nr 3183 D - od drogi wojewódzkiej 395 Henryków - Krzelków do drogi 3174D
- Nr 3184 D - od drogi wojewódzkiej 395 Raczyce - Witostowice - granica powiatu strzelińskiego,
- Nr 3185 D - od drogi 3205D Nowina - Bożnowice do drogi 3170D,
- Nr 3186 D - od drogi 3170D Bożnowice (kierunek Wigancice) - koniec drogi na przepuście,

- Nr 3187 D - od drogi 3170D Bożnowice - Dębowiec - Osina Wielka do drogi 3190D,
- Nr 3188 D - od dr wojewódzkiej 395 Nowy Dwór - Kalinowice Górne do drogi 3187D,
- Nr 3189 D - od Ziębic ul. Wałowa (od skrzyżowania z ul. Wojska Polskiego) - Dębowiec - granica województwa opolskiego,
- Nr 3190 D - od Ziębic ul. Osińska (od skrzyżowania z ul. Przemysławą) - Osina Wielka - granica województwa opolskiego,
- Nr 3191 D - od skrzyżowania z ul. Przemysławą - Ziębice ul. Otmuchowska - Starczówek - granica województwa opolskiego,
- Nr 3192 D - od drogi 3191D Starczówek - Głęboka - Pomianów Dolny do drogi 3198D,
- Nr 3193 D - od drogi 3191D Starczówek – Niedźwiedź – Doboszowice - Topola – Błotnica - do drogi krajowej nr 46,
- Nr 3194 D - od drogi wojewódzkiej 385 - Rososznicza do drogi gminnej,
- Nr 3196 D - od drogi wojewódzkiej 395 Biernacice - Starczów do drogi 3178D,
- Nr 3197 D - od drogi wojewódzkiej 395 - Biernacice do drogi 3196D,
- Nr 3198 D - województwo opolskie (Paczków) - Pomianów Dolny – województwo opolskie (Lubiatów),
- Nr 3205 D - od drogi 3170D Jasienica - Nowina - granica powiatu strzelińskiego.

Tereny komunikacji drogowej na terenie gminy wynoszą ok. 207,0 km, przy czym długość dróg kategorii gminnej to 63,0 km.

Ponadto w Planie Finansowo-Zadaniowym Dolnośląskiej Służby Dróg i Kolei na terenie gminy planuje się przebudowę drogi DW 385 na odcinku Służejów – Ziębice (km 51+500 ÷ 52+440), przebudowa mostu w ciągu DW 385 w miejscowości Ziębice, remont drogi wojewódzkiej nr 395 na odcinkach: Ziębice – Paczków (km 65+500 ÷ 66+460), Wadochowice – Henryków (km 49+830 ÷ 51+050), Wadochowice (km 47+300 ÷ 48+950), Henryków (etapami na odcinku km 51+645 ÷ 52+460). W Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Dolnośląskiego, Perspektywa 2020 brak jest inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym dotyczących dróg wojewódzkich na terenie gminy Ziębice.

13.3. Zaopatrzenie w wodę

Miejscowości gminy Ziębice są dobrze zwodociągowane. Rozdzielcza sieć wodociągowa ma długość 26,6 km na terenie miasta oraz 89,1 km na obszarze wiejskim gminy i obsługuje większość gospodarstw domowych położonych na terenach miejscowości gminy. Jedynie trzy miejscowości: Nowina, Bożnowice oraz Jasienica wymagają podłączenia do sieci wodociągowej. Zużycie wody w 2014 r. wyniosło 243,8 dam³ na terenie miasta oraz 189,7 dam³ w obrębach wiejskich, co w przeliczeniu na 1 mieszkańca gminy daje około 26,9 m³ w mieście oraz 21,7 m³ na terenie gminy.

Tabela 42 Sieć wodociągowa na terenie gminy Ziębice w latach 2002-2014

wskaźnik
rok

obszar miasta												
obszar wiejski												
długość czynnej sieci rozdzielczej [km]												
2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
23,7	23,7	23,7	23,9	24,2	24,2	24,7	25,3	25,8	26,3	26,4	26,5	26,6
48,1	52,1	61,3	56,3	60,6	63,3	77,3	77,3	77,3	76,9	83,8	89,1	89,1
przylączya prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania [szt.]												
2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
969	969	969	969	969	971	984	988	988	988	1 001	1 006	1 024
974	1 022	1 195	1 195	1 275	1 300	1 391	1 400	1 428	1 506	1 517	1 639	1 639
woda dostarczona gospodarstwom domowym [dam ³]												
2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
403,2	371,0	271,9	304,1	294,4	275,4	329,7	334,0	287,9	296,2	288,3	234,8	243,8
174,6	166,1	134,6	190,4	156,2	186,0	169,0	210,8	203,4	203,9	196,4	190,2	189,7
ludność korzystająca z sieci wodociągowej [os.]												
2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
9 125	9 016	8 916	8 842	8 796	8 776	8 755	8 744	8 913	8 880	8 803	8 726	8 671
4 965	5 043	5 374	5 326	5 385	5 404	5 538	5 547	5 565	5 656	5 651	5 742	6 410
zużycie wody w gospodarstwach domowych ogółem na 1 mieszkańca [m ³]												
2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
41,5	38,6	28,6	32,4	31,5	29,5	35,5	36,1	30,8	31,9	31,2	25,7	26,9
19,1	18,3	14,8	21,0	17,3	20,7	18,9	23,5	22,7	22,9	22,1	21,6	21,7

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego:

Bank Danych Lokalnych, Kategoria: *Gospodarka mieszkaniowa i komunalna*, Grupa: *Urządzenia sieciowe*

Ujęcie wody „Nieszków” w Ziębicach znajduje się na południu miasta. Zasoby eksploatacyjne wynoszą 420 m³/h, natomiast pozwolenie wodnoprawne zezwala na pobór wody w ilości Q_{śrd}=7 400 m³/d, Q_{maxh}=308,3 m³/4 za pomocą 5 studni. Woda ze studni trafia do Stacji Uzdatniania Wody w Ziębicach, która wyposażona jest w komorę napowietrzną wody surowej (zbiornik o pojemności V=60 m³), filtry ciśnieniowe – odżelaziacze, o prędkości filtracji 9,95 m/h, stację pomp, wyrównawczy zbiornik wody czystej o pojemności V=1 500 m³ oraz odstożniki wody popłucznej. Kolejne ujęcie – ujęcie wody Henryków składa się z 3 studni, natomiast eksploatowane są tylko wie. Ich łączna wydajność wynosi 25,2 m³/h, od 2001 roku stanowi tylko rezerwę wodociągową w przypadku awarii ujęcia „Nieszków”. Ponadto przy ujęciu została wybudowana kontenerowa stacja uzdatniania wody o wydajności Q=20 m³/h. Na terenie gminy funkcjonuje również ujęcie wody Starczówek o zasobach eksploatacyjnych wynoszących 128 m³/h. Przy ujęciu funkcjonuje Stacja Uzdatniania Wody, której podstawowymi obiektami są komory napowietrzania i filtry oraz stacja pomp i zbiornik wody czystej. Ujęcie wody Dębowiec posiada pozwolenie na pobór wody w ilości: Q_h=19,0 m³/h, Q_{śrd}=157,0 m³/d, Q_{maxd}=215,0 m³/d. Ujęcie współpracuje z SUW złożona z komory napowietrzania i filtrów odżelazających, stacji pomp oraz zbiornika wody czystej.²³

²³ Gmina Ziębice, *Opracowanie koncepcji programowej zaopatrzenia w wodę miejscowości Kalinowice Górne i Dolne, Wigańcice, Bożnowice, Jasienica, Nowina. Opracowanie Projektów budowlano-wykonawczych na budowę sieci wodociągowej dla miejscowości Kalinowice Górne i Dolne, Wigańcice, Bożnowice, Jasienicy i Nowiny, Ziębice 2009*

13.4. Odprowadzanie ścieków

Na terenie gminy funkcjonują dwie oczyszczalnie ścieków, jedna w Ziębicach oraz druga w Henrykowie. Oczyszczalnia w Henrykowie w 2011 roku przeszła modernizację, w związku z czym podłączone do niej zostały następujące miejscowości: Brukalice, Henryków, Nowy Dwór, Raczyce, Wadochowice oraz Witostowice. Przepustowość oczyszczalni wynosi 300 m³/d. Oczyszczalnia ścieków w Ziębicach w istotny sposób przyczyniła się do poprawy środowiska, a w szczególności jakości wód w rzece Oławie. Jej przepustowość osiąga nawet 5 400 m³/d.

Długość czynnej sieci kanalizacyjnej na terenie gminy w 2014 r. wynosiła 49,6 km, przy czym 24,4 km na obszarze miasta, a liczba osób korzystających z sieci wynosiła 9 085 na terenie całej gminy.

Tabela 43 Sieć kanalizacyjna na terenie gminy Ziębice w latach 2002-2014

wskaźnik												
rok												
obszar miasta												
obszar wiejski												
długość czynnej sieci kanalizacyjnej [km]												
2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
19,5	19,5	19,5	19,5	19,5	19,5	19,5	19,5	19,5	19,5	24,4	24,4	24,4
3,4	3,4	3,4	3,4	4,2	4,2	4,2	4,2	4,2	4,2	24,0	25,2	25,2
przyłacza prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania [szt.]												
2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
773	774	774	774	774	777	777	780	784	785	791	791	828
41	41	41	41	41	41	61	61	61	61	88	181	241
ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej [os.]												
2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
7 426	7 337	7 255	7 195	7 158	7 144	7 124	7 117	7 256	7 233	7 177	7 112	7 139
882	881	894	887	878	876	938	938	934	933	1 037	1 612	1 946

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego:

Bank Danych Lokalnych, Kategoria: *Gospodarka mieszkaniowa i komunalna*, Grupa: *Urządzenia sieciowe*

Istotnym wskaźnikiem pokazującym rozwój systemu sieci kanalizacyjnej oraz wodociągowej jest stosunek długości sieci kanalizacyjnej w relacji do długości sieci wodociągowej. W 2014 roku wartość tego wskaźnika na terenie miasta wynosiła 0,9, natomiast na obszarach wiejskich 0,3. Wskaźnik o wartości w okolicach 1 pokazuje zrównoważenie długości obydwu sieci, co w znacznej mierze uwidocznione jest na terenie miasta Ziębice, natomiast na terenach sołectw w znacznym stopniu uboga sieć kanalizacyjna obniżyła jego wartość.

13.5. System elektroenergetyczny

Zaopatrzenie w energię elektryczną odbywa się przy pomocy magistralnych napowietrznych linii elektroenergetycznych wysokiego napięcia 220 kV oraz 110 kV oraz linii średniego napięcia 20 kV. Linia elektroenergetyczna 220 kV znajduje się na relacji Groszowice – Ząbkowice Śląskie, natomiast linie elektroenergetyczne 110 kV nr S-208 na relacji Ząbkowice Śląskie – Ziębice oraz nr S-121 relacji Ziębice – Cieszanowice. Ponadto

postulowana jest dwutorowa linia elektroenergetyczna 440 kV relacji SE Świebodzice – SE Ząbkowice – SE Dobrzeń, za którą odpowiadają Polskie Sieci Elektroenergetyczne S.A.

Dla napowietrznych linii elektroenergetycznych 110 kV obowiązuje kontrolowany pas technicznych w odległości 20 m po obu stronach linii, licząc w poziomie od osi linii, natomiast dla linii średniego napięcia 20 kV pas techniczny w odległości 11 m po obu stronach licząc w poziomie od osi linii. Dla napowietrznych linii elektroenergetycznych 440 kV obowiązuje kontrolowany pas techniczny w odległości 30 m po obu stronach linii, licząc w poziomie od osi linii.

Główny punkt zasilania znajduje się w północno-wschodniej części miasta, na ul. Sportowej. Cały teren gminy jest zelektryfikowany.

13.6. Gospodarowanie odpadami

W związku z Ustawą o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, gminy nie mają obowiązku do lokalizowania wysypisk odpadów na terenach będących w ich władaniu, a zobowiązane są jedynie do przeprowadzania przetargów, które wyłonią przedsiębiorstwa utylizujące odpady z gminy. Od 01.04.2014 r. odpady komunalne z terenu Gminy Ziębice odbierane i zagospodarowane są przez wykonawcę wyłonionego w drodze przetargu nieograniczonego – Zakład Usług Komunalnych Sp. z o.o. z siedzibą w Ziębicach poprzez przekazanie ich do Regionalnej Instalacji Przetwarzania Odpadów Komunalnych (RIPOK) zlokalizowanego na terenie Zakładu Gospodarowania Odpadami Sp. z o.o. w miejscowości Gać na terenie gminy Oława. Na terenie gminy Ziębice nie ma możliwości przetwarzania odpadów komunalnych, gdyż gmina w swoim obrębie nie posiada odpowiednich do przeprowadzenia tego procesu instalacji. Potrzeby inwestycyjne na 2015 r. w zakresie systemu selektywnego zbierania odpadów komunalnych związane są z zakupem pojemników lub worków do segregacji odpadów, a także usprawnieniu PSZOK oraz zwiększenia poziomu segregacji odpadów u źródła.²⁴ Mimo to, na terenie miasta zlokalizowane są wysypiska śmieci, jedno – komunalne – poddawane rekultywacji, zlokalizowane we wschodniej części miasta oraz drugie – przemysłowe – związane z działalnością Zakładów Maszyn Ceramicznych i Kamionki oraz Cukrowni Ziębice.

13.7. System gazowniczy

Przez teren gminy przechodzi gazociąg podwyższonego ciśnienia 1,6MPa wraz ze stacją redukcyjno-pomiarową oraz sieć gazowa o ciśnieniu do 0,5 MPa. Dla wyżej wymienionych sieci obowiązują odpowiednie, kontrolowane pasy techniczne. Mimo, że sieć gazowa przechodzi przez tereny wiejskie, to jedynie na obszarze miasta mieszkańcy mają dostęp do systemu gazowniczego. W 2014 roku do sieci gazowniczeyj podłączonych było 2 585 gospodarstw domowych (7 598 osób), a zużycie gazu wynosiło 963,6 tys. m³.

Tabela 44 Sieć gazownicza na terenie miasta Ziębice w latach 2002-2014

odbiorcy gazu [gosp.]												
2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
2 630	2 619	-	2 605	2 640	2 641	2 650	2 647	2 629	2 614	2 606	2 600	2 585

²⁴ Joanna Majcher – Referat Środowiska UM w Ziębicach, *Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Ziębice za 2014 r.*, Ziębice 2015 r.

zużycie gazu [tys. m ³]												
2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
1217	-	-	1109	1385	1142	1119	1077	1157	1049	1160	1028	963,6
ludność korzystająca z sieci gazowej [os.]												
2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
7 512	8 117	7 488	7 406	7 379	7 357	7 315	7 331	7 456	7 433	7 711	7 633	7 598

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego:

Bank Danych Lokalnych, Kategoria: *Gospodarka mieszkaniowa i komunalna*, Grupa: *Urządzenia sieciowe*

14. Zadania służące realizacji ponadlokalnych celów publicznych

Zadania służące realizacji ponadlokalnych celów publicznych opisane zostały w Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Dolnośląskiego przyjęty uchwałą nr XLVIII/1622/2014 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 27 marca 2014 r. i opublikowanym w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego z dnia 22 maja 2014 r. poz. 2448. Na terenie gminy Ziębice ujęte są zadania:

- o znaczeniu krajowym:
 - „Zagospodarowanie południowo-zachodniego Szlaku Cystersów” – Lista projektów indywidualnych dla Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka na lata 2007-2013,
 - „Modernizacja linii CE59 na odcinkach Wrocław – Zielona Góra – Szczecin, Kędzierzyn Koźle – Chałupki oraz Wrocław – Międzyzlesie” – Zestawienie inwestycji zawartych w Master Planie dla Transportu Kolejowego w Polsce do 2030 roku,
- o znaczeniu wojewódzkim:
 - „Południowo-zachodni Szlak Cysterski” – Wykaz zadań przewidzianych do finansowania w ramach limitów zobowiązań określonych w Wieloletniej Prognozie Finansowej Województwa Dolnośląskiego (zadanie zrealizowane),
 - „Likwidacja obszarów wykluczenia informacyjnego i budowa Dolnośląskiej Sieci Szkieletowej” – Wykaz zadań przewidzianych do finansowania w ramach limitów zobowiązań określonych w Wieloletniej Prognozie Finansowej Samorządu Województwa Dolnośląskiego (zadanie zrealizowane).

Ponadto w Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Dolnośląskiego, Perspektywa 2020, zostały ujęte postulowane: przebudowa drogi wojewódzkiej nr 395 w Henrykowie oraz wariant drogi Via Regia Plus w ciągu drogi wojewódzkiej nr 382, które nie zostały ujęte w wykazie zadań przewidzianych do finansowania w Wieloletniej Prognozie Finansowej Województwa Dolnośląskiego.

15. Wymagania dotyczące ochrony przeciwpowodziowej

W granicach opracowania dominującymi ciekami wodnymi są dwie rzeki: Oława oraz Nysa Kłodzka wraz z ich siecią dopływów. Posiadają one zabezpieczenia w postaci obwałowań. Na terenie gminy występują cztery zbiorniki retencyjne w dobrym stanie

technicznym o łącznej pojemności 950 tys. m³ oraz jeden nieeksploatowany jaz piętrzący wodę na użytek cukrowni na rzece Oławie zlokalizowany w mieście.

Tabela 45 Ewidencja zbiorników małej retencji wodnej w gminie Ziębice (stan na 31.12.2006)

Lokalizacja	Nazwa ciekę zasilającego lub inne źródło wody	Właściciel/ Użytkownik	Przeznaczenie zbiornika (p.pow., p.poż.) [szt.]	Rok budowy	Pow. zalewu [ha]	Pojemność ogółem [tys. m ³]	W tym pojemność rezerwy [tys. m ³]	Stan techniczny
Nieszków	Wrześnica	SP DZMiUW O/Świdnica	1	1975	12,60	260,00	204,00	Dobry
Służów	Wrześnica	SP DZMiUW O/Świdnica	1	1974	11,25	277,00	277,00	Dobry
Starczówek	Oława	SP DZMiUW O/Świdnica	1	1974	15,50	325,00	325,00	Dobry
Osina Mała	Małynia	SP DZMiUW O/Świdnica	1	1976	4,15	88,0	88,0	Dobry

Źródło: Opracowanie własne na podstawie *Program Małej Retencji Wodnej dla Województwa Dolnośląskiego*, Wrocław 2006

W związku z występowaniem bogatej sieci śródlądowych wód powierzchniowych stojących oraz płynących na terenie gminy znajdują się obszary szczególnego zagrożenia powodzią. Zgodnie z art. 9 ust. 1 pkt 6c ustawy Prawo wodne, na przedmiotowym terenie, na którym obowiązują zakazy określone w ustawie Prawo wodne są:

- obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat ($Q_{1\%}$),
- obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi raz na 10 lat ($Q_{10\%}$),
- obszary, między linią brzegu a wałem przeciwpowodziowym (międzywał).

Ponadto występują również:

- obszary, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi raz na 500 lat ($Q_{0,2\%}$)
- obszary narażone na zalanie w przypadku zniszczenia lub uszkodzenia wału przeciwpowodziowego.

Obszary te występują na terenie gminy, wzdłuż rzek Oławy oraz Nysy Kłodzkiej, również w obrębie fragmentów terenów zurbanizowanych. W celu uniknięcia niebezpieczeństwa powodzi należy dołożyć wszelkich możliwych starań, aby utrzymać w należytych stanie wały przeciwpowodziowe oraz zwiększyć nakłady inwestycyjne na technologie prognozujące potencjalne wezbrania wód w rzekach.